

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

KWIECIEŃ 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

Utrzymuje się słaba koniunktura w rolnictwie. W marcu syntetyczny wskaźnik koniunktury (SWKR) nieznacznie zmniejszył się w porównaniu z poprzednim miesiącem i wyniósł 99,3 punktu. W porównaniu z marcem 2005 r. był on niższy o 0,3 pp. Wpłynęło na to wyłącznie obniżenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, bowiem wyrównany wskaźnik nożyc cen utrzymał się na poziomie poprzedniego miesiąca. Na tą obniżkę wpływ wywarło wyłącznie pogorszenie wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego, który w marcu br. wynosił zaledwie 98,1 punktu. Był on jednak o 0,5 pp większy niż przed rokiem. Dodatni wpływ na kształtowanie się wskaźnika potencjalnego popytu wywarło relatywne potanie żywności. Wyrównany wskaźnik nożyc cen w marcu podobnie jak w lutym wynosił zaledwie 98,6 punktu. Wpłynęły na to utrzymujące się spadkowe tendencje cen skupu surowców rolnych. Wprawdzie w lutym przeważały tendencje wzrostowe, znaczny spadek cen wieprzowiny oraz przeniesione skutki styczniowych obniżek cen spowodowały jednak, że wyrównany wskaźnik zmian cen koszyka skupu wyniósł w marcu 98,8 punktu. Tym samym był niższy niż w marcu 2005 r. o 0,7 punktu. W najbliższych miesiącach koniunkturę rolnictwie będą kształtować przede wszystkim niskie ceny żywca wieprzowego i drobiu w warunkach rosnących stopniowo cen zbóż.

Na rynku zbóż utrwalają się wzrostowe tendencje cen. Zmniejszenie presji podaży pod wpływem zakupów interwencyjnych oraz eksportu spowodowały wzrost cen zbóż. Drożej wszystkie rodzaje zbóż (z wyjątkiem jęczmienia) i na wszystkich poziomach rynku, chociaż w różnym tempie. Ryzyko niższych zbiorów w 2006 r. spowodowane przez straty zimowe i opóźnioną wiosnę może zwiększyć oczekiwania co do wzrostu cen zbóż w przyszłości, co może zachęcać do wstrzymywania sprzedaży.

Po przejściowym spadku cen wołowina ponownie zaczęła drożeć, mimo zwiększenia podaży. Przyczynia się do tego dyna-

micznie rosnący eksport przede wszystkim żywego bydła, ale również wołowiny mrożonej.

Na rynku mleka zahamowana została wzrostowa tendencja skupu mleka. Zagrożenie karą za przekroczenie kwot sprawiło, że rolnicy zaczęli hamować sprzedaż mleka do mleczarni. W lutym br. po raz pierwszy od sierpnia 2003 r. dynamika skupu była ujemna. Podobnie może być w marcu. Mimo to krajowa kwota hurtowa zostanie przekroczona o około 270 tys. ton, po uwzględnieniu korekty na zawartość tłuszczu. Rolnicy, którzy przekroczyli kwoty będą więc zobowiązani zapłacić kary. Znacznie zmniejszy to opłacalność produkcji mleka.

Znaczny spadek podaży drobiu (o 12%) spowodował nieproporcjonalnie mały wzrost cen skupu (zaledwie o 1,5%). Spadek popytu importowego i krajowego jest bowiem jeszcze większy. Ceny drobiu utrzymują się na bardzo niskim poziomie. Znaczące ograniczenie produkcji drobiu ogranicza popyt na pasze przemysłowe, co sprawia, że ich ceny nie rosną mimo wzrostu cen zbóż.

Utrzymuje się wysoka podaż żywca wieprzowego, co przy wzrostowej fazie cyklu świńskiego w innych krajach członkowskich oraz zakazie importu mięsa z Polski do Rosji i na Ukrainę prowadzi do spadku cen. Sytuacja taka może potrwać do końca roku. Na razie swobodny handel wewnątrz Unii Europejskiej nie prowadzi do zmniejszania nadwyżek eksportu nad importem wieprzowiny.

Relatywny spadek cen detalicznych żywności i znacząca poprawa sytuacji dochodowej polskich konsumentów daje szansę na wzrost popytu na żywność, co otwiera przestrzeń dla wzrostu cen surowców rolniczych w przyszłości.

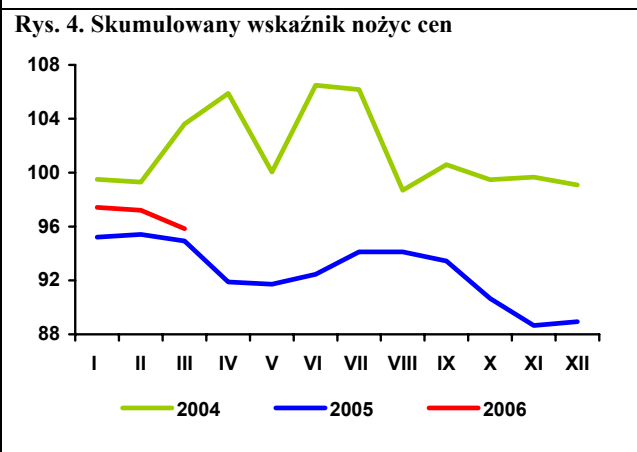
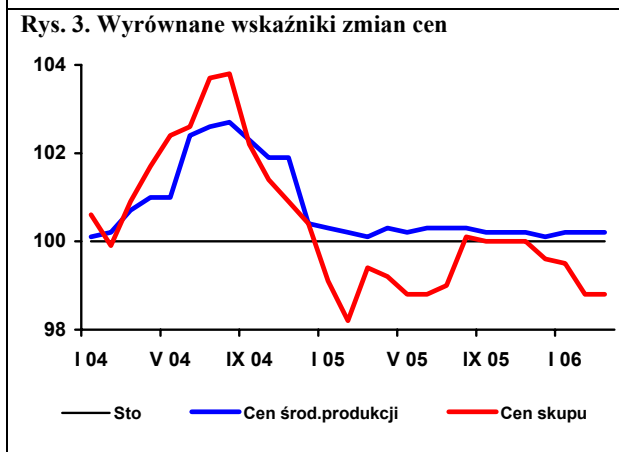
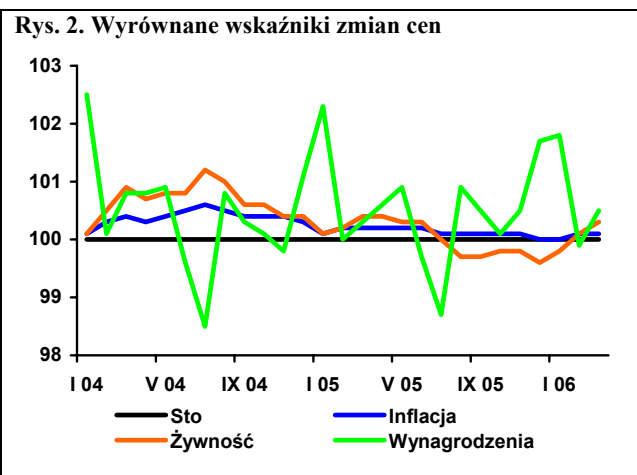
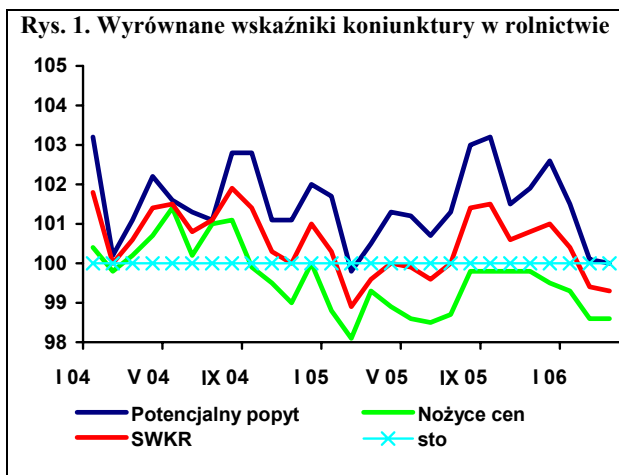
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	III 06	II 06	I 06	XII 05	XI 05	X 05	III 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,3	99,4	100,4	101,0	100,8	100,6	99,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,0	100,1	101,5	102,6	101,9	101,5	99,9
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	98,6	98,6	99,3	99,5	99,8	99,8	99,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	98,8	98,8	99,5	99,6	100,0	100,0	99,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,1	100,2	100,2	100,1
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,9	100,0	100,2	100,4	100,3	100,4	99,8
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,2	99,8	102,0	102,1	100,7	100,3	99,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	98,1	98,3	99,7	101,1	100,8	100,3	97,6

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Produkcja zbóż w 2005 r. była o ok. 10% niższa niż w rekordowym 2004 r. Przewiduje się, że w 2006 r., ze względu na niekorzystne jak dotąd warunki wegetacji, zbiory spadną w porównaniu z poprzednim rokiem. W drugim miesiącu 2006 r. skupiono 395,4 tys. ton zbóż, tzn. o ponad 2/3 więcej niż w lutym 2005 r., a o 22% więcej niż w styczniu 2006 r. Skup w ciągu dwóch miesięcy 2006 r. był o połowę większy niż w takim samym okresie 2005 r. W lutym udział pszenicy w skupie wynosił ok. 80%, tzn. tyle samo, ile przed rokiem. Przeciętne ceny skupu zbóż nadal utrzymują umiarkowaną tendencję wzrostową. Cena skupu pszenicy jest najwyższa od 10 miesięcy, natomiast żyta – od połowy 2004 r. W porównaniu ze styczniem 2006 r. spadła jedynie cena skupu jęczmienia. Zwiększyły się ceny targowiskowe i ich średni poziom jest zbliżony do cen z połowy 2005 r., jest jednak o ok. 10% niższy od cen z początku 2005 r.

W lutym nieco mniejsza niż w styczniu była produkcja głównych wyrobów zbożowych. Poziom produkcji mąki pszennej i makaronów był jednak wyższy niż w lutym 2005 r. W ciągu dwóch pierwszych miesięcy 2006 r. wytworzono o odpowiednio 13 i 7% więcej mąki pszennej i makaronów. O ok. 5% niższa była w tym okresie produkcja mąki żytniej.

W styczniu 2006 r. utrzymywał się wysoki poziom handlu zagranicznego zbożem. W styczniu wyeksportowano m.in. 24 tys. ton kukurydzy do Portugalii i 28 tys. ton pszenicy do Algierii. Innymi głównymi odbiorcami polskiego zboża były kraje UE. Stosunkowo niewielki był eksport żyta. Do Polski sprowadzono głównie 21 tys. ton pszenicy pochodzącej z Kanady oraz Czech i Słowacji. Z krajów UE pochodzi także sprowadzane do Polski żyto i pozostałe zboża.

Niższy niż w grudniu 2005 r. był eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż. W styczniu wywieziono z Polski mniej mąki, jednak było to więcej niż przed rokiem. Wzrósł jedynie eksport kasz, grysików i granulek. Także niższy niż w grud-

niu 2005 r. był poziom importu tych wyrobów. Zwiększył się jedynie import mąki pszennej i ziarna obrobionego inaczej. Odbiorcami tych wyrobów były przede wszystkim kraje UE – Niemcy (1,56 tys. ton), Włochy, Wielka Brytania, a także Białoruś (0,26 tys. ton) i USA (0,12 tys. ton). Sprowadzono je natomiast z Czech (3,67 tys. ton), Niemiec (2,85 tys. ton), Słowacji (0,82 tys. ton) i innych krajów UE. Ważnym źródłem ich pochodzenia była także Argentyna (1,56 tys. ton).

Obniżyły się także obroty produktami wtórnego przetwórstwa zbóż. W styczniu poziom eksportu ciasta makaronowego był najniższy od ponad roku, w porównaniu z grudniem zwiększył się nieznacznie jego import, jest on jednak niższy od średniego poziomu z drugiej połowy 2005 r. W styczniu produkty wtórnego przetwórstwa wywieziono m.in. do Niemiec (2,93 tys. ton), Rosji (1,72 tys. ton), Czech (1,49 tys. ton) i na Węgry 1,28 tys. ton). Największymi źródłami pochodzenia tych wyrobów sprowadzanych do Polski były Niemcy (2,14 tys. ton), Włochy (1,06 tys. ton), Czechy (0,78 tys. ton) i Wietnam (0,66 tys. ton).

W ciągu dwóch miesięcy 2006 r. występowała dalsza tendencja spadkowa cen pasz przemysłowych. Pewien wzrost cen wystąpił jednak w przypadku mieszanek dla prosiąt, kurcząt i kur niosek, nie był on jednak znaczny. Relacje cen pasz do cen zbóż są nadal niekorzystne i mimo że ulegają stopniowej poprawie, nie wpływają na zwiększenie zużycia pasz. Poziom cen pasz powinien pozostać stabilny do końca bieżącego sezonu.

Ceny wyrobów zbożowych są niższe niż przed rokiem. W ciągu pierwszych dwóch miesięcy 2006 r. wzrosła nieznacznie cena zbytu mąki poznańskiej, jest ona jednak niższa niż na początku ubr. Ceny zbytu kaszy jęczmiennej i chleba mieszanego w tym samym okresie spadły, przy czym w ciągu ostatniego roku cena chleba obniżyła się w minimalnym stopniu, natomiast cena kaszy spadła o ok. 16%.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2005 I	412,2	306,1	395,1	395,5	500,9	381,3	474,1	392,7
II	405,9	302,8	394,4	398,7	499,1	380,1	472,5	395,1
III	396,1	301,5	393,8	385,5	496,9	381,6	463,6	392,6
IV	382,8	293,0	386,0	367,8	487,1	369,5	464,1	387,2
V	382,1	288,3	390,0	359,7	467,1	351,3	440,9	376,5
VI	367,0	281,2	373,4	344,7	451,7	340,8	420,9	370,0
VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2004 I-XII	3497,6	707,1	4898,7
2005 I-XII	2776,0	393,4	3813,8
VII 2004 – VI 2005	4003,0	715,2	5460,4
2005 I	182,3	25,9	240,9
II	187,6	19,8	234,6
III	213,4	21,8	268,3
IV	228,5	34,5	299,1
V	250,7	29,3	319,7
VI	231,9	34,8	306,7
VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,1	30,1	395,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton) ^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1547,7	129,2	656,2	99,8
2005 I	131,8	11,5	52,3	7,3
II	122,8	10,8	50,3	7,8
III	137,0	11,6	55,5	9,2
IV	123,1	11,5	55,2	8,2
V	119,1	9,6	54,5	8,0
VI	132,0	11,9	55,1	9,8
VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	126,0	10,1	56,5	9,2
XI	135,0	11,3	54,1	9,6
XII	120,0	10,2	56,8	7,5
2006 I	147,0	10,7	.	7,4
II	141,0	10,4		8,8

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszennica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszennyto	Pszennica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszennyto
2004 I-XII	190,3	78,5	0,1	9,5	4,1	249,3	15,5	196,2	264,9	6,6
2005 I-XII	445,2	346,9	112,7	255,0	94,1	243,6	2,7	117,4	21,9	5,5
2005 I	0,3	26,3	0,0	3,7	0,5	16,3	0,0	3,7	3,5	0,6
II	0,3	7,1	0,3	3,5	0,3	29,5	0,0	9,2	3,8	0,9
III	0,5	8,5	0,7	7,0	0,4	35,5	0,1	10,7	1,9	1,0
IV	3,4	20,9	0,4	8,8	3,3	24,2	0,5	9,2	1,6	0,8
V	1,2	19,6	1,1	12,8	3,7	19,9	0,0	11,1	1,4	0,6
VI	29,5	39,7	5,4	20,1	6,0	19,0	0,2	14,8	0,8	0,1
VII	47,9	27,7	19,8	35,5	6,2	17,1	0,4	13,8	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,7	6,6	26,9	0,1	6,7	1,2	0,2
IX	85,8	56,6	21,6	11,9	8,9	15,3	0,4	11,2	1,6	0,1
X	143,5	46,8	33,2	14,5	16,6	13,2	0,3	6,7	1,4	0,2
XI	42,4	30,6	9,7	80,7	27,6	13,6	0,2	9,2	1,8	0,2
XII	66,8	16,3	5,0	30,0	14,0	13,1	0,5	11,1	1,6	0,3
2006 I	39,1	3,9	1,2	49,8	8,8	20,8	0,3	1,4	1,7	0,1

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2004 I-XII	6,8	0,2	2,3	0,1	38,0	19,9	9,6	35,1	17,3	187,4
2005 I-XII	17,0	1,9	5,1	5,8	18,4	35,6	19,0	41,1	29,2	180,2
2005 I	0,9	0,0	0,2	0,0	3,9	3,2	1,4	3,9	0,9	11,9
II	0,5	0,0	0,3	0,2	2,4	3,2	1,7	3,0	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,3	1,5	3,6	1,4	16,9
IV	1,0	0,1	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,1	5,0	15,7
V	1,5	0,4	0,5	0,2	3,2	3,1	1,5	4,0	3,9	16,5
VI	1,3	0,1	0,3	0,3	1,4	2,8	1,5	4,2	2,7	22,7
VII	1,2	0,1	0,4	0,1	0,0	3,3	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	2,1	0,2	0,8	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,3
IX	1,7	0,1	0,8	0,5	0,0	3,7	1,4	3,2	0,7	12,5
X	1,3	0,3	0,6	2,2	0,0	2,8	1,6	3,1	2,9	14,6
XI	2,4	0,3	0,4	1,0	0,0	2,1	1,9	2,8	1,7	11,6
XII	2,2	0,3	0,3	0,7	0,6	1,3	1,7	2,8	1,4	5,3
2006 I	1,4	0,2	0,4	0,1	0,0	2,4	1,2	1,8	2,3	3,6

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2004 I-XII	8,1	22,6	123,9	23,8	3,2	38,9
2005 I-XII	8,4	32,7	157,8	31,9	8,8	51,0 ^b
2005 I	0,6	2,0	10,1	2,1	0,4	3,1
II	0,8	2,4	10,5	2,1	0,5	3,4
III	0,7	3,3	12,6	2,4	0,6	3,8
IV	0,6	2,7	11,2	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,8	2,7	0,3	3,8
VI	0,7	2,7	13,4	2,9	0,7	4,6
VII	0,8	2,9	12,7	2,9	0,8	4,3
VIII	0,6	3,8	15,7	2,7	1,1	4,3
IX	0,6	2,1	15,5	3,0	1,2	5,0
X	0,8	2,9	14,1	2,9	1,1	5,4
XI	0,8	3,0	16,1	3,2	0,9	5,5*
XII	0,8	2,4	12,9	2,2	0,9	3,5
2006 I	0,4	2,1	11,7	2,4	0,3	3,4

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż, ^b dane niepewne

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
2006 I	0,68	.	.	1,01	.	.	2,28	.	.
II	0,69	.	.	1,00	.	.	2,27	.	.

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tone)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2004 XII	838	1009	1541	904	1262	1099	1695
2005 I	836	999	1531	879	1247	1085	1682
II	825	983	1515	860	1226	1064	1669
III	811	965	1500	847	1195	1046	1642
IV	805	959	1499	837	1171	1034	1632
V	803	953	1503	828	1161	1036	1630
VI	798	939	1493	821	1144	1030	1623
VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606

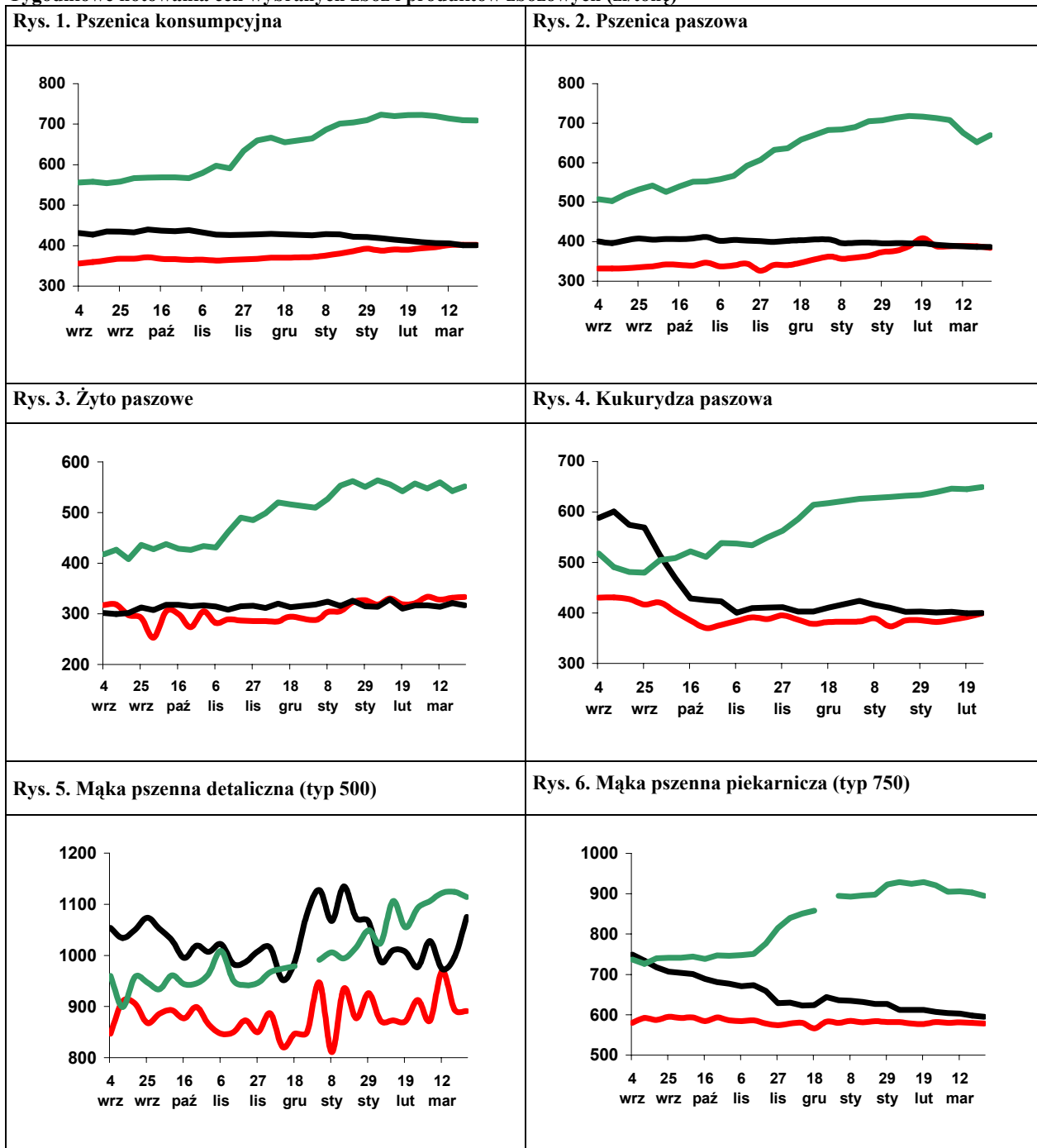
Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2004 XII	2,42	2,55	4,53	1,17	2,60	4,88	2,55
2005 I	2,31	2,49	4,41	1,16	2,29	4,39	2,42
II	2,26	2,46	4,39	1,17	2,37	4,59	2,46
III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28

Źródło: Dane GUS.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2005/06 — (red line)
 2004/05 — (black line)
 2003/04 — (green line)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Według „Wynikowego szacunku produkcji głównych ziemioplodów rolnych i ogrodnicych w 2005 r.” GUS powierzchnia uprawy buraków wyniosła 286,2 tys. ton ha i była o 3,7% mniejsza niż przed rokiem. Plony buraków były o 8% mniejsze niż w 2004 r. i wyniosły 393 dt/ha. W rezultacie zbiory osiągnęły poziom 11,2 mln ton i były prawie o 12% mniejsze niż przed rokiem.

Produkcja cukru w sezonie 2005/2006 wzrosła o 3% do ok. 2060 tys. ton. Zdecydowała o tym bardzo wysoka zawartość cukru w korzeniach. Produkcja przewyższyła o ok. 480 tys. ton obniżone przez Komisję Europejską kwoty produkcyjne A-1495 tys. ton i B-86,9 tys. ton. Nadwyżki te określane jako cukier C i są eksportowane do krajów trzecich bez subwencji.

Ceny skupu buraków determinowane są przez poziom cen minimalnych w UE, które dla buraków standardowych (zawartość cukru 16%) kwoty A i B wynoszą odpowiednio A-46,37 EUR/tonę i B-32,42 EUR/tonę. Dodatkowo na poziom cen uzyskiwanych przez plantatorów wpływa kurs przeliczeniowy waluty unijnej na złote oraz zawartość cukru w korzeniach. W kampanii 2005/2006 buraki charakteryzowały się bardzo wysoką zawartością cukru. Według wstępnych danych średnia cena skupu wyniosła 175-180 zł/tonę i była o 4-6% niższa niż w sezonie 2004/2005.

W pierwszym półroczu 2005 r. średnie miesięczne spożycie cukru w gospodarstwach domowych wyniosło 1,41 kg/osobę i było o 9% mniejsze niż w analogicznym okresie roku przedniego. W trzecim kwartale ubiegłego roku nastąpił wzrost spożycia do 1,65 kg/osobę. Ocenia się, że spożycie cukru w gospodarstwach domowych w skali całego 2005 r. wyniesie ok. 710 tys. ton i będzie o 3% mniejsze niż w 2004 roku. W przemyśle przetwórczym wzrasta produkcja artykułów spożywczych, do produkcji których zużywa się dużych ilości cukru. W 2005 r. w dużych i średnich przedsię-

biorstwach wzrosła produkcja wyrobów ciastkarskich o 15,9%, czekolady o 4,5%, dżemów owocowych o 3,3% oraz wyrobów czekoladowanych o 1,3%. Produkcja cukierków i słodzonych napojów bezalkoholowych uległa zmniejszeniu. Zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności w 2005 r. szacowane jest na ok. 850 tys. ton.

Ceny zbytu cukru w styczniu i lutym 2006 r. utrzymywały się na niskim poziomie i wynosiły poniżej 2,50 zł/kg w workach 50 kg, a paczkowanego poniżej 2,60 zł/kg. Powodem spadku cen była aprecjacja złotego względem euro. Cena interwencyjna wyrażona w walucie krajowej obniżyła się do 2,40 zł/kg.

W styczniu 2006 r. eksport cukru wyniósł 84,9 tys. ton. Cukier sprzedawano głównie do krajów rozwijających się (50,8 tys. ton). Mniejsze znaczenie miały rynki UE (5,6 tys. ton) oraz kraje WNP i Europy Środkowo-Wschodniej (28,6 tys. ton). W eksporcie do krajów trzecich uzyskiwano ceny niższe od notowań na rynku światowym (ok. 240 EUR/tonę). Ceny eksportowe na rynku unijnym były niższe od ceny interwencyjnej (631,9 EUR/tonę). Import cukru ma małe znaczenie w zaopatrzeniu rynku krajowego. Importowano go głównie z krajów UE-10 (1,3 tys. ton) i państw rozwijających się (0,4 tys. ton).

Ceny cukru na rynku światowym od początku roku utrzymują się na wysokim poziomie. Zarówno ceny cukru białego na giełdzie w Londynie jak i cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku przekraczają 440 EUR/tonę. Zdecydowało o tym zmniejszenie eksportu z UE i Brazylii oraz wzrost popytu w krajach azjatyckich. Wysokie ceny ropy na rynku światowym powodują, że Brazylia duże ilości cukru zużywa do produkcji alkoholu wykorzystywanego jako materiał pędny.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl).

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	136,3	25,2
	I	12,3	6,7	3,9	5,6	10,0	1,5
	II	11,2	6,2	4,1	6,3	10,4	1,5
	III	11,5	6,4	4,5	6,9	11,3	2,2
	IV	10,1	5,3	4,1	6,8	10,3	2,9
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	10,9	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	11,8	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	12,6	2,1
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	12,6	1,5
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	12,4	1,6
XII	11,8	8,3	3,6	5,6	13,0	1,9	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę).

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie
2005	I-XII	282,84	632,36	209,94	584,53	597,87	436,61
	I	407,74	597,53	191,69	516,71	598,36	293,21
	II	276,89	613,03	190,05	524,34	599,02	311,62
	III	266,24	651,69	190,39	542,39	609,94	406,78
	IV	250,97	648,06	188,19	539,12	593,74	456,44
	V	237,76	646,27	187,13	548,01	612,04	365,92
	VI	257,77	603,25	197,57	539,64	570,91	508,09
	VII	291,86	619,40	211,88	570,42	651,43	461,84
	VIII	326,24	606,94	233,57	552,29	575,35	318,06
	IX	297,29	607,19	225,61	527,56	573,97	326,80
	X	296,19	646,13	225,36	562,61	592,99	358,38
	XI	294,51	641,77	231,75	593,75	636,64	473,82
XII	285,34	655,00	230,61	597,34	650,62	459,73	
2006	I	261,63	623,07	236,22	575,06	610,58	514,06

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane CIHZ, MRiRW.

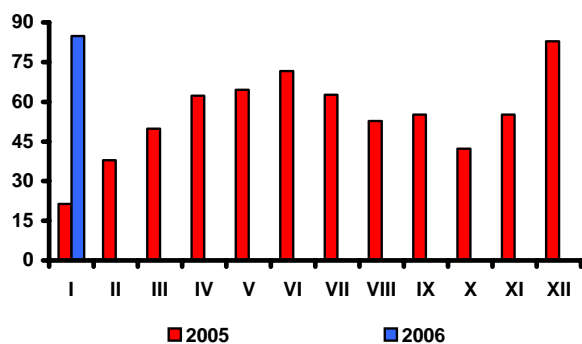
Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg).

Miesiące		Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2005	I	2,69	2,77	2,58	3,41
	II	2,58	2,65	2,52	3,31
	III	2,58	2,65	2,54	3,18
	IV	2,63	2,73	2,62	3,14
	V	2,53	2,59	2,64	3,14
	VI	2,58	2,68	2,57	3,07
	VII	2,56	2,59	2,59	3,09
	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06
	X	2,55	2,66	2,48	3,07
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03
2006	I	2,50	2,62	2,42	-
	II	2,48	2,54	2,40	-

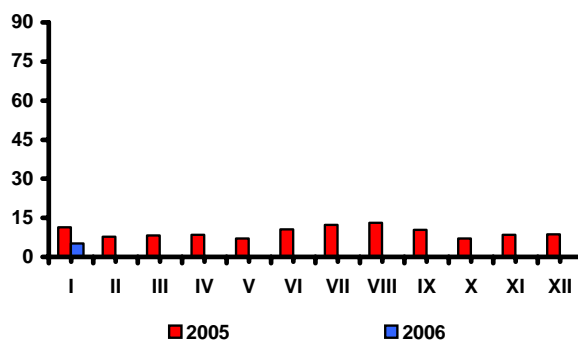
^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP.

Źródło: Dane GUS.

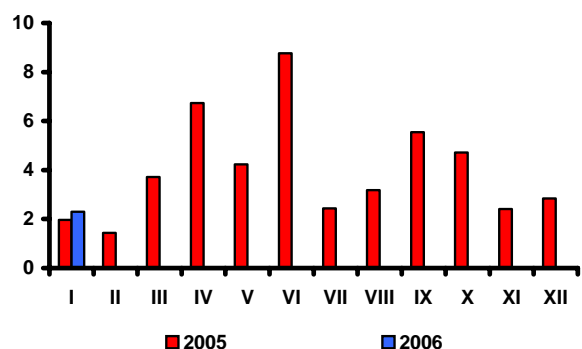
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

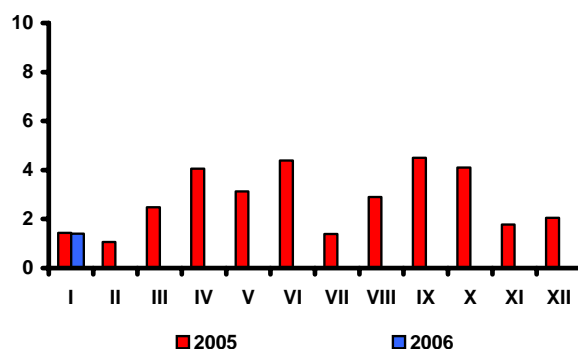
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

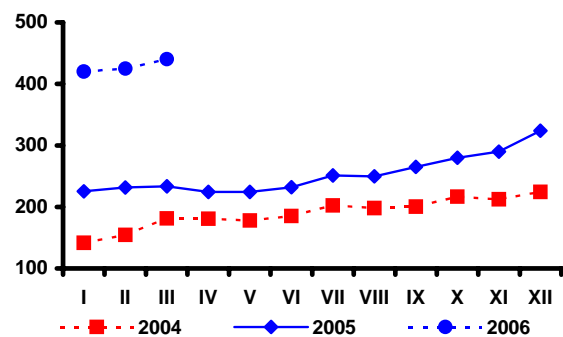
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

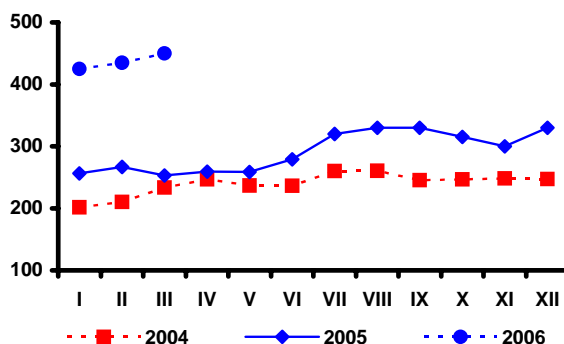
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

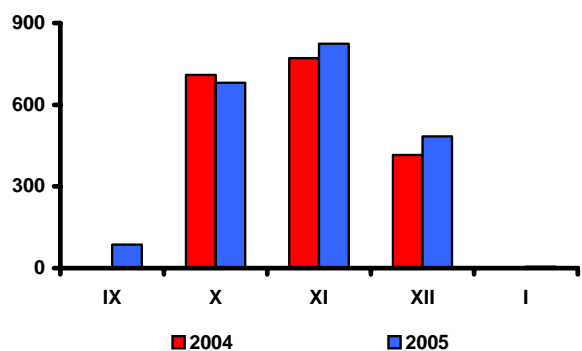
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 7. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS..

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Dalszy dynamiczny rozwój produkcji biopaliw przyczynia się do wzrostu cen zarówno rzepaku, jak i oleju rzepakowego na rynku unijnym. Ceny śruty rzepakowej wykazują lekką tendencję spadkową. Czynnikiem mającym wpływ na umacnianie się cen rzepaku, może być też wstrzymywanie się z jego sprzedażą ze strony producentów oczekujących na oszacowanie tego-rocznych strat mrozowych. W marcu za rzepak płacono średnio 277 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 10 USD/tonę więcej niż przed miesiącem, a także o 11 USD/tonę więcej niż przed rokiem. Średnia cena holenderskiego oleju rzepakowego wyniosła 742 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 19 USD/tonę wyższa niż przed miesiącem i aż o 80 USD/tonę wyższa niż przed rokiem. Za niemiecką śrutę rzepakową płacono średnio 132 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg), tj. o 2 USD/tonę mniej niż przed miesiącem i o 31 USD/t mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym obroty handlowe rzepakiem w dalszym ciągu są niewielkie. W marcu przemysł tłuszczowy kupił ok. 35 tys. ton rzepaku. Przeciętna jego cena (ok. 833 zł/tonę) była o 0,3% niższa niż przed miesiącem i o 4,2% niższa niż przed rokiem. Drożeje natomiast dalej olej rzepakowy. W marcu za olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany płacono ok. 2488 zł/tonę, tj. o 2,7% więcej niż w lutym i o 3,0% więcej niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej (ok. 358 zł/tonę) niewiele wzrosła w porównaniu z lutym i nadal była niższa niż przed rokiem.

W styczniu 2006 r. utrzymał się bardzo wysoki eksport oleju rzepakowego (16,7 tys. ton, wobec 13,5 tys. ton w grudniu i 4,9 tys. ton w styczniu 2005 r.) i śruty rzepakowej (46,6 tys. ton, wobec 40,9 tys. ton w grudniu i 32,1 tys. ton w stycz-

niu 2005 r.). Niższy, niż przed miesiącem, lecz wyższy niż przed rokiem był eksport rzepaku (2,5 tys. ton, wobec 8 tys. ton w grudniu i braku eksportu w styczniu 2005 r.) i margaryn (2,0 tys. ton, wobec 3,5 w grudniu i 1,8 tys. ton w styczniu 2005 r.).

W imporcie oleistych odnotowano wzrost importu olejów roślinnych, zarówno w porównaniu z miesiącem poprzednim, jak i z tym samym okresem roku poprzedniego (40,3 tys. ton, wobec 33,6 tys. ton w grudniu 2005 r. i 24,9 tys. ton w styczniu 2005 r.). Import śrut i nasion oleistych był niższy niż przed miesiącem, lecz wyższy niż przed rokiem. W styczniu importowano 165,1 tys. ton śrut oleistych, wobec 179,0 tys. ton w grudniu i 140,9 tys. ton w styczniu 2005 r. oraz 9,6 tys. ton olejów roślinnych, wobec 18,2 tys. ton w grudniu i 7,4 tys. ton w styczniu 2005 roku. Zmalał też, w porównaniu z poprzednim miesiącem, import margaryn, lecz nie odbiegał od poziomu sprzed roku (wyniósł 1,8 tys. ton, wobec 2,1 w grudniu i 1,8 w styczniu 2005 r.).

Deficyt handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych w styczniu 2006 r. wyniósł 36,5 mln EUR, tj. był o 0,8 mln EUR wyższy niż w styczniu 2005 roku. Wzrost wpływów z eksportu oleistych (z 8,0 mln EUR w styczniu 2005 r. do 17,9 mln EUR w styczniu 2006 r.) był bowiem niższy od wzrostu wydatków na ich import (z 43,7 mln EUR w styczniu 2005 r. do 54,4 mln EUR w styczniu 2006 r.).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	447 532	284 896	116 580	615 848	16,13	26,0	72,7
2004 XII	45 326	23 030	7 039	61 317	1,61	15,5	73,9
2005 I	33 247	24 914	4 978	53 183	1,39	15,0	62,5
II	38 031	19 213	4 568	52 676	1,38	12,0	72,2
III	38 389	22 381	7 826	52 944	1,39	20,4	72,5
IV	36 643	20 836	8 645	48 834	1,28	23,6	75,0
V	31 859	22 673	7 765	46 767	1,22	24,4	68,1
VI	36 170	17 143	11 659	41 654	1,09	32,2	86,8
VII	31 807	24 729	4 135	52 401	1,37	13,0	60,7
VIII	32 275	17 216	10 561	38 930	1,02	32,7	82,9
IX	23 444	27 082	12 116	38 410	1,01	51,7	61,0
X	47 587	25 902	14 831	58 658	1,54	31,2	81,1
XI	48 149	29 183	15 539	61 793	1,62	32,3	77,9
XII	49 931	33 625	13 957	69 599	1,82	28,0	71,7
Wskaźnik zmian w %							
XII 2005 / XI 2005	103,7	115,2	89,8	112,6	112,6	x	x
XII 2005 / XII 2004	110,2	146,0	198,3	113,5	113,5	x	x
I-XII 2005 / I-XII 2004	114,0	106,9	338,8	98,6	98,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	447 532	17 737	113 053	352 216	9,23	25,3	127,1
2004 XII	45 326	1653	6 901	40 078	1,05	15,2	113,1
2005 I	33 247	878	4 908	29 217	0,77	14,8	113,8
II	38 031	1 363	4 514	34 880	0,91	11,9	109,0
III	38 389	2 449	7 758	33 080	0,87	20,2	116,0
IV	36 643	1 225	8 516	29 352	0,77	23,2	124,8
V	31 859	638	7 591	24 906	0,65	23,8	127,9
VI	36 170	479	11 046	25 603	0,67	30,5	141,3
VII	31 807	592	3 696	28 703	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	975	10 299	22 951	0,60	31,9	140,6
IX	23 444	1 576	11 873	13 147	0,34	50,6	178,3
X	47 587	2 175	13 957	35 805	0,94	29,3	132,9
XI	48 149	3 318	15 371	36 096	0,95	31,92	133,39
XII	49 931	2 069	13 523	38 477	1,01	27,1	129,8
Wskaźnik zmian w %							
XII 2005 / XI 2005	103,7	62,4	88,0	106,6	106,6	x	x
XII 2005 / XII 2004	110,2	125,2	196,0	96,0	96,0	x	x
I-XII 2005 / I-XII 2004	114,0	93,6	338,2	93,1	93,1	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	671 298	1 989 342	320 418	2 340 222	47,7	28,7
2004 XII	67 989	155 511	25 014	198 486	36,8	34,3
2005 I	49 871	140 867	32 164	158 574	64,5	31,4
II	57 047	142 024	28 068	171 003	49,2	33,4
III	57 584	164 487	33 050	189 021	57,4	30,5
IV	54 965	188 878	30 524	213 319	55,5	25,8
V	47 789	167 642	18 717	196 714	39,2	24,3
VI	54 255	166 810	21 688	199 377	40,0	27,2
VII	47 711	132 784	18 249	162 246	38,2	29,4
VIII	48 413	145 183	21 373	172 223	44,1	28,1
IX	35 166	159 623	16 947	177 842	48,2	19,8
X	71 381	199 625	26 775	244 231	37,5	29,2
XI	72 224	201 700	31 914	242 010	44,2	29,8
XII	74 897	179 721	40 949	213 669	54,7	35,1
Wskaźnik zmian w %						
<u>XII 2005</u> <u>XI 2005</u>	103,7	89,1	128,3	88,3	x	x
<u>XII 2005</u> <u>XII 2004</u>	110,2	115,6	163,7	107,6	x	x
<u>I-XII 2005</u> <u>I-XII 2004</u>	114,0	121,1	227,6	111,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	671 298	3 480	319 728	355 050	47,6	189,1
2004 XII	67 989	185	25 014	43 160	36,8	157,5
2005 I	49 871	130	32 128	17 873	64,4	279,0
II	57 047	81	28 068	29 060	49,2	196,3
III	57 584	24	32 978	24 630	57,3	233,8
IV	54 965	226	30 488	24 703	55,5	222,5
V	47 789	348	18 680	29 457	39,1	162,2
VI	54 255	149	21 421	32 983	39,5	164,5
VII	47 711	281	18 075	29 917	37,9	159,5
VIII	48 413	219	21 352	27 280	44,1	177,5
IX	35 166	360	16 945	18 581	48,2	189,3
X	71 381	839	26 749	45 471	37,5	157,0
XI	72 224	605	31 914	40 915	44,2	176,5
XII	74 897	218	40 931	34 184	54,7	219,1
Wskaźnik zmian w %						
<u>XII 2005</u> <u>XI 2005</u>	103,7	36,0	128,3	83,5	x	x
<u>XII 2005</u> <u>XII 2004</u>	110,2	117,8	163,6	79,2	x	x
<u>I-XII 2005</u> <u>I-XII 2004</u>	114,0	92,5	228,4	78,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2005 I-XII	339 377	21 595	34 155	326 817	8,56	10,1	103,8
2004 XII	27 922	1 523	1 688	27 757	0,73	6,0	100,6
2005 I	25 635	1 791	1 782	25 644	0,67	7,0	100,0
II	28 227	2 269	2 242	28 254	0,74	7,9	99,9
III	31 143	1 841	2 324	30 660	0,80	7,5	101,6
IV	26 142	1 174	2 133	25 183	0,66	8,2	103,8
V	27 482	1 144	1 909	26 717	0,70	6,9	102,9
VI	28 877	1 498	2 239	28 136	0,74	7,8	102,6
VII	24 379	970	3 010	22 339	0,59	12,3	109,1
VIII	25 783	1 744	2 453	25 074	0,66	9,5	102,8
IX	29 573	2 384	3 324	28 633	0,75	11,2	103,3
X	31 332	2 322	3 748	29 906	0,78	12,0	104,8
XI	33 765	2 381	5 496	30 650	0,80	16,3	110,2
XII	27 039	2 075	3 497	25 617	0,67	12,9	105,6
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2005</u> XI 2005	80,1	87,1	63,6	83,6	83,6	x	x
<u>XII 2005</u> XII 2004	96,8	136,2	207,2	92,3	92,3	x	x
<u>I-XII 2005</u> I-XII 2004	97,5	173,1	173,9	95,8	95,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	x	367,3	1,80
2005 III	869,8	396,1	2,20
IV	867,8	382,8	2,27
V	840,2	382,1	2,20
VI	814,6	367,0	2,22
VII	769,5	375,4	2,05
VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	x	
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2006</u> II 2006	99,8	x	x
<u>III 2006</u> III 2005	95,8	x	x
<u>III 2006</u> XII 2005	99,1	x	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu śrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 III	965	377	2,56
IV	945	397	2,38
V	910	386	2,36
VI	940	369	2,55
VII	930	391	2,38
VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	
Wskaźnik zmian w %			
<u>III 2006</u> II 2006	100,0	100,5	x
<u>III 2006</u> III 2005	81,9	95,0	x
<u>III 2006</u> XII 2005	92,9	99,7	x

^a śruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ-PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
śruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2004 XII	3,46	4,04	4,49	4,75	5,49	6,01
2004 I	3,30	4,02	4,38	4,76	5,49	5,99
2005 II	3,24	3,93	4,32	4,78	5,47	5,99
III	3,21	3,99	4,36	4,76	5,46	5,97
IV	3,17	3,98	4,33	4,74	5,44	5,94
V	3,11	3,93	4,30	4,74	5,42	5,92
VI	3,25	3,88	4,26	4,74	5,42	5,90
VII	3,29	3,88	4,35	4,73	5,41	5,87
VIII	3,21	3,87	4,18	4,72	5,39	5,86
IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
Wskaźnik zmian w %						
<u>XII 2005</u> XI 2005	104,7	99,7	99,8	100,2	99,4	99,8
<u>XII 2005</u> XII 2004	95,7	96,8	92,2	97,7	96,4	97,0
<u>I - XII 2005</u> I - XII 2004	95,6	94,2	98,4	98,7	100,2	97,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

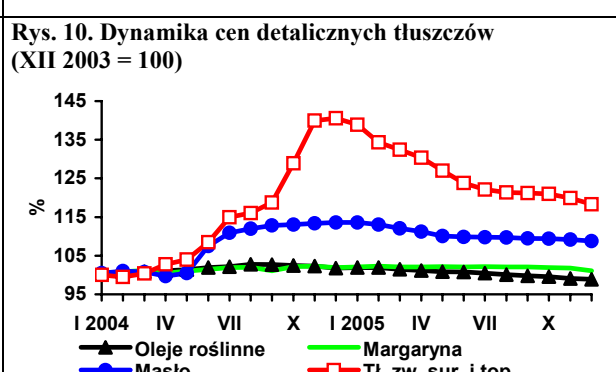
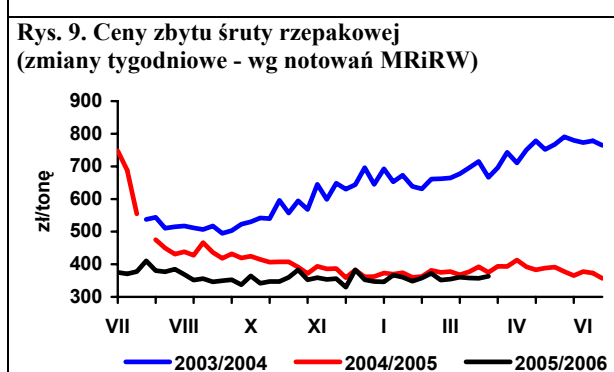
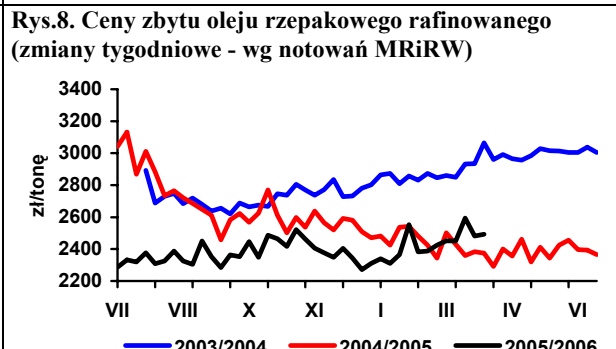
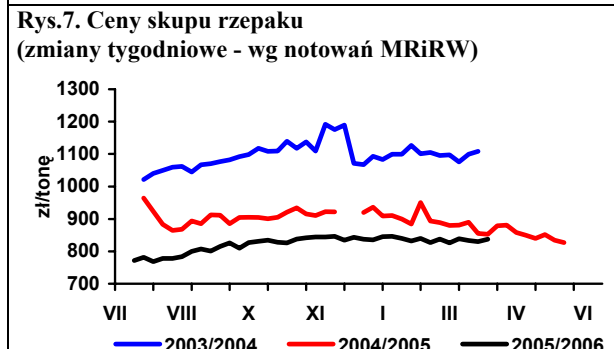
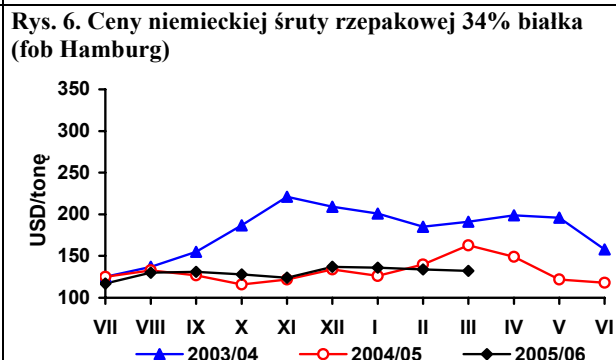
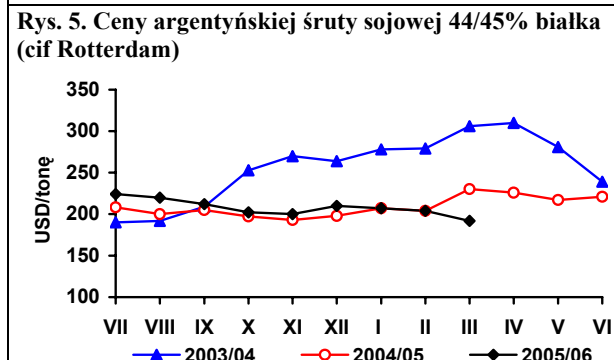
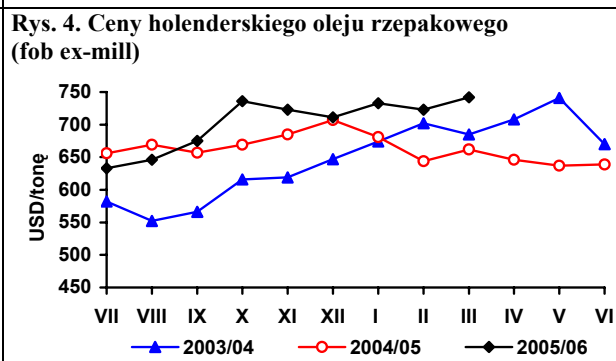
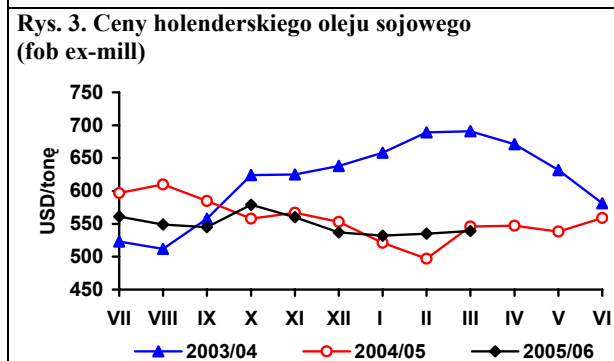
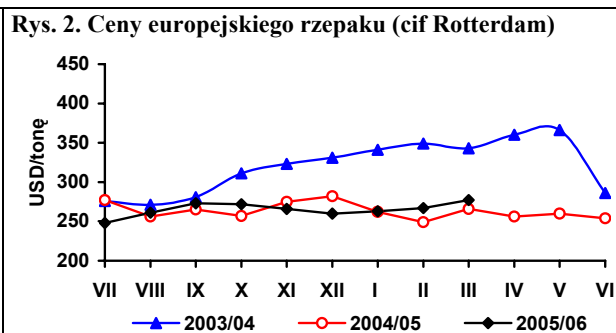
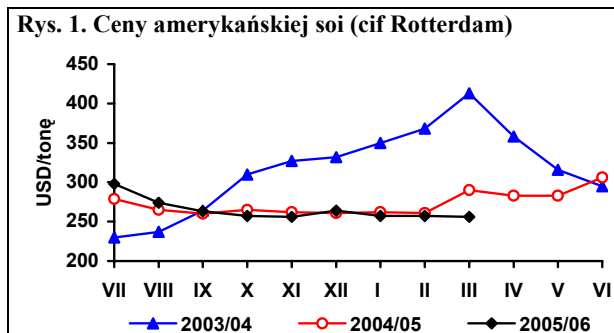
Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2004 XII	3,72	4,24	7,58	12,63	4,69	5,04	6,50	12,73	16,30	6,12
2005 I	3,68	4,36	7,44	12,38	4,30	5,04	6,50	12,73	16,35	6,16
II	3,64	4,48	7,30	12,23	4,20	5,04	6,50	12,68	16,15	6,08
III	3,68	4,52	7,26	12,00	4,12	5,00	6,48	12,63	15,95	6,00
IV	3,68	4,56	7,18	11,87	3,89	5,00	6,48	12,58	15,80	5,88
V	3,68	4,72	7,23	11,87	3,76	4,96	6,50	12,53	15,70	5,72
VI	3,68	4,76	7,09	11,88	3,65	4,96	6,46	12,45	15,70	5,60
VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2005</u> XI 2005	98,9	99,2	100,1	99,4	98,5	100,0	99,4	99,8	99,7	97,6
<u>XII 2005</u> XII 2004	100,0	113,2	95,1	94,5	69,3	96,8	97,8	97,1	95,1	80,4
<u>I - XII 2005</u> I - XII 2004	102,2	110,4	97,4	102,4	106,6	98,4	100,6	98,6	103,6	117,8

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

W 2006 r. utrzymuje się systematyczny wzrost cen ziemniaków. W lutym na targowiskach kształtowały się one na przeciętnym poziomie 755 zł/tonę i w skali kraju były średnio o 72% wyższe niż w lutym 2005 r. Najwyższy poziom cen, przekraczający 800 zł/tonę, notowano w województwach: opolskim, wielkopolskim i podkarpackim. Jeszcze droższe były ziemniaki w województwie kujawsko-pomorskim, gdzie ich cena osiągnęła poziom prawie 870 zł/tonę. Najtaniej zaś, bo w cenie 600-620 zł/tonę można było kupić ziemniaki w województwach: podlaskim, świętokrzyskim, lubelskim i lubuskim. Brak jest przesłanek wskazujących, by ceny te mogły obniżyć się przed końcem bieżącego sezonu.

Przedłużające się chłody spowodowały, że sadzenie ziemniaków wczesnych było znacznie opóźnione. Ze względu na skrócenie okresu wegetacji, ich plony i zbiory mogą być niższe niż w latach ubiegłych. W związku z tym pierwsze dostawy ziemniaków wczesnych na rynek z produkcji krajowej będą miały miejsce przynajmniej o 2-3 tygodnie później niż w latach ubiegłych. Będzie to dodatkowy czynnik wpływający na utrzymywanie się cen na wysokim poziomie aż do wykopów ziemniaków z głównego zbioru.

Dużo droższe są również ziemniaki w sprzedaży detalicznej, gdyż obecnie są one o przynajmniej 50% wyższe niż rok wcześniej. Natomiast prawie nie zmieniają się ceny przetworów spożywczych z ziemniaków, dotyczy to zarówno skrobi ziemniaczanej, jak również frytek, chipsów i pozostałych przetworów.

W handlu zagranicznym ubiegły rok charakteryzował się bardzo niskim eksportem ziemniaków nieprzetworzonych oraz dynamicznie rosnącą sprzedażą na rynki zagraniczne przetworów spożywczych. W imporcie notowano duży wzrost obrotów zarówno w przypadku ziemniaków konsumpcyjnych, jak też ich przetworów, w tym zwłaszcza produktów skrobiowych.

Wstępne dane za styczeń 2006 r. potwierdzają kontynuację ubiegłorocznych tendencji w handlu zagranicznym ziemniakami i ich przetworami. Nadal znikomy jest eksport ziemniaków nieprzetworzonych, natomiast na wysokim poziomie kształtuje się eksport frytek i chipsów oraz skrobi ziemniaczanej. W styczniu obniżył się import produktów skrobiowych. Również niższy, za wyjątkiem suszów, był przywóz pozostałych przetworów spożywczych ziemniaków. Wzrasta natomiast import ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej	
	2003	2004	2005	2004	2005
I	-	-	-	185	-
II	-	-	-	-	-
III	99 000	-	-	109	-
IV	39 000	43 300	38 600	-	-
V	36 500	30 000	29 100	486	-
VI	18 300	25 100	24 900	-	-
VII	17 100	29 400	25 800	-	-
VIII	108 000	76 700	44 500	7 935	791
IX	358 100	311 000	238 900	44 078	29 175
X	368 900	336 600	319 600	48 752	43 834
XI	209 900	178 100	144 600	34 566	23 623
XII	44 600	34 100	49 900	1 454	4 864
RAZEM	1 180 600 ^a	1 104 000 ^b	823 300 ^c	137 565	102 287

^a okres VII-XI 2003, ^b okres VII-XII 2004, ^c okres VII-XII 2005

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 I	4	0	769	2 725	1	3 242	685	6 378	1 487	667
II	4	0	2 288	3 170	0	2 966	689	6 631	1 259	708
III	105	0	2 927	4 646	0	3 077	1 156	7 472	1 586	765
IV	119	301	4 755	4 822	0	4 315	705	6 564	1 838	768
V	93	360	1 272	3 954	0	3 241	852	6 995	1 440	739
VI	511	0	916	6 507	15	2 796	599	7 419	1 448	904
VII	560	0	4 720	6 246	29	3 824	681	8 592	1 265	543
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	0	74	3 170	10	4 318	369	7 511	1 184	715

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostale	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 I	96	162	1 310	303	2 964	3 992	4 821	737	82	177
II	480	0	2 376	349	2 374	5 539	5 910	722	137	203
III	1 180	557	4 155	116	3 219	6 249	5 940	883	73	195
IV	4 988	6 148	7 801	206	2 080	8 067	7 287	1 570	127	211
V	20 469	209	10 425	1 075	1 791	9 736	7 133	3 462	176	340
VI	15 307	206	10 873	1 095	2 170	10 728	6 216	2 556	112	222
VII	446	0	1 796	379	2 299	9 274	6 547	1 397	130	219
VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 017	0	2 523	646	3 363	4 555	6 016	1 380	125	532

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj ceny	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
		2004	2005	2005	2005	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	29,3	19,7	19,7	27,5	93,9	139,6
	Targowiskowa	36,4	60,5	62,5	66,0	181,3	105,6
	Detaliczna	0,59	0,83	0,85	0,89	150,8	104,7
	Importowa	157,6	71,4	76,0	74,0	46,9	106,4
	Eksportowa	24,9	45,7	47,4	34,3	137,8	103,9
Relacje cen	Skup / targowisko	0,80	0,33	0,32	0,42	-	-
	Targowisko / detal	0,62	0,73	0,74	0,74	-	-
	Skup / detal	0,50	0,24	0,23	0,31	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	161,0	150,1	150,1	145,7	90,5	97,1
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,76	1,55	1,48	1,50	85,2	101,4
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	3,10	2,91	2,87	2,86	92,3	99,7
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,92	7,84	7,84	7,84	99,0	100,0
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	33,60	32,90	32,90	32,90	97,9	100,0
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,38	6,36	6,36	6,40	100,3	100,6
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,00	7,20	7,20	7,18	102,6	99,7

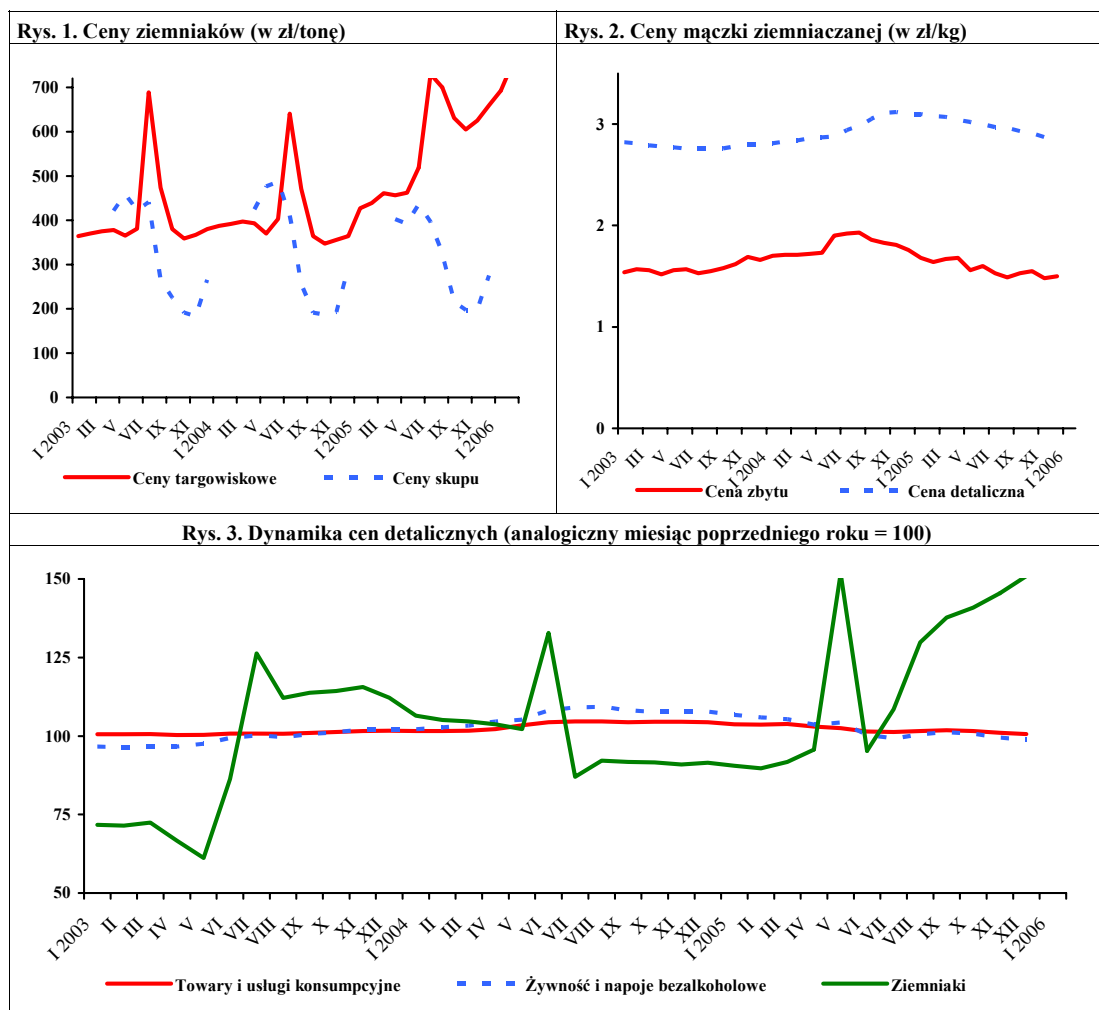
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		luty	grudzień	styczeń	luty	Wsk. zmian cen	
		2005	2005	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/tonę	zł/tonę	zł/tonę	zł/tonę	%	%
1	Dolnośląskie	44,9	66,1	70,9	78,1	173,9	110,1
2	Kujawsko-pomorskie	46,2	72,8	77,7	86,9	188,1	111,9
3	Lubelskie	41,8	55,9	61,9	69,0	165,0	111,4
4	Lubuskie	44,6	65,5	60,8	64,2	144,0	105,6
5	Łódzkie	40,5	69,7	70,1	77,5	191,2	110,5
6	Małopolskie	42,7	59,1	62,8	65,2	152,7	103,9
7	Mazowieckie	39,6	72,5	77,5	79,5	200,7	102,6
8	Opolskie	50,4	75,3	79,3	80,8	160,3	101,9
9	Podkarpackie	46,4	67,5	75,6	80,4	173,2	106,3
10	Podlaskie	40,2	54,4	60,8	67,5	167,9	111,0
11	Pomorskie	48,9	69,0	73,6	77,5	158,4	105,3
12	Śląskie	47,6	68,3	69,3	79,5	167,1	114,7
13	Świętokrzyskie	33,9	58,8	60,9	63,8	188,3	104,8
14	Warmińsko-mazurskie	48,5	63,3	67,3	74,1	152,8	110,1
15	Wielkopolskie	45,8	68,1	72,2	80,4	175,5	111,3
16	Zachodniopomorskie	45,2	65,5	66,0	74,1	164,0	112,3
maksimum		50,4	75,3	79,3	86,9	x	
minimum		33,9	54,4	60,8	63,8		
różnica w %		32,7	38,3	30,4	36,2		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W styczniu 2006 r. wyeksportowano 22,7 tys. ton warzyw świeżych o wartości 5,7 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do stycznia 2005 r. o 19% i wartości o 6%. Wśród warzyw świeżych o 71% zmniejszył się eksport ogórków, o 44% marchwi, o 18% kapusty i o 15% cebuli. Natomiast niemal dwukrotnie zwiększył się eksport pomidorów i o 24% kalafiorów. Eksport przetworów warzywnych wyniósł w tym czasie 35,7 tys. ton i 19,4 mln EUR (spadek ilości w stosunku do stycznia 2005 r. o 9% i wzrost wartości o 5%). Mniej sprzedano mrożonek i konserw, natomiast więcej suszy i marynat.

Import warzyw świeżych w styczniu 2006 r. wyniósł 19,1 tys. ton, a jego wartość 14,3 mln EUR. W porównaniu ze styczniem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł się o 6%, a wartość przywozu obniżyła się o 23%. Wzrósł import kapusty (prawie dwunastokrotnie), marchwi, cebuli i papryki. Natomiast mniej sprowadzono czosnku i pomidorów. Import przetworów warzywnych na poziomie 7,8 tys. ton był o 4% niższy niż rok temu, a jego wartość wzrosła o 1% do 6,4 mln EUR. Spośród przetworów najwyższy był spadek importu koncentratu pomidorowego (o 42%) i konserw (o 13%). Natomiast o 71% więcej sprowadzono mrożonek warzywnych i o 59% suszy. Ujemne saldo w handlu świeżymi warzywami, wynoszące w styczniu 2005 r. 12,5 mln EUR, zmniejszyło się w styczniu 2006 r. do 3,7 mln EUR. Natomiast w handlu przetworami warzywnymi dodatnie saldo handlowe zwiększyło się z 12,1 do 13,0 mln EUR.

W marcu br. w porównaniu z lutym wzrosły ceny skupu wszystkich warzyw gruntowych do bezpośredniego spożycia (np. marchwi o 12% i buraków o 10%) i do przetwórstwa (kapusty białej o 26%, marchwi o 24% i cebuli obieranej o 7%). Odnotowano też wzrost cen większości warzyw przeznaczonych na eksport (np. pietruszki o 18%, a marchwi i cebuli o 15%). Obniżyła się natomiast cena skupu kapusty białej i pekińskiej skupowanej na eksport. Wzrósł też poziom cen hurtowych warzyw (np. pomidorów o 48% i cebuli o 14%) Obniżyły się ceny hurtowe ogórków spod osłon o 55%. W stosunku do mar-

ca 2005 r. zdrożały wszystkie warzywa do bezpośredniego spożycia (ponad dwukrotnie cebuli i kapusty białej) i do przetwórstwa (ponad trzykrotnie marchwi), jak również większość warzyw przeznaczonych na eksport (np. czterokrotnie cebuli, dwukrotnie – kapusty czerwonej, białej, marchwi, pietruszki i sele-rów). Natomiast o 40% staniała kapusta pekińska skupowana na eksport. W tym czasie wzrosły też ceny hurtowe większości warzyw (ponad dwukrotnie cebuli i kapusty białej), z wyjątkiem cen hurtowych ogórków i pomidorów spod osłon.

W 2005 r. w stosunku do 2004 r. w dużych i średnich zakładach przetwórczych wzrosła produkcja soków warzywnych pozostałych o 58%. Zwiększyła się też produkcja gotowych dań mrożonych, marynat oraz mrożonych warzyw. Niższa w tym czasie była produkcja konserw warzywnych i soku pomidorowego. W tym czasie eksport warzyw świeżych wzrósł o 33% (do 485,8 tys. ton), a jego wartość o 44% (do 139,2 mln EUR), w tym najbardziej kapusty (trzykrotnie). Sprzedano o 5% więcej przetworów warzywnych (440,5 tys. ton) o wartości o 10% wyższej (219,3 mln EUR), w tym o 25% więcej marynat. Import warzyw świeżych zmniejszył się o 7% (do 183,5 tys. t), natomiast jego wartość wzrosła o 26% (do 140,1 mln EUR). Najbardziej obniżył się import cebuli (o 63%). Zakup przetworów warzywnych w 2005 r. zwiększył się o 29% (do 108,2 tys. ton), a jego wartość o 25% (do 85 mln EUR). Największy wzrost nastąpił w imporcie mrożonych warzyw (79%) i koncentratu pomidorowego (53%). W sumie saldo obrotów handlowych warzywami i ich przetworami w 2005 r. wyniosło 4,9 mln EUR i było o 1,5 mln EUR większe niż w 2004 r.

W 2005 r. w porównaniu z 2004 r. spośród warzyw świeżych wzrosły ceny detaliczne kapusty białej (o 36%), marchwi, pomidorów gruntowych, buraków i kalafiorów. Wśród przetworów zdrożały ogórki konserwowe (o 38%), koncentrat pomidorowy i keczup. Najbardziej staniała cebula (o 24%), papryka (o 22%), ogórki gruntowe i mrożona fasola szparagowa.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 I	0,27	0,71	0,20	0,43	0,36	-	-	-	5,67	-	4,22
II	0,26	0,70	0,20	0,45	0,36	-	-	-	-	-	4,09
III	0,22	0,70	0,27	0,40	0,37	-	-	-	6,97	-	4,24
IV	0,23	0,68	0,37	0,48	0,44	-	-	-	6,53	-	4,14
V	0,32	0,70	0,58	0,85	0,59	-	-	-	4,74	-	4,00
VI	0,40	0,92	1,04 ^c	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	105	103	103	112	110	x	x	x	x	x	105
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	264	141	252	193	181	x	x	x	x	x	101

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSiR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGZ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 I	0,44	0,23	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
II	0,45	0,24	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
III	0,37	0,26	0,19	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	0,36	0,20	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,35	0,39	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	107	126	124	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	176	281	358	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGZ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2005 I	-	-	0,55	0,15	0,35	-	0,27	0,69	0,66	0,12	0,75	0,28	0,22
II	-	-	0,79	0,14	0,35	-	0,29	0,70	0,69	0,11	0,72	0,28	0,22
III	-	-	1,44	0,29	0,37	-	0,38	0,83	0,72	0,11	0,87	0,30	0,23
IV	-	-	1,80	0,32	0,33	-	0,39	0,92	0,69	0,10	0,95	0,34	0,31
V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	x	x	90	93	100	x	115	118	110	115	x	104	x
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	x	x	60	231	243	x	218	247	199	418	x	157	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2004 X	2 225	698	50 087	6 197	1 556	5 462
XI	2 541	857	42 082	5 743	1 291	5 106
XII	2 437	680	34 969	4 963	1 274	4 041
2004 I-XII	35 034	8 339	384 977	84 156	12 125	53 375
2005 I	2 413	921	33 662	4 307	1 625	2 606
II	2 732	1 083	32 191	4 716	2 359	3 042
III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
Wskaźnik zmian w %						
<u>XII 2005</u> <u>XII 2004</u>	91	182	94	88	107	93

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003		2004		2005												2006		I 2006 I 2005 (%)
	I-XII	XII	I-XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	
Warzywa ogółem	386459	32891	366292	321816	41816	57162	57818	57818	42073	38123	32824	43375	41681	42246	33080	27472	485845	22738	81
Cebula	169355	16143	175113	15388	18726	14982	14982	15277	14308	14308	8022	11198	10953	15579	14774	14649	169222	13128	85
Kapusta	72617	1803	32425	24162	12460	27016	27016	9604	4323	4323	1787	1536	1822	3246	6160	3556	98370	2218	82
Marchew	13447	1147	14994	3804	2129	5257	5257	3796	1724	1724	819	500	620	960	898	735	22375	637	56
Ogórki	15273	676	16934	366	159	859	859	1743	3187	3187	6919	11128	3777	2391	515	89	31194	46	29
Pomidory	41253	2688	46069	164	191	711	711	4853	7614	7614	9217	12807	14924	10573	3343	1322	65927	313	191
Kalafiory	12205	312	14862	123	89	103	74	217	2883	2883	2502	2127	4358	3183	792	421	16871	153	124
Przetwory ogółem	359321	35958	420019	44879	40061	43219	43219	30950	30777	30777	23176	25599	40635	40675	44249	37296	440547	35685	91
Susze	11380	1275	14271	1311	971	1220	1377	1017	1046	1046	1017	1309	1175	1493	1644	905	14485	1494	114
Marynaty	23464	2630	25262	2902	2020	2697	2697	2047	2133	2133	1661	2290	3857	3563	3759	3019	31722	1972	111
Konserwy	34469	3900	41257	3257	2827	3142	3142	2525	2435	2435	1886	1978	4057	4043	4161	4043	37150	2775	99
-kapusta kwasz.	19181	1478	15892	1214	1215	1040	1040	1294	1251	1251	702	710	796	1424	1142	1376	13715	726	60
Mrożonki	279826	26423	324756	31834	32383	35254	34125	23551	23452	23452	16935	17940	29088	29665	32440	27407	334073	27292	86
Pieczarki i ich przetwory	99835	11810	128428	14839	11809	14102	14102	12042	9221	9221	8168	8300	9486	12541	12085	10194	135477	10620	84
Warzywa ogółem	84626	9907	96760	6076	6962	9550	9550	13888	13849	13849	15246	17059	15068	14747	9328	7550	139242	5723	94
Cebula	27462	3453	34828	3144	2932	2196	2159	2250	2249	2249	1815	2029	2860	3628	3790	3431	32482	3060	97
Kapusta	7869	168	2633	174	964	2029	2530	1129	725	725	333	288	238	415	739	486	10050	357	205
Marchew	1586	190	1723	154	263	448	662	596	358	358	247	143	138	188	202	163	3560	132	86
Ogórki	5007	403	7284	108	97	393	730	1180	1421	1421	2674	3466	1162	714	167	47	12160	25	23
Pomidory	21690	1636	22367	156	175	138	1070	5629	5766	5766	7644	8472	7507	6384	1916	671	45530	121	76
Kalafiory	2599	145	3285	44	28	29	20	69	909	909	795	735	1016	847	191	155	4838	91	207
Przetwory ogółem	172727	17605	199908	18425	18919	21337	21187	14816	14569	14569	11311	13586	21383	21396	22965	19383	219276	19360	105
Susze	18971	2037	23084	1986	1638	1924	2116	1534	1596	1596	1607	1989	2042	2837	2725	1583	23577	2483	125
Marynaty	15179	1763	16436	1236	1399	2046	1896	1468	1424	1424	1131	1611	2584	2519	2658	2046	22019	1445	117
Konserwy	13204	1899	22700	1524	1540	1769	1918	1352	1284	1284	1068	1327	2436	1834	2195	2157	20404	1572	103
-kapusta kwasz.	4520	491	4257	409	396	511	361	355	338	338	204	279	275	405	418	496	4447	243	59
Mrożonki	119910	10997	128867	12871	13278	14216	13960	9238	9014	9014	6327	7240	12748	12525	13894	12028	137339	12104	94
Pieczarki i ich przetwory	124138	13624	154851	15038	13435	18038	16975	15369	11502	11502	10751	10765	11790	15922	16198	13704	169487	14583	97

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHŻ, MRIRW i MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003		2004		2005												2006		I 2006 I 2005 (%)
	I-XII	XII	I-XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII		
Warzywa ogółem	181098	17316	197597	18086	15590	21976	22637	16607	20302	12048	5703	5451	6594	17415	21086	183496	19082	106	
Cebula	56393	978	53706	1045	1183	830	791	640	3331	3073	2036	1780	1344	1832	1747	19632	1208	116	
Kapusta	1239	26	805	7	18	101	473	1317	205	55	7	5	5	53	90	2335	81	1157	
Marchew	20472	310	15452	463	1350	2636	2496	4335	5050	1877	263	230	252	350	1061	20362	2780	600	
Ogórk	7552	3351	11997	3344	1403	1142	1361	598	141	47	50	68	1580	3905	2680	16319	2314	69	
Pomidory	36535	6838	54896	6972	5619	8672	8653	2509	7763	3361	1069	284	733	5228	8582	59446	6482	93	
Papryka	17556	2146	17522	1614	1731	2256	1908	1908	2037	2105	470	1099	635	2505	2326	20593	1828	113	
Czosnek	16156	483	8260	973	547	766	513	697	231	343	813	970	494	737	692	7776	363	37	
Przetwory ogółem	71297	8999	83608	8111	9475	9922	10937	8040	10390	8603	7309	9133	10060	9202	7005	108189	7790	96	
Mrożonki	12186	1361	11968	1144	1611	2350	3225	1790	1620	1496	1633	1436	1449	2040	1612	21406	1959	171	
Susze	8181	635	7642	507	533	934	930	990	1018	586	592	577	806	624	589	8686	804	159	
Marynaty	6008	650	7123	717	711	732	676	326	544	392	469	752	915	855	919	8008	714	100	
Konserwy	20805	2855	26456	2028	2928	2381	2066	1571	2189	2000	1657	2436	2608	2686	1196	25746	1758	87	
-kukurydza konserw.	14651	1933	13931	280	1744	1541	1259	520	416	1045	998	1352	1513	1334	287	12289	777	278	
Koncentrat pomid.	15560	2768	22424	3207	3100	2634	3085	2520	4175	3304	2394	2917	3241	1917	1877	34369	1874	58	
Warzywa ogółem	88416	17224	110836	18591	16520	22331	18218	10878	10614	5798	3048	2811	3934	11202	16143	140088	14290	77	
Cebula	4429	217	5204	232	213	218	206	62	120	129	152	147	233	217	211	2140	143	62	
Kapusta	266	19	285	4	9	51	256	304	36	13	3	4	4	11	21	716	14	350	
Marchew	2731	131	2340	101	184	551	526	1161	1624	547	105	67	67	102	292	5327	611	605	
Ogórk	6513	2098	8477	3374	2213	1136	762	448	81	43	44	57	742	2103	2222	13227	2762	82	
Pomidory	26736	8000	39749	8207	6580	11013	9743	2784	5144	2258	828	297	631	3855	6736	58076	4956	60	
Papryka	27880	3860	29015	2740	3146	3811	2549	3030	2321	1629	407	555	453	2133	2792	25566	2246	82	
Czosnek	5878	511	5426	553	480	710	419	519	238	407	695	764	520	722	687	6714	494	89	
Przetwory ogółem	61055	6876	68144	6321	7014	7845	8451	6377	7948	6457	5985	7098	8085	7505	5953	85039	6413	101	
Mrożonki	8216	1008	8412	1070	1300	1609	2131	1337	1180	1208	1196	1057	1041	1417	1078	15625	1487	139	
Susze	12338	806	10813	770	709	1310	1332	1318	1507	910	1114	1108	1282	1005	875	13240	1059	138	
Marynaty	3974	422	4545	420	475	440	450	246	369	272	347	517	671	617	724	5547	451	107	
Konserwy	19155	2503	24312	1861	2460	2296	2013	1538	2055	1821	1530	2109	2523	2527	1508	24239	1866	100	
-kukurydza konserw.	10865	1317	9525	186	1157	1152	906	330	253	747	715	984	1130	1027	222	8809	631	339	
Koncentrat pomid.	12004	1615	14077	1843	1659	1513	1857	1384	2251	1708	1308	1641	1854	1184	1153	19355	1040	56	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2004 XII	0,21	0,09	0,17	0,60	0,61	0,47	1,14	0,70	0,33	0,44
2004 I-XII	0,20	0,08	0,11	0,43	0,49	0,22	1,16	0,60	0,27	0,44
2005 I	0,20	0,06	0,14	0,62	0,95	0,36	1,24	0,68	0,34	0,43
II	0,16	0,08	0,12	1,63	0,92	0,32	1,19	0,67	0,33	0,45
III	0,14	0,08	0,12	1,07	0,66	0,28	1,24	0,70	0,33	0,44
IV	0,14	0,09	0,13	0,88	1,51	0,27	1,22	0,67	0,35	0,46
V	0,14	0,12	0,16	0,68	1,16	0,32	1,29	0,70	0,27	0,48
VI	0,16	0,17	0,21	0,45	0,76	0,32	1,26	0,65	0,27	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,39	0,83	0,32	1,37	0,67	0,29	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,34	1,34	0,71	0,39	0,46
IX	0,26	0,13	0,22	0,31	0,50	0,23	1,33	0,62	0,35	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,30	0,60	0,27	1,31	0,65	0,28	0,47
XI	0,26	0,12	0,22	0,32	0,57	0,24	1,39	0,68	0,37	0,48
XII	0,23	0,14	0,22	0,52	0,51	0,37	1,47	0,65	0,36	0,47
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,69	0,29	1,29	0,67	0,32	0,46
2006 I	0,23	0,16	0,21	0,54	0,39	0,59	1,66	0,67	0,33	0,46
Wskaźnik zmian w %										
I 2006 XII 2005	100	114	95	104	76	159	113	103	92	98
I 2006 I 2005	115	267	150	87	41	164	134	99	97	107

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe
2004 I-XII	0,75	0,59	0,26	0,53	2,11	1,00	4,75	5,46	1,53
2005 I	0,35	0,26	0,61	0,45	-	-	9,10	5,25	-
II	0,32	0,31	0,65	0,48	-	-	10,00	7,40	-
III	0,30	0,34	0,68	0,49	-	-	5,46	12,33	-
IV	0,27	0,42	0,73	0,45	-	-	3,80	7,46	-
V	0,28	0,56	1,02	0,52	-	-	3,67	6,00	-
VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-
Wskaźnik zmian w %									
III 2006 II 2006	114	104	104	99	x	x	45	148	x
III 2006 III 2005	247	238	157	159	x	x	89	96	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 I	2,99	8,29	2,61	2,88	2,59	5,79	2,12
II	2,97	8,07	2,63	2,87	2,59	5,73	2,16
III	2,99	8,21	2,69	2,83	2,60	5,78	2,19
IV	3,06	8,20	2,69	2,86	2,60	5,81	2,23
V	3,06	8,22	2,69	2,80	2,57	5,82	2,30
VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
Wskaźnik zmian w %							
<u>II 2006</u> I 2006	98	98	101	100	103	101	100
<u>II 2006</u> II 2005	94	93	111	100	106	93	109

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafioły	Pieczarki
2003 I-XII	1,52	1,01	1,53	1,28	3,12	4,78	10,36	2,38	2,11	4,02	6,02
2004 XII	1,07	0,53	1,12	1,01	2,54	2,88	12,64	-	-	3,84	6,10
2004 I-XII	1,65	0,61	1,35	1,16	3,19	3,63	12,08	2,61	2,63	4,05	5,93
2005 I	1,04	0,53	1,12	1,01	2,50	2,92	13,20	-	-	6,15	6,00
II	1,01	0,54	1,11	1,01	2,48	3,16	14,18	-	-	6,48	5,86
III	1,00	0,58	1,16	1,03	2,56	3,79	13,55	-	-	6,95	5,80
IV	0,99	0,73	1,26	1,05	2,74	4,48	12,07	-	-	6,17	5,71
V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	-	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2005</u> XI 2005	99	101	102	99	99	105	144	x	x	118	104
<u>XII 2005</u> XII 2004	112	166	120	112	110	116	57	x	x	104	100

^a cena w zł/szt.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2003 I-XII	3,79	13,86	6,66	4,92	7,10	5,58	8,30	3,69	5,30	7,89	3,78
2004 XII	4,18	14,71	6,26	5,12	6,80	5,38	8,45	3,57	5,30	7,69	3,73
2004 I-XII	3,78	14,41	6,38	5,04	6,90	5,43	8,34	3,61	5,32	7,86	3,75
2005 I	4,26	14,57	6,22	5,10	6,78	5,38	8,40	3,57	5,18	7,77	3,72
II	4,34	14,71	6,20	5,08	6,76	5,38	8,40	3,58	5,18	7,77	3,73
III	4,34	14,86	6,18	5,08	6,74	5,34	8,45	3,57	5,20	7,75	3,72
IV	4,36	15,00	6,16	5,08	7,44	5,22	8,45	3,56	5,23	7,74	3,74
V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
Wskaźnik zmian w %											
XII 2005 XI 2005	99	100	100	100	105	100	100	99	99	98	100
XII 2005 XII 2004	103	104	97	99	103	99	101	99	98	100	101

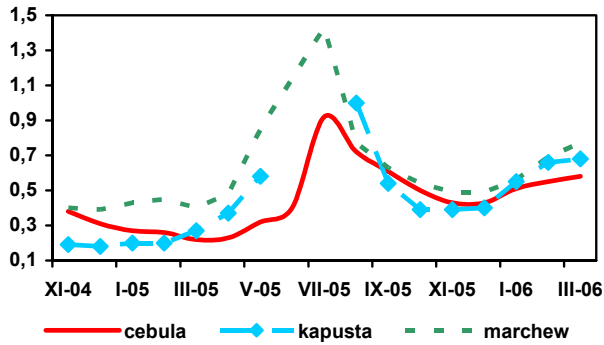
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

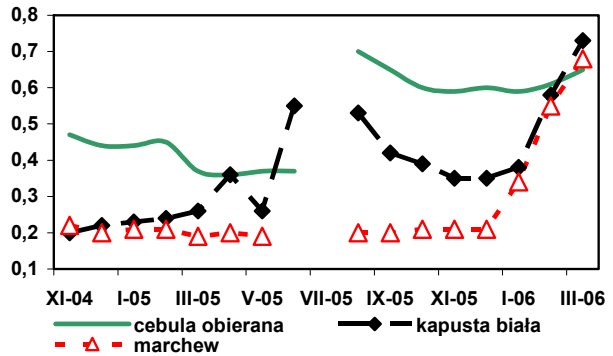
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2004 XI	50	72	20	23	-	-	42	21	50	45	43	62	53
XII	41	74	16	24	-	-	42	22	51	45	32	60	53
2005 I	53	32	48	24	-	-	111	24	55	49	-	62	112
II	47	42	50	27	-	-	60	24	45	46	33	68	106
III	45	41	50	27	-	-	54	27	42	44	33	59	115
IV	42	46	44	24	-	-	34	29	-	41	47	70	133
V	-	58	57	27	-	-	28	33	-	43	72	66	92
VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62	-	-	67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	48	75	35	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006 I	46	74	37	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	48	68	42	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

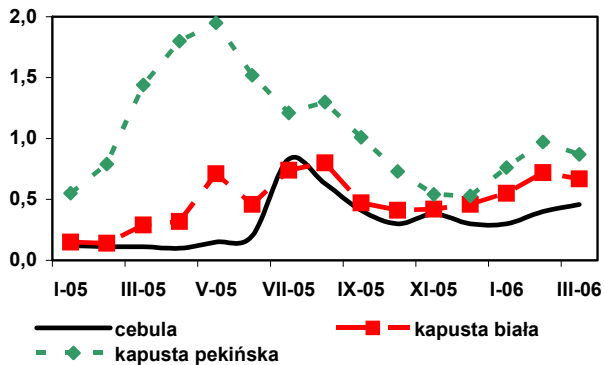
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

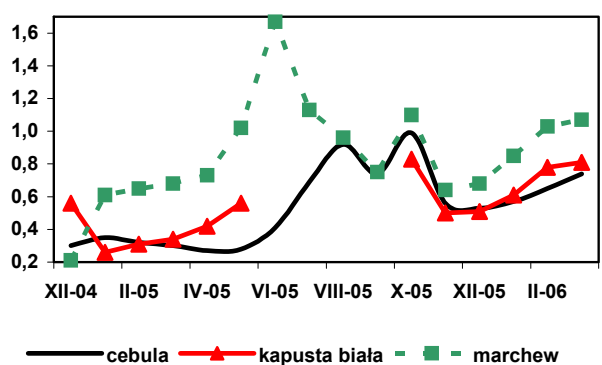
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

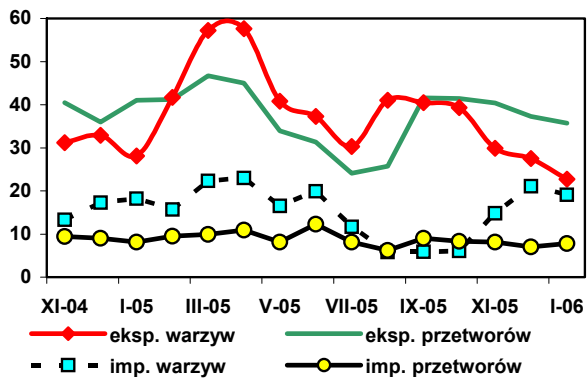
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

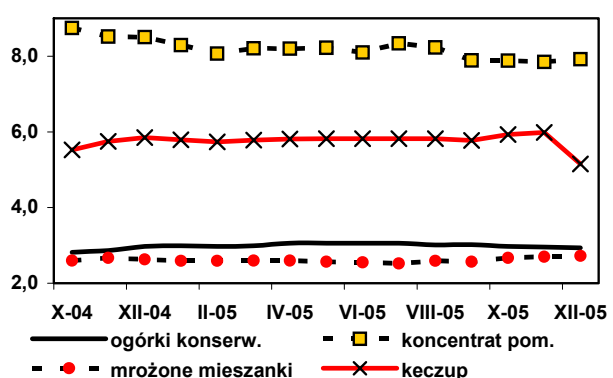
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

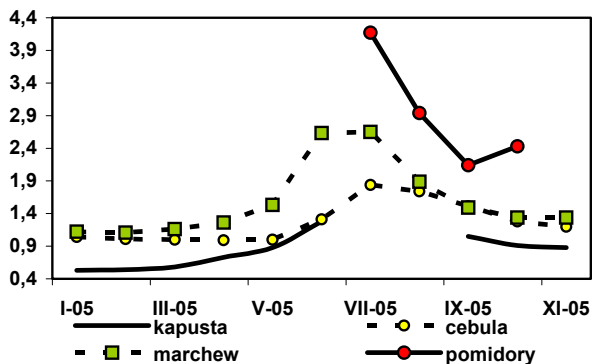
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

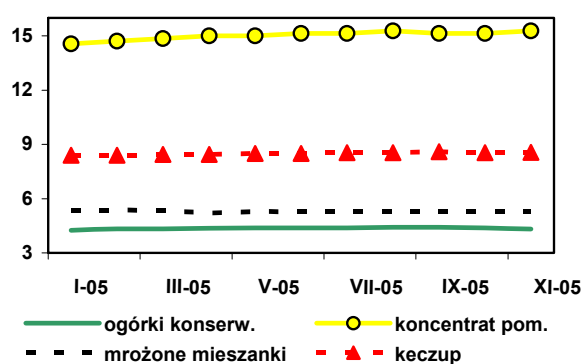
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

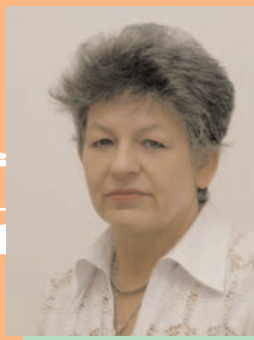

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W styczniu 2006 r. w porównaniu do stycznia 2005 r. obniżyły się rozmiary eksportu jabłek (o 33%), gruszek (aż o 94%), mrożonych owoców (o 11%), a także wiśni w puszkach (o 37%). Wzrósł natomiast eksport zagęszczonego soku jabłkowego (o 28%), dżemów (o 23%) i truskawek w puszkach (o 16%). Wolumen eksportu owoców świeżych był niższy o 37%, a przetworów owocowych zwiększył się o 14%. Z powodu wyższych cen wpływy z eksportu przetworów zwiększyły się bardziej niż wolumen sprzedaży (o 31%), a wielkość eksportu owoców świeżych obniżyła się mniej niż jego rozmiary (o 11%). Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów wyniosły w styczniu 2006 r. 57,1 mln EUR wobec 56,3 mln EUR w styczniu roku poprzedniego. W porównywalnym czasie zmniejszyły się rozmiary i wartość importu większości owoców, a najbardziej obniżył się import bananów i arbuźów. Wzrósł natomiast przywóz przetworów owocowych – zwłaszcza soków zagęszczonych (głównie koncentratu soku jabłkowego) i suszy. Ceny większości owoców i ich przetworów przekraczały notowane w styczniu 2005 r. Wartość importu owoców i ich przetworów zwiększyła się o 7% do 64,1 mln EUR. W styczniu 2006 r. w porównaniu ze styczniem 2005 r. ujemne saldo obrotów całą tą grupą towarową pogłębiło się z 3,6 do 7,0 mln EUR.

W styczniu 2006 r. wpływy z eksportu owoców i ich przetworów były niższe niż w grudniu 2005 r. o 9%. Import obniżył się aż o 32%, a decydujący był tu spadek wartości przywozu owoców cytrusowych, winogron i puszkowanych ananasów. Ujemne saldo obrotów poprawiło się w porównaniu z grudniem 2005 r. o 23,5 mln EUR.

W marcu 2006 r. ceny jabłek deserowych były znacznie wyższe niż w marcu roku poprzedniego (spowodowane to było niższym poziomem zapasów po ubiegłorocznych zbiorach). Ceny skupu płacone przez spółdzielnie ogrodnicze zwiększyły się o 39% (do 1,17zł/kg). Ceny hurtowe wzrosły o 29% (do 1,54 zł/kg). W takiej samej skali zwiększyły się średnie ceny oferowane za jabłka przez firmy eksportowe (najbardziej podrożała w eksporcie odmiana Szampion). Niska podaż zdecydo-

wała też o zwiększeniu o 65% (do 0,43 zł/kg) cen w skupie jabłek kierowanych do przetwórstwa. Ceny jabłek (na wszystkich poziomach) były w marcu 2006 r. wyższe niż w miesiącu poprzednim. W eksporcie potaniała tylko odmiana Idared. W marcu 2006 r. zarówno w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego jak i z lutym 2006 r. zwiększyły się ceny skupu gruszek pochodzących z krajowych chłodni. Obniżyły się natomiast hurtowe ceny tych owoców (w marcu 2006 r. gruszki były tańsze niż w marcu 2005 r. o 6%, a w porównaniu z lutym 2006 r. o 2%). Spadek średnich cen hurtowych wynikał ze zwiększenia udziału w podaży rynkowej tańszych gruszek pochodzących z importu. W marcu 2006 r. niższe w porównaniu z marcem roku poprzedniego były ceny hurtowe bananów, cytryn i mandarynek, a wyższe pomarańcze i winogron. W marcu 2006 r. ceny hurtowe większości owoców południowych były mniejsze niż w miesiącu poprzednim.

W całym 2005 r. produkcja wszystkich przetworów owocowych (poza dżemami i sokami pitnymi z owoców cytrusowych) była niższa w roku poprzednim z powodu mniejszej podaży surowca (najbardziej bo z 337 do 285 tys. ton obniżyła się produkcja mrożonych owoców i z 220 do 183 tys. ton soków zagęszczonych). Wyższe ceny w eksporcie zdecydowały o zwiększeniu w porównaniu z 2004 r. o 14% do 838,5 mln EUR wpływów z eksportu. Import wzrósł jednak bardziej, a ujemne saldo obrotów wyniosło 44,4 mln EUR, wobec dodatniego na poziomie 66,6 mln EUR w roku poprzednim. Z powodu niższych zbiorów i wzrostu cen skupu średnie detaliczne ceny owoców i ich przetworów zwiększyły się o 2,7% przy wzroście cen całej żywności o 2,1%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2004 I-XII	1,03	1,85	0,92^a	1,43^a	1,77	1,57	1,08^a
2005 II	0,81	1,67	-	-	-	-	-
III	0,84	2,23	-	-	-	-	-
IV	1,01	-	-	-	-	-	-
V	1,11	-	-	-	-	-	-
VI	1,13	-	-	-	-	-	-
VII	1,36	-	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	1,94	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	1,69	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	1,83	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	2,14	-	-	-	-	-
XII	0,98	2,14	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,92	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	2,43	-	-	-	-	-
II	1,15	2,54	-	-	-	-	-
III	1,17	2,57	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
III 2006 II 2006	102	102	x	x	x	x	x
III 2006 III 2005	139	115	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Jeżyny	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2004 I-XII	0,23	2,34^a	1,03^a	0,48^a	1,72^a	0,50	1,06^a	0,61^a	0,44^a
2005 II	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	-	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	2,54	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	3,33	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	3,85	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	3,24	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
III 2006 II 2006	108	x	x	x	x	x	x	x	x
III 2006 III 2005	165	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czereśnie	Maliny	Śliwki
2004 I-XII	0,91	1,34	1,50	0,88	0,92	0,96	0,88	1,22	1,41	3,41	3,32	3,12	0,78
2005 II	0,68	1,06	1,10	0,61	0,60	0,66	0,59	-	1,45	-	-	-	-
III	0,79	1,50 ^a	1,75 ^a	0,83	0,77	0,76	0,71	-	-	-	-	-	-
IV	1,06	1,63 ^a	1,70 ^a	0,97	0,90	0,93	0,91	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,06	1,33	1,70	1,13	1,06	1,11	1,09	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,96	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,00	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	103	130	151	86	101	101	101	x	x	x	x	x	x
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	128	100	86	114	131	137	144	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2004 I-XII	172 224	181 500	206 040	220 284	337 080	72 012	9 576
2005 I	9 617	14 569	12 055	6 772	10 052	5 645	440
II	8 457	15 703	12 089	2 789	10 604	6 269	351
III	10 895	18 589	20 166	4 188	16 823	6 892	60
IV	12 159	19 028	19 740	2 559	11 087	6 748	79
V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2005</u> <u>XI 2005</u>	93	125	76	23	90	100	88
<u>XII 2005</u> <u>XII 2004</u>	88	93	73	58	103	107	108

^a produkcja ogółem

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003		2004		2005												2006		I 2006 I 2005 (%)	
	I-XII		I-XII		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I		
	459 691	641 548	48 416	641 548	76 082	91 367	86 678	73 812	64 749	55 295	54 585	26 572	28 464	22 131	21 336	35 511	636 582	47 710		
Owoce świeże	352 644	426 138	26 803	426 138	62 798	73 857	79 588	64 970	53 232	30 491	10 655	4 007	5 567	7 921	11 062	22 889	427 036	41 770	63	
Jabłka	3 825	3 742	14 304	14 304	2 288	1 052	65	48	57	21	108	128	887	1 075	564	181	6 475	139	6	
Gruski	13 627	457	22 049	22 049	-	1	1	1	100	16 459	4 624	651	447	247	88	72	22 691	124		
Truskawki	13 377	120	20 232	20 232	6	-	7	1	-	-	53	2 757	5 202	1 223	13	91	9 353			
Sliwki	23 589	300	32 089	32 089	225	42	63	-	-	1	9 810	2 469	1 628	1 673	88	136	16 134	144	64	
Maliny	14 873	455	19 206	19 206	-	-	4	-	-	52	1 119	280	190	52	43	20	1 761			
Wiśnie	557 292	45 256	607 263	607 263	40 796	44 830	51 389	59 522	59 593	57 536	68 470	58 278	61 911	74 342	68 799	49 856	695 323	46 316	114	
Przetwory owocowe	224 491	15 911	220 831	220 831	11 214	13 859	14 107	18 350	16 352	18 572	15 692	16 607	23 473	37 112	32 015	18 757	236 112	14 364	128	
Zagęszczony sok jabłkowy	2 598	190	2 923	2 923	344	296	381	413	385	352	574	560	604	952	572	418	5 850	400	116	
Truskawki w puszkach	1 859	489	7 016	7 016	738	664	1 024	659	987	617	690	544	546	450	483	348	7 750	465	63	
Wiśnie w puszkach	25 598	2 173	26 747	26 747	1 299	1 641	1 752	1 798	1 800	1 522	2 006	1 904	1 984	1 645	1 627	1 350	20 327	1 602	123	
Dżemy	218 992	14 862	241 078	241 078	20 373	19 617	23 317	27 265	25 660	22 575	31 078	25 390	21 841	20 990	19 349	16 427	273 881	18 137	89	
Mrozonki	134 955	24 691	203 751	203 751	22 193	27 437	22 774	20 692	22 833	22 711	28 141	17 209	15 861	10 336	9 872	12 491	232 549	12 342	56	
Owoce świeże	62 403	5 392	81 585	81 585	12 821	14 758	17 185	14 456	12 070	7 455	2 436	1 087	1 283	2 009	3 515	5 580	94 657	9 490	74	
Jabłka	1 119	2 022	4 945	4 945	1 016	532	28	21	19	17	73	49	335	410	235	81	2 817	58	6	
Gruski	14 780	501	14 488	14 488	-	1	1	1	184	8 742	2 297	886	446	158	55	74	12 846	73		
Truskawki	3 623	39	4 776	4 776	3	-	3	1	-	-	29	1 009	2 036	551	5	23	3 661			
Sliwki	22 912	364	18 410	18 410	289	50	72	-	-	2	5 702	1 639	1 329	1 138	134	183	10 537	199	69	
Maliny	7 587	305	10 056	10 056	-	-	1	-	-	42	863	203	129	55	52	10	1 356			
Wiśnie	559 009	34 245	528 559	528 559	34 112	33 475	37 586	44 711	41 606	42 605	60 815	55 383	60 138	75 025	70 170	50 348	605 976	44 789	131	
Przetwory owocowe	169 644	11 354	160 435	160 435	7 454	8 832	9 110	12 186	10 391	12 050	10 286	11 726	21 514	40 470	34 750	19 483	198 251	14 771	198	
Zagęszczony sok jabłkowy	3 459	227	3 472	3 472	429	360	457	536	476	417	653	635	699	599	697	515	6 471	485	113	
Truskawki w puszkach	1 639	528	6 915	6 915	718	620	988	699	914	573	691	573	616	537	614	448	7 989	610	85	
Wiśnie w puszkach	31 479	2 680	32 820	32 820	1 482	1 762	1 975	1 970	1 955	1 692	2 368	2 095	2 303	1 999	1 987	1 493	23 080	1 862	126	
Dżemy	257 308	12 112	216 495	216 495	17 131	14 728	16 731	19 482	17 484	14 971	24 319	23 048	20 729	19 828	17 972	15 313	221 736	16 046	94	
Mrozonki																				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003		2004		2004		2005												2006		I 2006 I 2005 (%)
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I			
Owoce świeże	918 009	97 794	1 006 287	85 624	92 717	83 746	64 727	64 698	57 165	108 686	113 667	93 353	92 433	81 378	99 923	1 038 118	69 773	81			
Banany	260 522	23 723	257 380	23 031	26 407	20 764	26 267	22 958	12 760	17 372	17 048	14 703	19 688	17 959	20 230	239 187	15 681	68			
Owoce cytrusowe	360 265	56 639	369 934	51 006	54 485	45 736	20 406	19 534	10 108	10 870	9 870	12 306	30 376	40 214	60 121	365 031	44 258	87			
Brzoskwinie i nekt.	30 191	529	64 404	96	76	90	71	1 043	7 487	25 287	25 114	17 742	2 114	285	560	79 965	8	8			
Winogrona	85 454	6 721	98 105	2 825	3 216	5 518	6 580	6 126	1 974	5 611	23 890	25 475	19 670	8 188	5 506	114 578	2 605	92			
Arbuzy	111 101	1 856	130 518	316	384	639	941	5 580	17 987	38 188	27 517	10 426	455	448	1 336	104 218	137	43			
Jabłka	14 061	72	7 015	171	247	289	1 227	1 338	909	1 317	845	3 799	11 556	3 352	246	25 296	164	96			
Przetwory razem	141 824	22 386	169 807	12 811	14 229	21 511	19 788	20 788	20 313	23 677	25 195	24 356	25 423	27 050	23 634	258 768	18 472	144			
Soki zagęszczone	57 390	9 085	73 827	6 058	6 013	8 850	10 006	11 834	10 949	11 811	13 848	13 634	13 186	11 656	11 136	128 981	9 393	155			
-sok pomarańczowy	32 557	4 188	35 872	4 149	4 002	5 371	5 222	6 457	5 505	5 393	5 326	5 403	5 903	5 780	5 723	64 234	4 100	99			
Mrożonki	15 854	875	15 265	917	731	956	804	1 194	1 134	5 224	3 611	3 001	2 570	1 566	1 673	23 382	1 341	146			
Susze	5 833	1 437	8 235	580	712	988	704	373	728	913	832	817	1 317	1 838	1 343	11 145	1 063	183			
Dżemy	1 791	367	2 668	222	178	313	434	521	638	595	582	650	534	667	350	5 684	222	100			
Przetwory puszcowe	59 653	10 482	68 546	4 904	6 390	10 297	7 750	6 828	6 826	5 111	6 252	6 128	7 634	11 207	8 966	88 292	6 383	130			
-ananasy	16 421	3 384	18 679	999	1 821	2 805	1 638	1 592	1 528	1 472	1 508	1 280	2 018	2 735	1 968	21 365	979	98			
-brzoskwinie	23 400	3 781	22 310	1 351	2 205	3 868	2 220	2 114	2 073	1 214	1 954	1 735	2 367	4 459	3 613	29 173	2 150	159			
Owoce świeże	489 494	56 076	514 068	47 340	52 443	58 260	48 136	45 457	34 106	50 853	55 113	54 643	56 047	59 204	69 398	631 000	44 560	94			
Banany	98 271	10 736	98 995	10 079	12 400	13 059	15 875	11 731	8 238	6 728	8 152	7 260	10 432	11 104	11 427	126 485	9 105	90			
Owoce cytrusowe	202 182	30 473	199 365	24 977	27 043	26 408	11 802	11 449	6 601	6 835	6 076	7 632	14 446	23 038	34 407	200 712	23 487	94			
Brzoskwinie i nekt.	27 274	406	32 323	60	55	90	60	1 029	5 296	13 897	13 465	9 357	1 165	166	409	45 049	20	33			
Winogrona	75 868	5 336	75 963	3 681	3 904	6 964	8 804	7 432	2 161	5 691	15 311	16 766	16 269	8 815	6 027	101 824	3 412	93			
Arbuzy	18 466	511	17 483	105	132	224	473	2 684	4 176	6 339	2 829	811	167	173	357	18 469	74	71			
Jabłka	5 853	58	4 308	145	161	201	901	931	575	640	330	738	1 278	815	134	6 848	95	66			
Przetwory razem	130 628	17 312	151 747	12 594	12 801	18 889	17 753	17 609	16 968	25 499	24 539	25 843	26 540	28 935	23 910	251 882	19 572	155			
Soki zagęszczone	55 975	6 261	60 335	4 551	4 681	6 926	7 226	8 321	7 859	9 448	10 666	10 913	11 290	11 300	10 353	103 535	9 636	212			
-sok pomarańczowy	31 615	2 849	28 102	3 207	3 290	4 159	4 228	4 980	4 219	4 826	4 355	4 468	5 092	5 556	5 675	54 054	4 391	137			
Mrożonki	18 824	1 046	18 193	908	752	913	836	1 113	785	8 719	5 809	3 742	2 448	1 920	1 866	29 810	1 133	125			
Susze	8 098	1 874	12 817	890	1 097	1 462	991	629	878	984	1 139	1 182	2 186	2 934	2 442	16 814	2 029	228			
Dżemy	2 350	521	3 720	403	247	593	570	785	827	628	609	652	870	1 056	618	7 860	366	91			
Przetwory puszcowe	44 014	7 419	55 214	5 731	5 873	8 832	7 974	6 686	6 488	5 651	6 162	9 187	9 547	11 493	8 393	92 017	6 325	110			
-ananasy	8 668	1 977	10 584	541	1 054	1 586	911	877	852	853	949	762	1 155	1 636	1 169	12 343	604	112			
-brzoskwinie	15 280	2 191	15 098	782	1 202	2 043	948	1 171	1 085	767	1 057	1 032	1 307	2 475	1 835	15 705	1 141	146			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2004 I-XII	0,19	0,35	0,66	0,24	0,57	0,52	1,18	0,77	0,73	1,19	0,99
2005 I	0,20	0,44	1,52	-	1,28	1,73	0,68	0,71	0,71	1,24	0,97
II	0,20	0,51	1,03	-	1,21	0,25	0,70	0,77	0,73	1,22	0,93
III	0,22	0,44	1,06	0,31	1,15	0,32	0,65	0,79	0,74	1,20	0,96
IV	0,22	0,44	1,20	-	1,10	0,65	0,66	0,77	0,75	1,30	1,06
V	0,23	0,33	1,83	0,30	-	-	0,61	0,79	0,74	1,24	0,93
VI	0,24	0,81	0,53	0,57	2,74	0,81	0,60	0,70	0,72	1,18	0,93
VII	0,23	0,67	0,50	0,29	0,58	0,77	0,68	1,00	0,77	1,14	1,00
VIII	0,27	0,38	1,36	0,28	0,66	0,72	0,68	1,16	0,82	1,13	1,05
IX	0,23	0,38	1,00	0,67	0,82	0,68	0,68	1,19	1,01	1,16	1,13
X	0,25	0,38	0,64	0,54	0,68	1,05	0,72	1,22	1,15	0,63	1,19
XI	0,32	0,42	0,63	0,60	1,52	1,23	0,73	1,16	1,18	1,22	1,27
XII	0,24	0,45	1,03	0,51	1,35	0,51	0,78	1,18	1,17	1,23	1,29
2005 I-XII	0,22	0,44	0,57	0,29	0,65	0,77	0,67	0,96	0,94	1,11	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,58	0,56	1,38	-	0,66	1,26	1,23	1,21	1,31
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>I 2006</u> XII 2005	96	93	56	110	102	x	85	107	105	98	102
<u>I 2006</u> I 2005	115	95	38	x	108	x	97	177	173	98	135

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2004 I-XII	1,32	1,23	1,40	1,27	1,40	3,15	3,70	2,25	3,50	1,87	2,96	3,59	5,14	4,09	8,34
2005 II	1,16	1,25	1,25	0,88	0,98	2,57	-	-	-	-	3,62	3,20	3,85	3,41	9,77
III	1,19	1,26	1,26	0,89	1,02	3,24	-	-	-	-	4,24	3,55	4,12	3,34	8,79
IV	1,32	1,23	1,20	1,21	1,36	3,20	-	-	-	-	4,19	3,69	4,13	3,39	7,33
V	1,33	1,42	1,29	1,40	1,32	2,82	7,18 ^a	-	-	-	4,51	3,98	4,07	3,48	8,70
VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	10,48 ^a	-	-	-	3,83	2,99	4,01	3,58	8,98
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	100	101	98	122	99	98	x	x	x	x	97	97	100	99	82
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	129	88	98	151	147	94	x	x	x	x	90	84	97	107	102

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2004 I-XII	7,68	8,08	7,75	2,36	1,48	1,84
2005 I	7,67	7,97	7,77	2,48	1,59	1,82
II	7,67	8,03	7,87	2,57	1,60	1,82
III	7,83	8,07	8,00	2,59	1,61	1,85
IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>II 2006</u> <u>I 2006</u>	101	99	100	97	88	88
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	96	93	81	109	81	90

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2004 XII	1,79	3,53	-	-	-	-	6,62	4,62	5,05	4,64	4,68
2004 I-XII	2,16	4,99	2,71	5,15	4,81	9,02	11,17	3,86	5,46	4,94	6,27
2005 I	1,79	3,71	-	-	-	-	12,30	4,65	4,83	4,71	4,70
II	1,79	4,01	-	-	-	-	13,97	4,77	4,66	4,52	4,64
III	1,82	4,61	-	-	-	-	12,80	5,05	4,62	4,76	4,75
IV	1,97	5,00	-	-	-	-	12,07	5,39	4,80	4,96	5,23
V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII2005</u> <u>XI 2005</u>	101	103	x	x	x	x	132	97	98	98	95
<u>XII 2005</u> <u>XII 2004</u>	117	126	x	x	x	x	143	109	95	106	101

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2004 XII	10,81	4,16	2,85	3,45	11,86	6,50	6,51
2004 I-XII	10,65	4,23	2,88	3,50	12,48	6,77	7,17
2005 I	10,78	4,13	2,84	3,46	11,66	6,50	6,33
II	10,81	4,13	2,84	3,44	11,24	6,40	6,09
III	10,81	4,12	2,84	3,43	10,66	6,26	5,85
IV	10,81	4,13	2,83	3,43	10,30	6,18	5,65
V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>XII 2005</u> <u>XI 2005</u>	100	100	100	100	97	97	98
<u>XII 2005</u> <u>XII 2004</u>	102	98	99	98	74	86	76

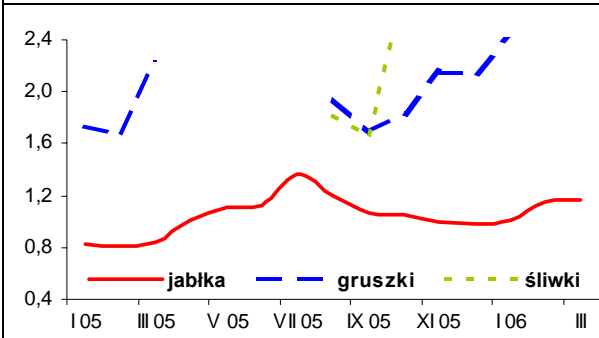
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

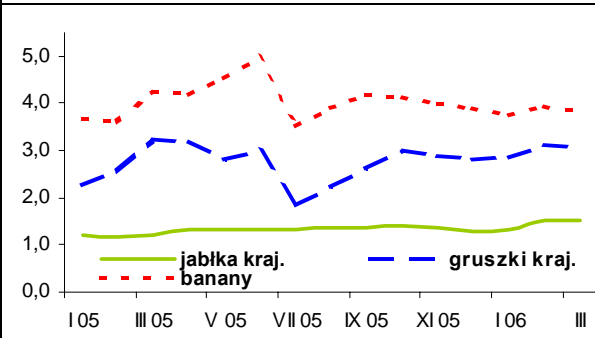
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2004 XII	48	93	-	68	25	49	-	108	90	-
2004 I-XII	46	99	-	65	28	63	28	68	98	27
2005 I	56	97	-	66	34	53	-	97	143	-
II	58	114	-	67	35	60	-	89	130	-
III	62	131	-	68	34	76	-	92	108	-
IV	53	-	-	66	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	-	-	-	-	-	-
XII	45	94	-	70	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	54	93	35	66	x	x	x	x	x	x
2006 I	49	96	-	68	-	-	-	-	-	-
II	52	97	-	69	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

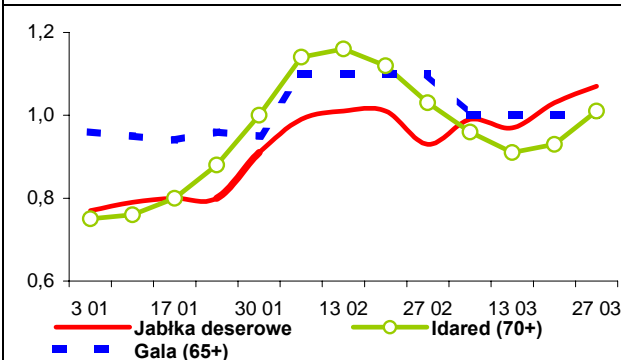
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

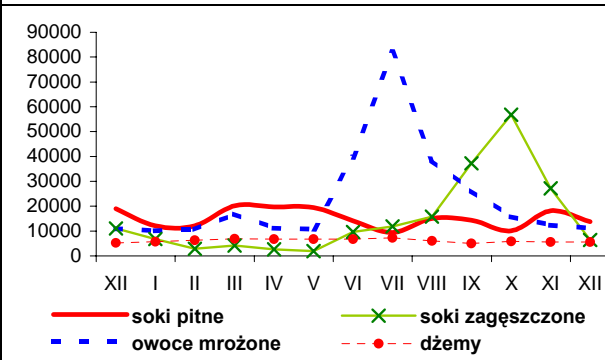
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

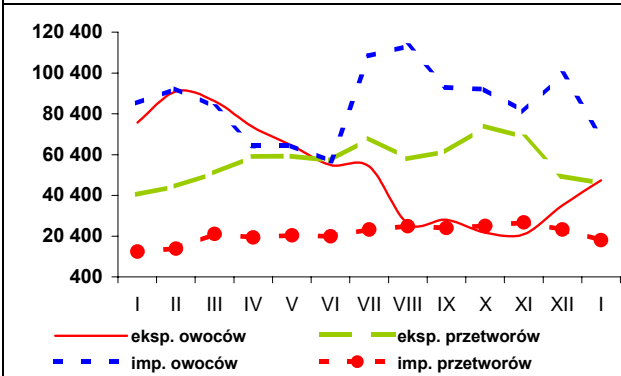
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I i II 2006 r. (zł/kg)

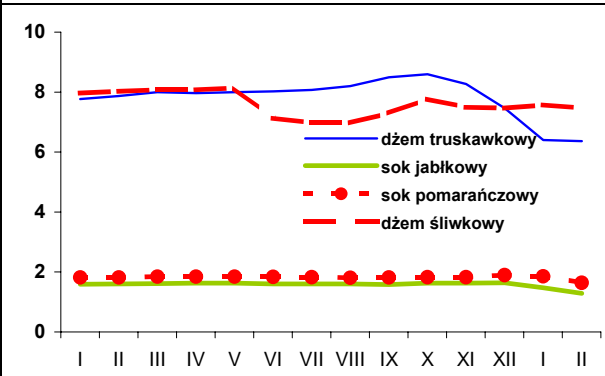
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2004 i w 2005 r. (tony)

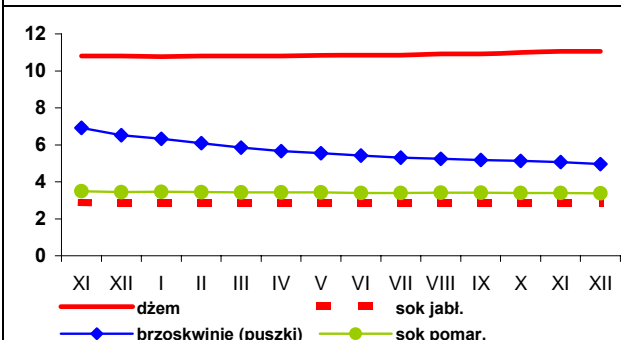
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

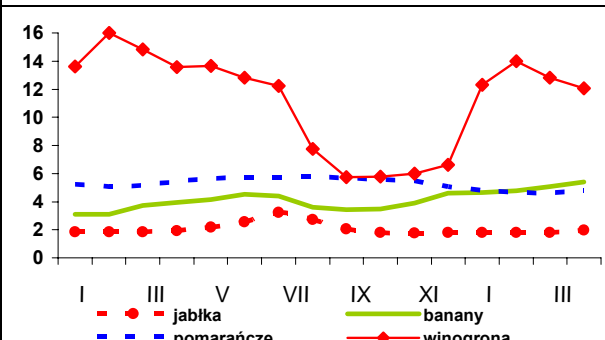
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W marcu br., podobnie jak w lutym, występuje sezonowe zmniejszenie produkcji i dostaw mleka do przetwórstwa. W bieżącym roku podaż surowca mlecznego została ograniczona dodatkowo przez rolników, którzy przekroczyli przyznane im kwoty sprzedaży hurtowej, w celu minimalizacji nieuchronnych, wysokich opłat z tego tytułu. Znalazło to wyraz w stosunkowo głębszym zmniejszeniu skupu w lutym br. do ok. 564 mln l, tj. o ok. 8% w porównaniu do stycznia br. Nasiliły się również transakcje odkupywania niewykorzystanych kwot między rolnikami – producentami mleka.

Ograniczenie w br. podaży surowca mlecznego spowodowało również nieznaczny wzrost cen skupu mleka surowego z 95,20 zł/100 l w styczniu do 95,5 zł/100 l w lutym br., tj. o ok. 0,3%.

Ceny skupu mleka w Polsce, wg danych Komisji Europejskiej, w lutym br. wynosiły 26,41 EUR/100 kg i były niższe od notowanych w styczniu 26,62 EUR/100 kg. Tylko nieznacznie, o 1,3% wyższe ceny płacono w Niemczech – 26,75 EUR/100 kg oraz o 4,5% w Czechach – 27,61 EUR/100 kg. Natomiast tańszy o 5% surowiec mleczny uzyskiwano na Słowacji, gdzie w rozpatrywanym miesiącu płacono 25,11 EUR/100 kg.

Na rynku bydła mlecznego w marcu zanotowano oznaki wzrostu popytu na jałówki z pochodzeniem. Wskazuje na to zwiększenie górnego przedziału cen jałówek cielnych z 1950-2900 zł/szt. w połowie lutego do 1600-3000 zł/szt. na przełomie marca i kwietnia br. Natomiast ceny krów dojnych wzrosły z 1400-3000 zł/szt. do 1550-3000 zł/szt.

Ceny zbytu artykułów mleczarskich na rynku krajowym na przełomie marca i kwietnia br., według badań ZSRIR, wykazywały jedynie nieznaczne wahania. Mleko spożywcze 2% pasteryzowane przeciętnie w kraju staniało do 129,1 zł/100 kg; złożyło się na to stosunkowo silne obniżenie cen w makroregionie centralnym, przy nieznacznym wzroście na pozostałym obszarze (w makroregionach: północnym, południowo-wschodnim i zachodnim). Mleko UHT 2% wszędzie lekko zdrożało do przeciętnej w kraju ceny 175,4 zł/100 kg, przy czym najniższe ceny płacono w m. zachodnim – 168,1 zł/100 kg, a najwyższe w północnym – 177,4 zł/100 kg. Ceny jogurtów 2% kształtowały się od 272,5 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 293,9 zł/100 kg w centralnym. Zanotowano duże zróżnicowanie cen kefiru 2%, od 192,1 zł/100 kg w m. zachodnim

do 275,1 zł/100 kg w północnym, przeciętnie 241,9 zł/100 kg. Ceny śmietany 10-29% były najniższe w m. południowo-wschodnim – 407,7 zł/100 kg, a najwyższe w centralnym – 458,8 zł/100 kg, przeciętnie 427,1 zł/100 kg. Ceny masła w blokach utrzymywały się na zbliżonym poziomie, od 953,0 zł/100 kg w m. centralnym do 970,8 zł/100 kg w północnym, średnio 956,4 zł/100 kg. Natomiast znaczne zróżnicowanie wykazywały ceny masła konfekcjonowanego, najniższe w m. centralnym – 887,0 zł/100 kg, a najwyższe w północnym – 1171,5 zł/100 kg, przeciętnie 976,5 zł/100 kg. Ceny zbytu mleka pełnego w proszku były dość wyrównane – od 906,4 zł/100 kg w m. północnym do 851,9 zł/100 kg w południowo-wschodnim. Podobnie odtłuszczone mleko w proszku kosztowało od 744,5 zł/100 kg w m. północnym do 800,1 zł/100 kg w południowo-wschodnim, przeciętnie 765,1 zł/100 kg. Spośród serów dojrzewających stosunkowo małe zróżnicowanie cen charakteryzowało ser Gouda – od 1061,51 zł/100 kg w m. północnym do 1167,7 zł/100 kg w południowo-wschodnim, przeciętnie 1084,3 zł/100 kg. Natomiast stosunkowo dużym regionalnym zróżnicowaniem cen wyróżniał się twaróg 40%, od 648,8 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 793,8 zł/100 kg w zachodnim, przy średniej krajowej 727,9 zł/100 kg.

W krajach Wspólnoty Europejskiej ceny trwałych artykułów mleczarskich w marcu utrzymywały się na poziomie notowań sprzed miesiąca bądź wykazywały słabe tendencje spadkowe. Masło staniało w Wielkiej Brytanii z 2649 EUR/tonę w trzeciej dekadzie lutego do 2556 EUR/tonę w drugiej dekadzie marca. Podobnie staniało w Belgii, odpowiednio z 2607 do 2577 EUR/tonę, a także w Polsce z 2445 do 2403 EUR/tonę. Natomiast ceny masła utrzymały się na niezmiennym poziomie w: Niemczech 2550 EUR/tonę, Francji 2520 EUR/tonę, we Włoszech 2750 EUR/tonę oraz w Holandii 2560 EUR/tonę. Ceny mleka pełnego w proszku, w analogicznym okresie obniżyły się w Belgii z 2392 do 2376 EUR/tonę i we Francji z 2390 do 2360 EUR/tonę, a utrzymały się na stałym poziomie w Niemczech 2390 EUR/tonę i w Holandii 2370 EUR/tonę. Natomiast mleko odtłuszczone w proszku staniało w Belgii odpowiednio z 2034 do 2009 EUR/tonę i w Polsce z 1927 do 1853 EUR/tonę. Zdrożało natomiast w Niemczech z 2005 do 2040 EUR/tonę, we Francji z 2005 do 2020 EUR/tonę i w Holandii z 2030 do 2040 EUR/tonę.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 I	610,2	97,2	104,4	70,8
II	568,0	96,3	104,3	71,3
III	651,4	95,3	101,8	67,0
IV	687,9	93,6	99,5	65,2
V	757,1	91,1	99,1	64,8
VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
XI	625,0	94,2	101,0	65,6
XII	624,0	96,9	103,8	67,0
2006 I	615,3	95,2	101,8	66,2
II	563,9	95,5	100,2	66,7
Wskaźnik zmian w %				
<u>II 2006</u> I 2006	91,6	100,3	98,4	100,8
<u>II 2006</u> II 2005	99,3	99,2	96,1	93,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 128,3	140,7	31,3	241,2	294,6	170,4	284,9	230,6
2004 XI	157,3	7,4	2,5	19,4	19,2	12,4	22,6	17,9
XII	166,3	7,7	2,4	17,8	20,7	13,2	23,6	17,3
2005 I	165,0	7,6	2,2	20,8	19,0	12,5	23,3	16,8
II	155,2	6,7	1,6	19,9	18,3	12,0	22,4	16,5
III	178,7	8,8	1,9	21,5	21,8	14,1	27,3	17,6
IV	173,9	12,2	2,1	23,1	24,3	14,1	23,8	17,5
V	188,3	15,2	2,6	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	176,6	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
Wskaźnik zmian w %								
<u>XII 2005</u> XI 2005	101,4	92,3	113,6	75,5	100,9	109,3	98,8	100,5
<u>XII 2005</u> XII 2004	103,2	93,5	104,2	79,8	104,8	106,8	100,8	106,4

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 I	1,20	1,65	8,81	11,06	.	12,80	0,79	4,62	7,14	13,26
II	1,20	1,65	8,51	10,89	11,35	11,56	0,77	4,61	7,12	13,04
III	1,21	1,65	8,24	10,61	10,71	11,12	0,76	4,63	7,13	12,64
IV	1,21	1,65	8,13	10,41	10,48	10,81	0,76	4,63	7,15	12,29
V	1,21	1,65	8,12	10,40	10,53	10,72	0,76	4,61	7,13	11,99
VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III ^a	1,29	1,75	7,65	8,71	9,56	9,76	.	4,27	7,28	11,03
Wskaźnik zmian w %										
<u>II 2006</u> I 2006	100,0	98,8	99,6	99,1	92,8	99,7	101,3	100,2	100,3	99,0
<u>II 2006</u> II 2005	101,7	98,8	93,3	90,5	86,8	98,8	101,3	100,0	100,7	90,1

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 27 III – 02 IV 2006 r.

Źródło: GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2004 XI	1,40	2,36	9,91	3,05	3,26	0,64	1,03	1,32	9,23	16,90
XII	1,42	2,39	10,00	3,06	3,26	0,64	1,02	1,34	9,28	17,07
2005 I	1,44	2,41	10,13	3,07	3,27	0,64	1,03	1,34	9,33	17,24
II	1,44	2,42	10,22	3,08	3,23	0,63	1,03	1,34	9,39	17,36
III	1,45	2,42	10,24	3,07	3,19	0,63	1,03	1,35	9,41	17,19
IV	1,45	2,43	10,33	3,07	3,16	0,63	1,02	1,35	9,41	17,05
V	1,46	2,43	10,46	3,08	3,14	0,63	1,03	1,35	9,42	16,78
VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2005</u> XI 2005	100,0	99,6	99,9	100,0	99,7	100,0	100,0	100,0	99,9	100,2
<u>XII 2005</u> XII 2004	103,5	100,8	107,4	100,0	95,1	96,9	101,0	100,7	101,4	94,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	154,4	104,6	37,6	204,3	73,8	8,3	14,7	3,5	6,3	4,3
2004 XII	6,4	5,5	1,2	9,9	4,1	0,9	1,3	0,3	0,3	0,1
2005 I	4,8	5,4	2,0	5,6	5,6	1,0	0,8	0,6	0,2	0,06
II	5,4	6,4	2,4	6,2	6,9	0,7	0,9	0,2	0,2	0,1
III	10,9	7,6	3,0	8,3	7,8	0,9	1,5	0,2	0,2	0,3
IV	12,5	8,1	4,2	10,7	6,3	0,9	1,1	0,4	0,2	0,2
V	15,2	9,1	4,6	17,8	7,3	0,7	1,2	0,4	0,2	0,3
VI	29,3	9,9	4,2	23,3	6,3	0,9	1,3	0,09	0,3	0,6
VII	13,6	9,9	3,2	24,0	5,5	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	13,0	10,2	3,6	25,0	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	12,0	10,3	2,9	24,8	6,5	0,4	1,6	0,3	0,6	0,3
X	16,1	9,3	2,4	22,7	6,5	0,5	1,2	0,3	1,9	0,7
XI	14,4	9,5	2,8	18,0	6,7	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,4	8,9	2,2	17,9	2,9	0,5	1,2	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,3	8,1	2,0	12,9	7,4	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{I 2006}{XII 2005}$	125,7	91,0	90,9	72,1	255,2	80,0	133,3	66,7	240,0	150,0
$\frac{I 2006}{I 2005}$	193,8	150,0	100,0	230,4	132,1	40,0	200,0	33,3	600,0	1000,0

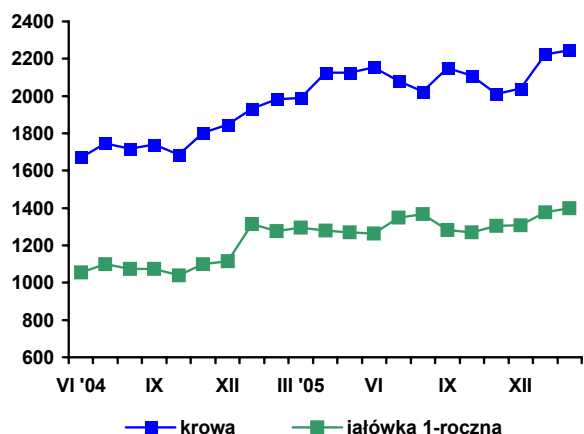
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

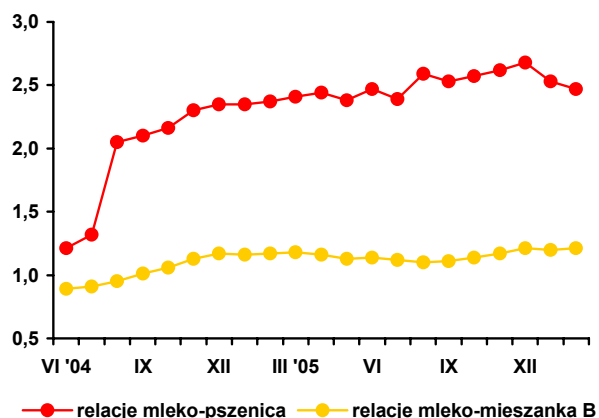
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 811	2 602	2 362	528	928	1 865	3 065	2 946	980	1 270
2004 XII	1 674	2 683	2 406	295	892	1 178	2 996	3 025	1 696	1 043
2005 I	1 740	2 797	2 516	640	896	1 656	3 240	2 612	1 395	1 410
II	1 796	2 515	2 199	665	868	1 888	3 026	3 302	1 550	1 086
III	1 724	2 632	2 457	693	894	1 946	3 042	3 855	1 642	1 193
IV	1 776	2 638	2 258	707	915	1 963	3 061	2 298	1 517	1 204
V	1 761	2 655	2 383	575	903	1 896	3 060	2 229	1 530	1 358
VI	1 800	2 453	2 199	467	888	1 682	2 885	3 640	2 147	1 084
VII	1 910	2 589	2 523	507	927	1 625	3 185	3 695	1 566	1 311
VIII	1 837	2 539	2 346	500	901	2 268	2 911	3 258	696	1 068
IX	1 803	2 502	2 328	471	918	2 216	2 928	2 686	1 163	1 093
X	1 848	2 643	2 411	522	1 007	1 856	3 209	3 861	551	1 407
XI	1 876	2 709	2 451	524	1 008	2 196	3 098	3 097	816	1 378
XII	1 769	2 642	2 399	451	1 129	1 844	3 302	3 039	1 029	1 356
2006 I	1 848	2 627	1 986	513	1 003	2 067	2 933	3 199	571	1 432
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{I 2006}{XII 2005}$	104,5	99,4	82,8	113,7	88,8	112,1	88,8	105,3	55,5	105,6
$\frac{I 2006}{I 2005}$	106,2	93,9	78,9	80,2	111,9	124,8	90,5	122,5	40,9	101,6

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

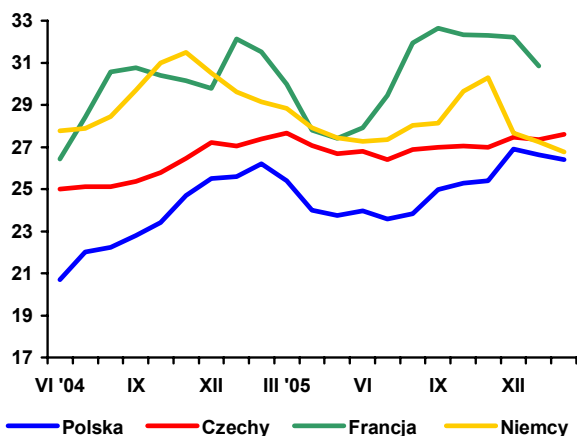
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

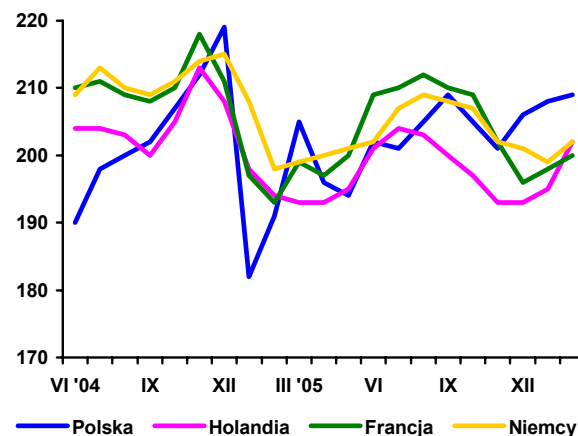
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

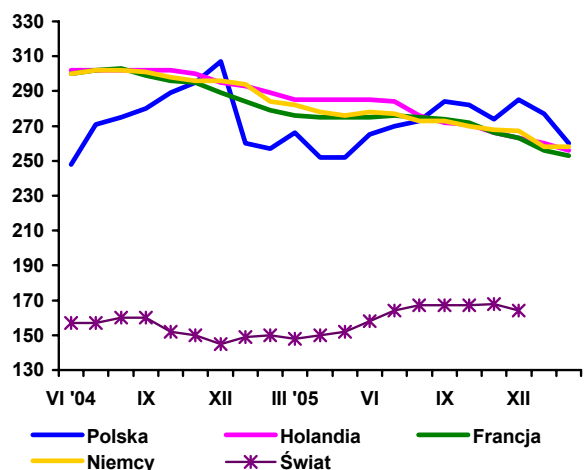
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

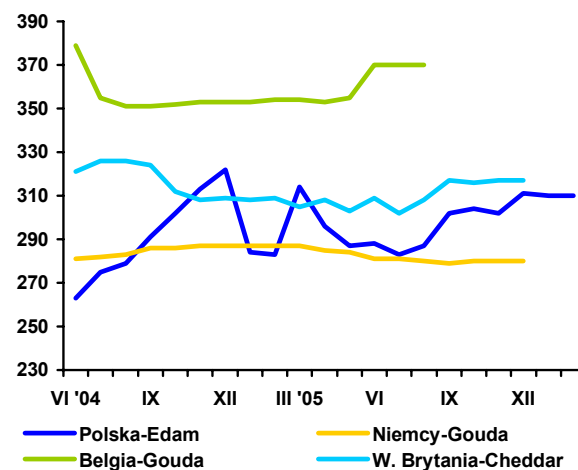
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W I kwartale 2006 r. utrzymywała się tendencja wzrostowa cen skupu żywca wołowego. W lutym 2006 r. średnia cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,12 zł/kg wagi żywej i była o 4,8% wyższa niż w poprzednim miesiącu. Jednocześnie spadły ceny skupu żywca wieprzowego i relacje cen skupu bydła do żywca wieprzowego wzrosły z 1,15 do 1,27. W analogicznym okresie 2005 r. relacje cen skupu żywca wołowego do wieprzowego kształtowały się na poziomie 0,98-1,03. Wołowina staje się coraz droższa w stosunku do pozostały gatunków żywca. Potwierdzają to notowania cen skupu z marca br., w którym nastąpił dalszy ich wzrost, do 4,16-4,30 zł/kg wagi żywej. W I kwartale 2006 r. wzrost cen skupu żywca wołowego zadecydował o podwyższeniu przez zakłady mięsne cen sprzedaży ćwierci wołowych. W marcu 2006 r. ceny sprzedaży ćwierci z buhajów wahały się od 10043 do 10052 zł/tonę i były wyższe w porównaniu do poprzedniego miesiąca br. o 1-2%. Wzrosły również ceny sprzedaży ćwierci z krów rzeźnych z 7387-7428 /tonę w lutym 2006 r. do 7790-7904 zł/tonę w marcu br.

W ciągu dwóch miesięcy br. skup żywca wołowego wyniósł 22,2 tys. ton i był o 13% większy niż w styczniu i lutym 2005 r. Według spisu z grudnia 2005 r. stan pogłowia bydła był o 3,5% wyższy niż w roku poprzednim, w tym młodego bydła w wieku 1-2 lat o 7,1% i bydła w wieku 2 lat i więcej o 0,5%.

Ceny referencyjne wołowiny w UE-25, systematycznie rosną. W lutym 2006 r. kształtowały się one w granicach 314,54-318,60 EUR/100 kg tuszy schłodzonej i w marcu wzrosły do 328,78 EUR/100 kg, w tym w Polsce z 235,90-239,38 do 242,45 EUR/100 kg. Na rynkach hurtowych w Holandii ceny łąty wołowej utrzymywały się na poziomie z poprzedniego miesiąca i wynosiły 2,95-3,30 EUR/kg, natomiast ćwierci tylne z młodych byków kształtowały się w granicach 4,30-4,60 EUR/kg i były o 2-7% wyższe niż w lutym. We Włoszech (Modena) ceny młodego bydła sukcesywnie rosną: rasy Limusion z 2,63 EUR/kg wagi żywej w lutym 2006 r. do 2,72 EUR/kg w marcu br., a rasy czarno-białej z 1,49 do 1,56 EUR/kg wagi żywej.

Według wstępnych wyników handlu zagranicznego, w styczniu 2006 r. eksport bydła i cieląt zwiększył się do 79,6 tys. sztuk z 53,9 tys. sztuk w styczniu 2005 r., w tym cieląt do 53,5 z 35,6 tys. sztuk. Średnie ceny w eksporcie żywca wołowego i cielęcego wzrosły odpowiednio, z 2,29 do 3,0 EUR/kg wagi żywej.

Wzrósł eksport mięsa wołowego, z 6,9 tys. ton w styczniu 2005 r. do 9 tys. ton w styczniu 2006 r. w tym wołowiny świeżej i chłodzonej z 5,7 do 8,4 tys. ton. Eksport mięsa wołowego mrożonego wyniósł ok. 0,6 tys. ton i był o 0,4 tys. ton mniejszy niż w styczniu poprzedniego roku. Ceny uzyskiwane w eksporcie mięsa wołowego wynosiły:

- mięsa świeżego i chłodzonego, średnio 1,79 EUR/kg i były o 11% niższe w porównaniu do stycznia 2005 r.
- mięsa mrożonego, średnio 2,60 EUR/kg i były o ok. 3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

Głównym rynkiem zbytu mięsa wołowego były państwa członkowskie UE-25, do których Polska w styczniu 2006 r. sprzedała 8,5 tys. ton wołowiny wobec 5,8 tys. ton w styczniu 2005 r.

Wzrost cen zbytu mięsa wołowego na rynku krajowym, przy sukcesywnej redukcji subsydiów eksportowych przez Komisję Europejską, będzie powodował spadek udziału poza unijnych rynków zbytu w polskim eksporcie mięsa wołowego. Od 24 grudnia 2005 r. obowiązują niższe dopłaty eksportowe. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2147/2005 dopłaty do eksportu tusz ze zwierząt płci męskiej do Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Serbii i Czarnogóry wynoszą 69,80 EUR/100 kg i są o 10% niższe od poprzednio obowiązujących. W eksporcie do wymienionych państw ćwierci zadnich ze zwierząt płci męskiej stawki dopłat zostały zredukowane z 98,4 do 87,3 EUR/100 kg.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2004	VI	10,3	11,3	4,5	6,3	0,7
	VII	10,4	11,2	4,6	6,1	0,4
	VIII	9,6	9,9	3,8	5,5	0,2
	IX	11,4	10,8	3,8	6,3	0,7
	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
2005	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
2006	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2004	VI	4,01	10,08	13,20	14,04	3,29	3,50
	VII	3,90	9,01	13,74	15,42	3,52	3,95
	VIII	3,81	8,59	13,67	15,50	3,59	4,07
	IX	3,86	8,96	13,83	15,52	3,58	4,02
	X	3,81	9,63	13,94	15,63	3,66	4,10
	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
2005	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
2006	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
	I	3,93	-	-	-	-	-
	II	4,12	-	-	-	-	-
w % ceny	sprzed roku	101,4	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	104,8	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

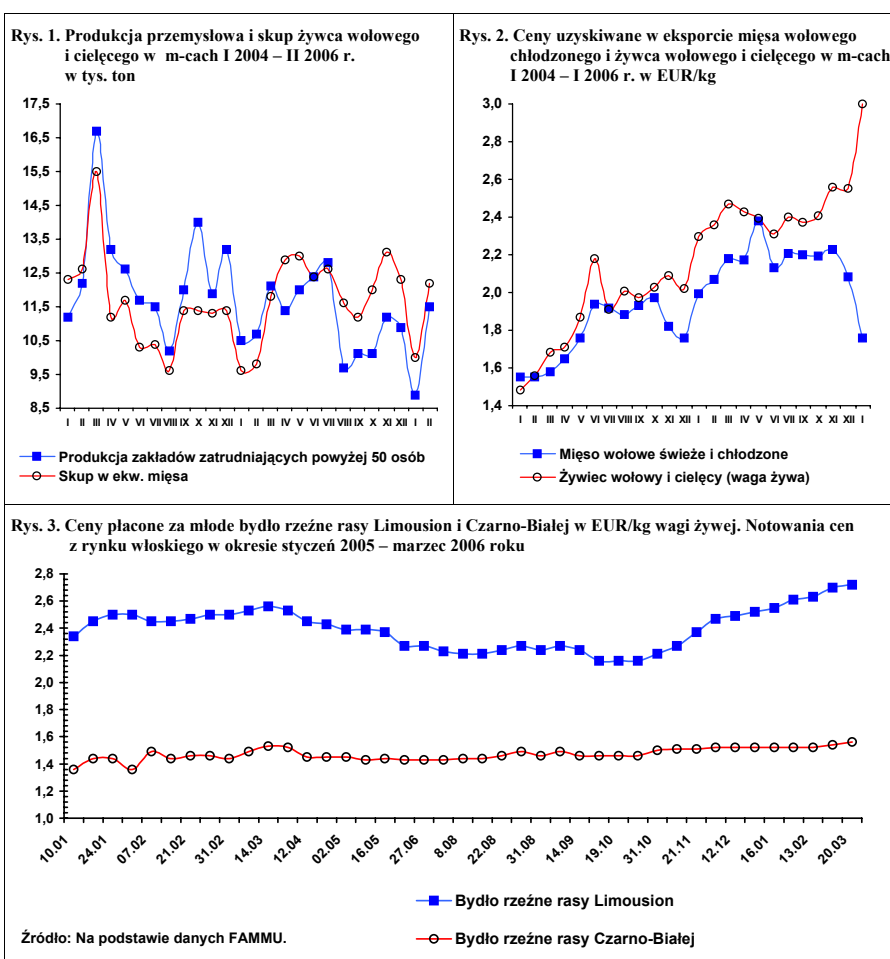
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VIII 2005	IX 2005	X 2005	XI 2005	XII 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV ^a 2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,22	4,21	4,01	3,94	3,85	3,85	4,06	4,16	4,23
Buhaje kl. R	4,68	4,49	4,44	4,43	4,36	4,42	4,52	4,63	4,69
Krowy R+O+P	3,61	3,58	3,33	3,15	2,99	3,10	3,23	3,29	3,49
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	8,82	8,82	8,93	9,35	9,70	9,90	10,14	10,08	10,43
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	10 817	9 889	9 516	9 574	9 503	9 546	9 834	9 987	10 052
Ćwierci z krów rzeźnych	7 720	7 763	7 367	7 221	6 653	6 782	7 428	7 392	7 904
Cena referencyjna w euro/100 kg tuszy schłodzonej ^b :									
UE-25	285,6	287,01	286,01	287,54	299,80	302,27	309,54	318,60	328,78
Polska	219,28	218,90	232,34	221,43	224,52	226,29	235,64	239,38	242,45

^a z powodu braku danych podany jest ostatni tydzień miesiąca

^b ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Pierwszy kwartał 2006 r. był kontynuacją wzrostowej tendencji podaży trzody i spadkowej tendencji jej cen. Przeciętna cena skupu w tym okresie wyniosła 3,40 zł/kg i była niższa aniżeli w I kwartale 2005 r. o 14%. Należy podkreślić, że w II kwartale 2005 r. ceny skupu trzody załamały się i były o kilkanaście procent niższe niż w 2004 r. Podobnie było też w pozostałych kwartałach. W konsekwencji względny spadek cen w II, III i IV kwartale 2006 r. nie będzie już tak duży jak w I kwartale, choć krzywa cen w tych kwartałach przebiegać będzie bliżej krzywej cen w 2003 r. niż krzywej cen w 2005 r. (wykres 1). O takim rozwoju cen zadecyduje głównie większy wzrost produkcji niż popytu, ale negatywny wpływ na poziom cen wywierać może też pogarszające się saldo handlu zagranicznego wieprzowiną.

Przewiduje się, że produkcja wieprzowiny w 2006 r. wyniesie około 2120 tys. ton w wadze schłodzonej, wobec 1920 tys. ton w 2005 r., a więc będzie większa o około 200 tys. ton. Przewiduje się też, że popyt krajowy na wieprzowinę może wzrosnąć o około 2,5 kg/osobę, czyli o 6,5%, tj. o około 100 tys. ton. Wzrost spożycia będzie wynikiem spadku cen detalicznych wieprzowiny i wzrostu dochodów ludności. W lutym ceny wieprzowiny były o 7% niższe niż w lutym ub. roku. W miarę upływu czasu skala spadku cen wieprzowiny będzie się pogłębiać. Nadwyżka podaży nad popytem krajowym może więc wynieść około 100 tys. ton.

O ostatecznej głębokości spadku cen skupu żywca wieprzowego i wieprzowiny zadecyduje handel zagraniczny. W sytuacji nadwyżki podaży nad popytem krajowym rzędu około 100 tys. ton dodatnie saldo w 2006 r. powinno wynieść podobnie jak w 2005 r., 75 tys. ton.

Wstępne wyniki handlu zagranicznego za styczeń nie są pod tym względem pocieszające. Eksport mięsa, podrobów i przetworów wyniósł 15,8 tys. ton, wobec 15,5 tys. ton w styczniu 2005 r., zaś import zwiększył się w tym okresie z 10,1 do 11,2 tys. ton. Nadwyżka eksportu na importem wieprzowiny zmalała z ok. 5,4 tys. ton, w styczniu 2005 r., do 4,6 tys. ton w br. Być może w dalszych miesiącach sytuacja poprawi się jeśli zostanie odblokowany eksport na Wschód. Natomiast do tego czasu korzystniejsze wyniki są mało prawdopodobne, jeśli import mięsa nie zostanie zahamowany.

Wstępne wyniki handlu zagranicznego za styczeń br. zaskakują także dlatego, że w ostatnich miesiącach ceny wieprzowiny w Polsce są coraz niższe porównaniu z cenami w innych krajach Unii Europejskiej, z wyjątkiem Danii. Import mięsa wieprzowego nadal w połowie pochodzi z Danii, a w połowie z Niemiec, Holandii, Belgii i Francji, czyli z krajów w których ceny były i są wyższe niż w Polsce i to w stopniu znaczącym.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów	
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b
2003 I-XII	2 006,0	129,4	250,5	288,9	58,6	98,2
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2
IX	97,2	95,3	12,6	.	15,8	.
X	94,0	104,8	15,4	.	14,3	.
XI	93,7	98,7	16,1	.	17,0	.
XII	108,4	114,5	17,4	.	12,9	.
2005 I-XII	264,6	127,4	189,6	155,5		
I	85,4	80,3	15,5	64,2	10,1	.
II	95,5	92,3	15,9	55,4	12,7	.
III	116,0	96,6	19,2	69,8	14,8	324,4
IV	102,5	95,3	19,8	108,2	11,8	421,4
V	115,9	116,0	22,2	165,1	11,8	131,0
VI	113,1	116,9	26,3	224,1	12,3	74,7
I-VI	914,2	93,4	118,9	97,1	73,5	220,7
VII	104,1	111,7	25,5	169,9	16,3	105,2
VIII	111,7	128,8	24,9	261,1	21,0	142,9
IX	100,5	103,3	26,0	206,3	20,8	131,6
X	108,5	115,4	22,0	142,9	22,0	153,8
XI	109,9	117,3	22,7	141,0	20,9	122,9
XII	116,2	107,2	24,6	93,5	15,2	117,8
2006 I	109,6	128,3	15,8	101,9	11,2	110,9
II	105,3	110,3	x	x	x	X

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provit i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacja cen trzoda: żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2					
VI	4,60	49,55	9,3	99,4	4,6	186,4	2,5	105
VII	4,69	49,08	9,4	99,4	4,7	185,1	2,5	116
VIII	4,65	39,72	11,7	98,8	4,7	181,2	2,6	115
IX	4,95	37,96	13,0	97,5	5,1	176,3	2,8	120
X	4,65	38,92	11,9	93,8	5,0	173,5	2,7	116
XI	4,55	38,01	12,0	92,3	4,9	171,6	2,7	124
XII	4,41	37,38	12,8	90,4	4,9	169,5	2,6	130
2005 I-XII								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,5	4,3	160,9	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,4	4,1	160,6	2,0	115
III	3,41	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
VII	6,14	13,80	16,35	10,39	15,52	20,85	12,16	112,5	127,5	117,0
VIII	6,09	13,66	16,48	10,41	15,36	20,73	12,16	112,4	125,8	116,8
IX	6,48	13,60	16,49	10,48	15,36	20,75	12,31	112,9	125,8	117,5
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	x	x	x	x	x	x
II	4,25	11,07	15,57	9,14	x	x	x	x	x	x
III	4,48	x	x	x	x	x	x	x	x	x

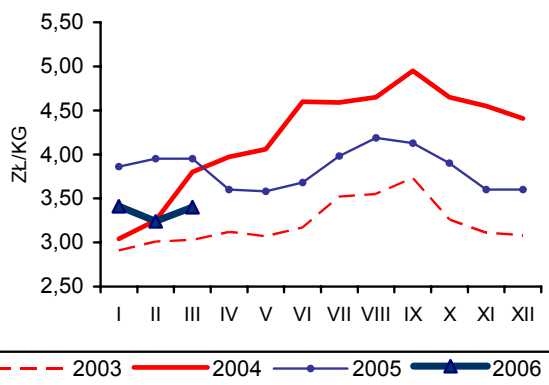
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

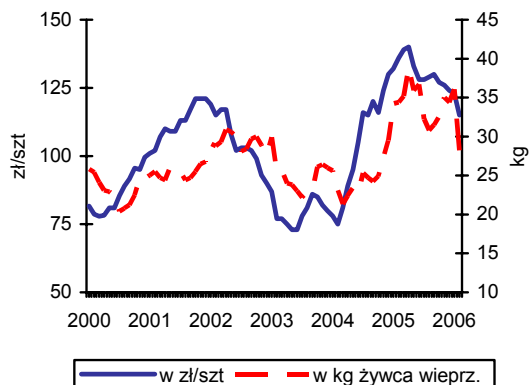
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
V	129,60	120,61	132,87	115,44	93,1	90,8	104,5
VI	145,74	137,65	149,38	122,47	94,4	92,1	112,4
VII	150,12	143,51	156,79	128,89	95,6	91,5	111,3
VIII	143,59	147,17	159,86	128,39	102,5	92,1	114,6
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006							
I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

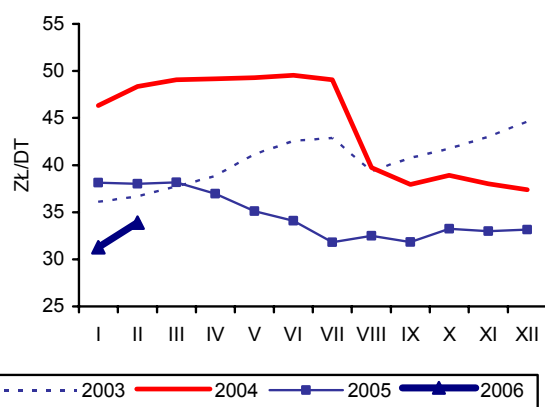
Rys.1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

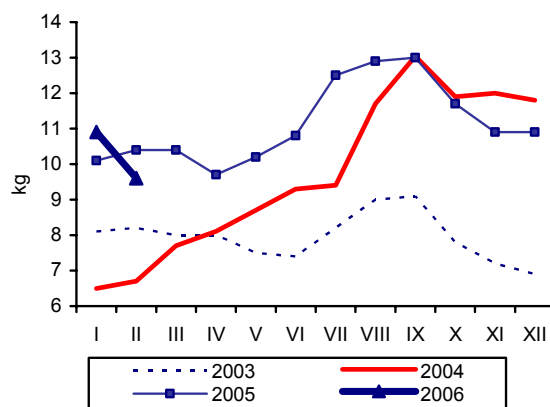
Rys.2. Ceny prosiąt w Polsce

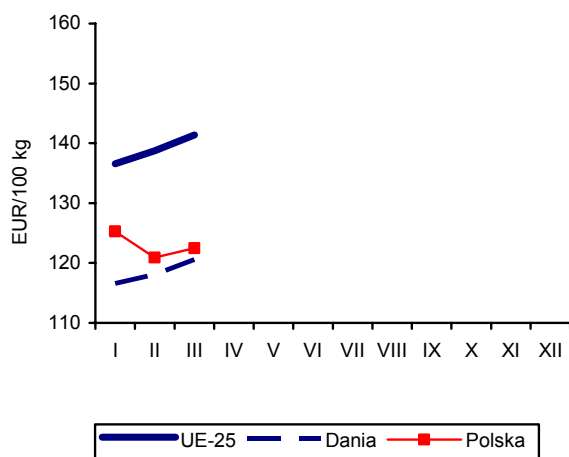
Rys.3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

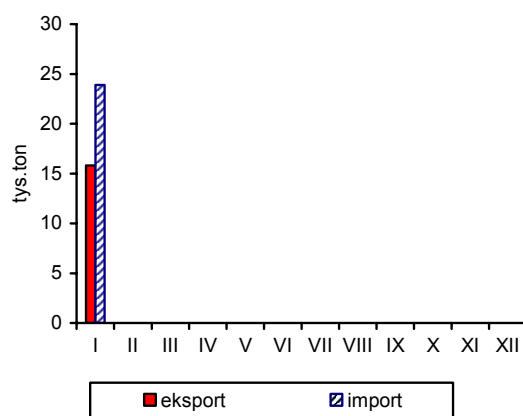
Rys. 4 Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys.5. . Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys.6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

**Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski**

Rynek mięsa drobiowego

Doniesienia o zagrożeniu ptasią grypą w Polsce spowodowały ograniczenie tempa wzrostu produkcji przemysłowej w miesiącach jesiennych. Jednak w poszczególnych kwartałach 2005 r. notowano jej stały wzrost. W styczniu 2006 r. produkcja w przemyśle drobiarskim obniżyła się o 2% w relacji do grudnia 2005 r., jednak nadal utrzymywała się na stosunkowo wysokim poziomie, ponad 89 tys. ton, tj. o 20% wyższym niż przed rokiem. W lutym 2005 r. nastąpił dalszy spadek produkcji – o ok. 6% w stosunku do poprzedniego miesiąca.

Przyczyną wysokiej produkcji przemysłowej w 2005 r. był ponownie rozwijający się eksport mięsa drobiowego i jego przetworów. Duży eksport, głównie do krajów UE jest potwierdzeniem tego, że Polska była tam postrzegana jako kraj całkowicie bezpieczny. Dużemu eksportowi sprzyjały znacząco niższe ceny w Polsce niż w innych krajach członkowskich. Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) na początku roku 2006 nadal utrzymywała się dobra koniunktura eksportowa, o czym świadczy nieco wyższy poziom eksportu w styczniu 2006 r. niż w 2005 r. Według opinii eksporterów w następnych miesiącach koniunktura zaczęła się pogarszać. Import mięsa drobiowego do Polski w styczniu stanowił ok. 5% produkcji. Kształtował się więc na średnim poziomie z ostatnich trzech miesięcy.

Obecnie jest jeszcze zbyt wcześnie na globalne oceny ekonomicznych skutków ptasiej grypy w Polsce. Komisja Europejska zapowiedziała uruchomienie specjalnych środków pomocowych dla hodowców i przetwórców w celu łagodzenia strat wynikających ze zmniejszonego popytu. Zagrożenie dla drobiu fermowego jest na razie niewielkie ze względu na restrykcje w kontaktach takiego drobiu z otoczeniem również w normalnych warunkach.

W końcu czerwca 2005 r. spożycie drobiu utrzymywało się na poziomie nieco tylko wyższym niż w końcu marca. Konsumpcja mięsa drobiowego zwiększyła się o 0,7% a wędlin drobiowych o 5%. Jednak panika związana z ptasią grypą wybuchła dopiero latem i później w okresie jesiennych migracji dzikiego ptactwa. Niewątpliwie wywarło to negatywny wpływ na poziom spożycia mięsa drobiowego. Świadczą o tym obniżające się ceny na rynku drobiarskim. We wrzeniu i na początku października sprzedaż mięsa drobiowego w handlu detalicznym znacząco się obniżyła.

W końcu roku powróciła jednak niemal do poprzedniego poziomu. Sprzyjały temu zarówno zakończony okres migracji dzikiego ptactwa, jak i zbliżające się święta. Dodatkowym bodźcem dla spożycia były niskie ceny drobiu. Duże firmy, szczególnie spółki giełdowe, nie zauważały istotnych zmian w popycie na wyroby markowe. Mniejsze zaufanie wykazywali natomiast klienci małych sklepów i bazarów, sprzedających towar pochodzący z drobnych ubojni. Obecna sytuacja i wiosenne przeloty ptaków przyczynią się do odrodzenia obaw wśród części konsumentów drobiu. Świadczą o tym niskie i spadające ceny drobiu. Jednakże mniej zamożna część społeczeństwa nie może pozwolić sobie na trwałą rezygnację ze spożycia relatywnie taniego mięsa drobiowego. Niskie ceny powinny przyczynić się do odbudowy popytu, tym bardziej jeśli działania związane z sytuacją kryzysową okażą się sprawne.

Od sierpnia 2005 r. obserwuje się coraz wolniejszy spadek cen pasz przemysłowych. Nadal jednak są one niskie. W styczniu średnie ceny mieszanki DK grower obniżyły się o dalsze 0,6% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Ceny płacone hodowcom kurcząt w ostatnich miesiącach silnie wykazują znaczącą tendencję spadkową. Pogłębia to dalszy spadek opłacalności produkcji. W marcu 2006 r. ceny skupu kurcząt obniżyły się o 6%. Niższe jest zainteresowanie hodowców zakupem piskląt o czym świadczą spadające ich ceny. Na rynku indyków w marcu bieżącego roku redukcje cen skupu były podobne jak na rynku kurcząt, tj. o 6%. Ceny piskląt indyjskich do końca stycznia nie uległy zmianie. Tanieje również mięso drobiowe sprzedawane przez zakłady przemysłowe. Mięso kurcząt w zbycie potaniało w marcu o 9% a indycze o 2% w relacji do lutego. Nadal nie ma informacji statystycznej GUS o zmianach cen detalicznych od początku 2006 roku.

W marcu bieżącego roku ceny zbytu mięsa drobiowego (tuszki kurcząt) w Polsce w przeliczeniu na EUR obniżyły się o ok. 25% w stosunku do poprzedniego miesiąca. W tym samym czasie ceny u głównych producentów europejskich pozostawały stabilne. Wyjątkiem są Czechy, gdzie spadek cen wyniósł ok. 12%. W początkowym okresie silniejszego zagrożenia ptasią grypą, tj. we wrześniu 2005 r., unijne ceny tuszek kurczaka były o 22% wyższe niż ceny polskie w przeliczeniu na EUR. W marcu 2006 roku, wskutek silnego spadku cen w Polsce, ceny unijne były wyższe już o 46%.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	
IV	62,1	68,3	82,7	
V	57,8	69,0	77,8	
VI	56,8	66,2	79,6	
VII	63,6	68,4	82,9	
VIII	61,0	70,8	86,3	
IX	65,1	73,5	87,3	
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3205	4732	10392	11922
II	4718		11750	
III	3885		13460	
IV	5093		13863	
V	9744		12971	
VI	7805		13310	
VII	8202		14862	
VIII	5096		14156	
IX	6090		15893	
X	11737		21889	
XI	5954		16802	
XII	2444		11703	
RAZEM	73973		171051	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 kwietnia 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe		Wędliny drobiowe	
	2004	2005	2004	2005
I	1,41	1,46	0,20	0,20
II	1,46	1,47	0,21	0,21
III	1,54		0,22	
IV	1,62		0,22	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	
II	0,398		1,019		0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	
III	0,975		1,028		1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	
IV	0,982		1,000		0,986		0,898		1,029	
V	0,992		1,000		1,057		1,231		1,108	
VI	0,992		1,000		1,010		0,930		1,019	
VII	0,901		1,000		1,013		1,050		0,983	
VIII	0,917		1,009		1,013		1,013		1,023	
IX	0,998		1,009		0,980		0,883		0,959	
X	0,996		1,000		0,927		0,865		0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000		0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000		1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000		1,048		1,083	
V	1,000		1,101		0,967	
VI	1,000		1,009		1,041	
VII	1,000		0,961		1,020	
VIII	1,000		1,007		0,989	
IX	1,055		1,033		0,997	
X	1,000		0,998		0,906	
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 I	1,49	1,42	1,28	1,48	1,37	1,35	1,44	1,39
II	1,41	1,33	1,25	1,41	1,48	1,28	1,35	1,31
III	1,36	1,30	1,22	1,32	1,41	1,22	1,38	1,32
IV	1,45	1,33	1,29	1,40	1,57	1,34	1,44	1,36
V	1,23	1,10	1,06	1,15	1,34	1,13	1,26	1,21
VI	1,39	1,17	1,09	1,26	1,56	1,18	1,16	1,27
VII	1,33	1,11	1,05	1,20	1,50	1,13	1,13	1,21
VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	1,17	1,18
IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
2006 I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46

Źródło: Dane MRiRW.

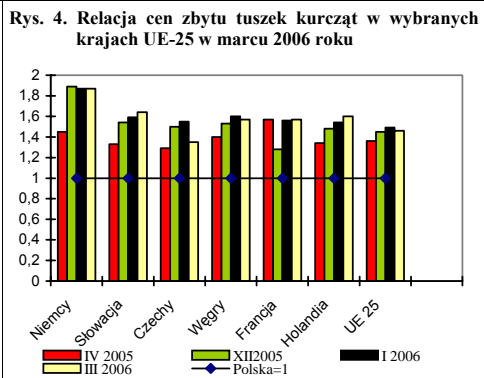
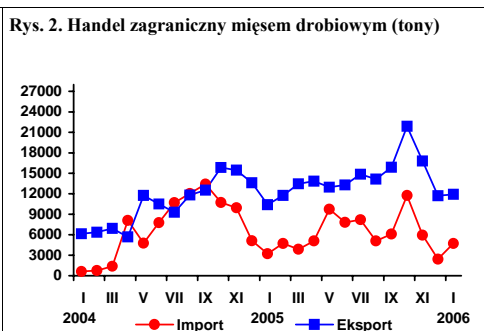
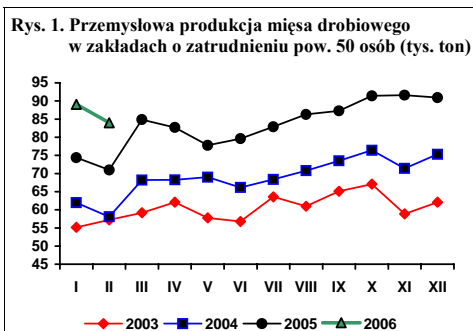
Tab. 7. Zróźnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP						ZBYT									
	Brojler kureczęcia			Brojler indyka			Tuszka kureczęcia z szyją			Tuszka indyka						
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.				
2005 I ^a	2,81	2,83	2,85	2,85	3,93	-	-	4,01	4,32	4,15	4,08	4,33	7,46	7,48	-	6,94
II	2,79	2,78	2,81	2,86	3,71	-	-	3,82	4,58	4,38	4,32	4,58	7,44	-	-	-
III	2,78	2,87	2,95	2,81	3,77	3,45	-	3,79	4,90	4,94	-	4,89	6,59	7,21	-	6,22
IV	2,81	2,75	2,79	2,84	4,06	-	-	3,87	4,46	4,38	4,20	4,56	7,37	7,50	-	6,68
V	-	3,00	3,07	2,93	4,35	-	-	4,35	5,49	5,45	5,47	5,35	7,48	7,91	-	6,72
VI	3,02	3,01	3,06	2,94	4,45	4,22	-	4,31	5,04	5,04	5,00	5,12	6,50	7,94	-	6,93
VII ^b	3,00	3,06	3,07	3,00	4,21	4,23	4,30	4,23	5,40	5,20	5,12	5,53	7,06	7,93	-	6,83
VIII	3,06	3,1	3,10	3,04	4,25	4,30	4,38	4,25	5,43	5,30	5,24	5,57	6,78	7,92	-	6,81
IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,53	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,48	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,97	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,79	3,69	3,87	3,69	3,57	4,06	7,25	7,77	-	6,15
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,69	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,40	3,37	3,96	3,85	3,87	4,04	7,60	7,73	-	5,76
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,30	3,22	3,10	3,15	3,49	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53

^a do czerwca 2005 r. notowania z trzeciego tygodnia miesiąca

^b od lipca 2005 r. średnie ważone miesięczne

Źródło: Dane MRiRW.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, CIHZ i CAAC.

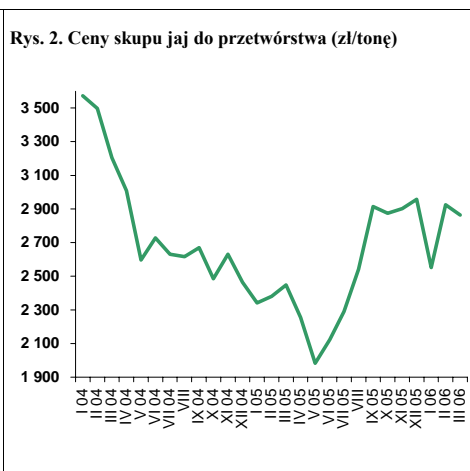
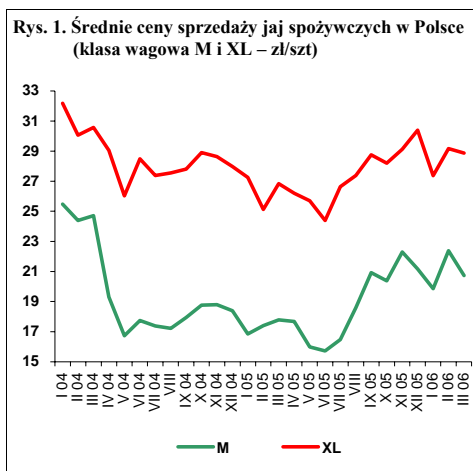
Rynek jaj

W pierwszym kwartale 2006 r. ceny jaj wzrosły średnio o ok. 7%. Podrożały jaja we wszystkich klasach wagowych. Ceny jaj wykazywały duże wahania w poszczególnych miesiącach. Po dużych podwyżkach w lutym, w marcu nastąpiły obniżki w granicach od 1 do 7% zależnie od klasy wagowej. Wyjątek stanowiły ceny jaj dużych klasy L, które w marcu podrożały o dalsze 3,6%. Dotychczasowe informacje z rynku jaj wskazują, iż reakcje konsumentów na ptasią grypę są odmienne na rynku jaj od reakcji na rynku mięsa. Nie wystąpiło ograniczenie popytu i pogorszenie koniunktury. Bardzo silnie wzrosły ceny jaj do przetwórstwa. W pierwszym kwartale 2006 r. zwiększyły się one o ponad 12%.

Znacząco zwiększyły się w 2005 r. obroty handlu zagranicznego jajami. Według wstępnych danych we wszystkich miesiącach przewyższają one obroty z analogicznych okresów roku poprzedniego. Wyjątek stanowi tylko import w październiku i listopadzie który wyniósł mniej niż połowę poziomu sprzed roku. Eksport jaj

świeżych w całym 2005 r. kształtował się na poziomie ok. 49 tys. ton a import ok. 11 tys. ton i wykazywał duże wahania w poszczególnych miesiącach. Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) eksport w styczniu 2006 r. był o ok. 30% wyższy niż średnio w miesiącu w 2005 r. Obniżył się natomiast import, który w styczniu b. r. stanowił tylko połowę średniego miesięcznego importu w 2005 roku.

W marcu 2006 r. przyrost cen jaj konsumpcyjnych w UE był zbliżony do przyrostu cen w Polsce w przeliczeniu na EUR. Wyniósł on odpowiednio 4,6 oraz 4,9%. Relacje cen sprzedaży nie uległy zmianom w stosunku do większości głównych producentów jaj w UE, z wyjątkiem Francji. Od września 2005 r. pogorszyła się konkurencyjność cenowa polskich jaj na rynku unijnym. Od września 2005 r. do marca 2006 r. ceny w Polsce w przeliczeniu na EUR wzrosły o 12,5%, podczas gdy w UE o 3,2%.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5 583	65	210	345	186
II	1 452		3 698		92		343	
III	1 165		3 270		66		207	
IV	1 320		3 721		44		236	
V	584		3 739		68		222	
VI	290		5 318		114		238	
VII	514		3 932		116		185	
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 kwietnia 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977		0,963		0,994		1,171	
V	0,981		0,907		0,904		0,852	
VI	0,949		0,993		0,983		0,933	
VII	1,010		1,047		1,048		1,023	
VIII	1,111		1,123		1,129		1,178	
IX	1,010		1,171		1,185		1,055	
X	0,981		0,965		0,974		1,037	
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 II	1,02	0,98	0,93	0,78	1,06
III	0,99	1,02	1,00	0,76	1,09
IV	0,98	0,78	0,73	0,77	0,96
V	1,01	0,84	0,75	0,75	1,04
VI	1,00	0,91	0,92	0,79	1,08
VII	0,98	0,96	1,00	0,98	1,11
VIII	0,88	0,96	0,95	1,01	1,04
IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W Unii Europejskiej trwa niska faza produkcji jagniąt, zapoczątkowana w końcu I kwartału 2005 r. Ceny jagniąt pozostają więc wysokie. W styczniu 2006 r. przeciętna ich cena w UE-25 wyniosła 654 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w lutym 559 EUR. Ceny te były odpowiednio o 7 i 12% wyższe niż przed rokiem o tej porze. Z podobną sytuacją mieliśmy do czynienia również we Włoszech. W styczniu 2006 r. cena jagniąt na tym rynku wynosiła 624 EUR/100 kg, a w lutym 574 EUR/100 kg. Ceny te były odpowiednio o 11 i 7% wyższe niż rok wcześniej. W marcu br. ceny jagniąt zarówno przeciętne w UE jak i we Włoszech kształtowały się poniżej poziomów ubiegłorocznych. Prawdopodobnie wpłynęła na to różnica w terminie Wielkanocy, ale nie można wykluczyć także tego, że jest to początek spadkowej fazy cen jagniąt.

W 2006 r. spadkowa dotychczas faza rozwoju produkcji jagnięciny w Unii Europejskiej odwróci się. Zgodnie z prognozą OFFIVAL, już w II kwartale br. będzie ona prawdopodobnie o około 2% wyższa aniżeli w II kwartale 2005 roku. W dalszych miesiącach roku wzrost produkcji będzie się nasilać, a ceny jagniąt będą stopniowo maleć.

W Polsce, przeciętna cena skupu owiec tak w styczniu jak i w lutym wynosiła 6,95 zł/kg. Jednakże w styczniu była ona o ok. 6% niższa, a w lutym o 19% wyższa niż przed rokiem.

Jak dotychczas polski eksport owiec wykazuje tendencję spadkową. Sądzić można, że w całym 2006 r. jego poziom będzie niższy od ubiegłorocznego, ale stopa spadku będzie raczej mała. Import może być natomiast zbliżony do ubiegłorocznego.

W grudniu 2005 r. Komisja Europejska rozporządzeniem nr 2185/2005 (z 27 grudnia 2005 r.) otworzyła kontyngenty dotyczące importu w 2006 r. owiec i kóz oraz mięsa baraniego i koziego z krajów trzecich. Na mocy tego rozporządzenia importerzy krajów członkowskich mogą sprowadzić w br. bez cła łącznie 284 tys. ton owiec i kóz oraz mięsa baraniego i koziego, czyli nieco więcej jak w 2005 r. Około 80% ogólnej kwoty przypada na kontyngent przydzielony Nowej Zelandii. Wynosi on 228 tys. ton. W dalszej kolejności pozostają kontyngenty dla Argentyny i Australii po około 20 tys. ton. Stawki celne poza kontyngentem kształtują się na poziomie 12,8% + 90,2-311,8 EUR/100 kg, w zależności od asortymentu.

W 2006 r. warunki importu mogą być nieco lepsze niż przed rokiem. Według MAF w 2006 r. przeciętne ceny owiec i jagniąt na rynku nowozelandzkim mogą być o około 4% niższe niż w 2005 roku.

1 Office National Interprofessionel Des Viandes De L'Elevage Et De L'Aviculture.

2 Ministry of Agricultural and Forestry New Zealand, Situation and Outlook for Meat and Wool, MAF 2005.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 200	90
II półrocze	1 146	1 022	980	95
Rok	2 623	2 327	2 200	95

P - prognoza, S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	68,8	62,2	409,7	176,9	98,5	93,7	102,6	142,3	61,9	69,4	37,9	213,6	1537,4
2006	39,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1450,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	58,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	95,0
Import 2005	10,7	2,8	6,3	4,3	7,8	2,3	4,9	9,6	8,1	3,7	14,0	3,4	77,8
2006	3,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	75,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	28,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	95,0

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2004/2005	7,75	8,36	7,66	5,03	6,37	5,95	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85
2005/2006	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95
miesiąc roku poprzedniego = 100	75,5	91,3	87,1	129,8	101,0	99,3	106,9	87,8	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,6	5,85	6,1	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,0	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,2	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,9	1,51	12,6	3,22

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2004/2005	18,90	19,00	19,70	19,70	21,00	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52
2005/2006	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,8	127,2	123,2	118,6	111,7	104,7	108,0	107,3	100,5	98,4	x	X

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-25												
2004/2005	516,2	484,9	461,0	522,8	554,2	593,3	635,6	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8
2005/2006	561,7	512,0	536,5	566,4	603,0	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,4	521,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,8	105,6	116,4	108,3	108,8	105,3	113,2	122,1	126,0	117,2	112,3	96,7
Włochy												
2004/2005	572,6	550,5	514,6	511,8	570,2	578,8	625,5	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5
2005/2006	559,9	553,2	626,0	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,8	100,6	121,6	121,0	110,2	123,2	114,8	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
UE-25												
2004/2005	444,5	427,5	403,4	384,9	377,9	366,0	385,4	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9
2005/2006	410,2	423,7	407,9	382,7	378,9	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,3	99,1	101,1	99,4	100,3	103,0	99,3	105,2	125,3	102,2	102,2	102,7
Wielka Brytania												
2004/2005	440,5	431,8	412,7	377,0	361,5	357,0	343,3	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8
2005/2006	395,8	431,2	403,8	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,9	99,9	97,8	93,7	94,8	92,9	94,6	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
2005									
V	57,96	95,5	42,07	96,3	836	103,2	1 062	91,4	0,566
VI	63,97	99,9	44,15	93,6	816	98,7	1033	89,5	0,583
VII	65,81	100,1	42,39	91,2	831	99,8	1054	91,3	0,566
VIII	66,77	96,2	43,22	88,5	814	100,0	1049	91,9	0,566
IX	67,45	95,0	42,82	86,1	798	97,6	1042	90,8	0,570
X	66,47	93,9	40,64	87,0	780	96,8	1030	89,5	0,578
XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006									
I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640

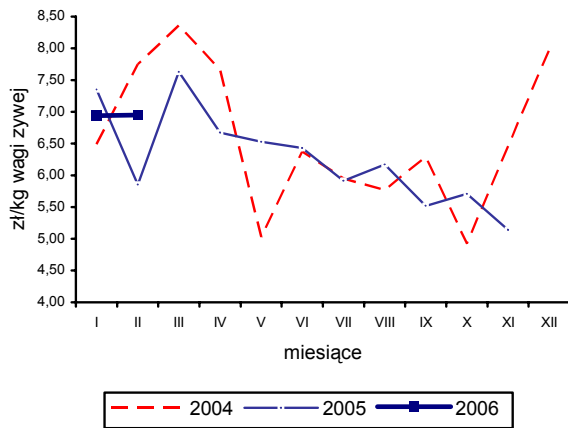
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

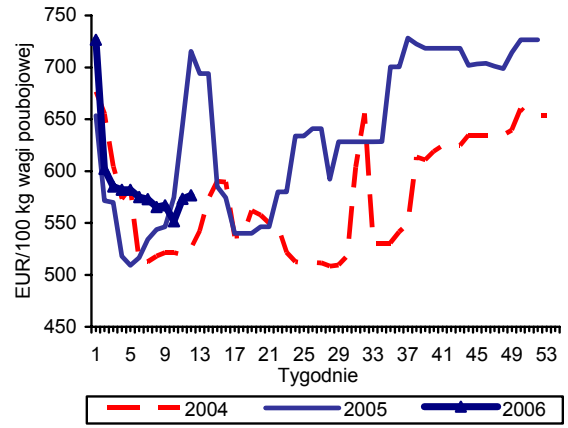
Wyszczególnienie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2004/2005												
AUD/100 kg cwe	349	370	422	509	475	374	337	351	335	351	348	343
2005/2006												
AUD/100 kg cwe	335	341	390	407	407	384	366	356	346	351	369	346
miesiąc roku poprzedniego = 100	96	92	92	80	86	103	109	101	103	100	106	101

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

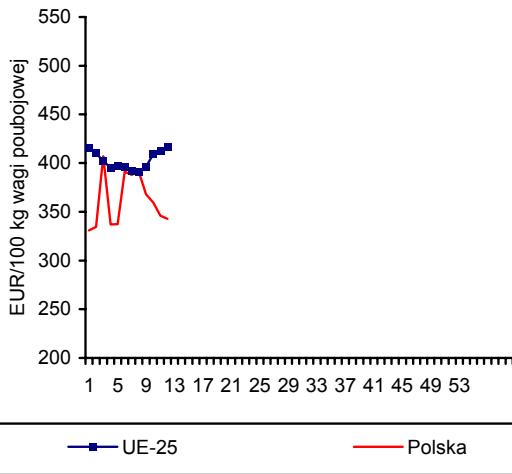
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

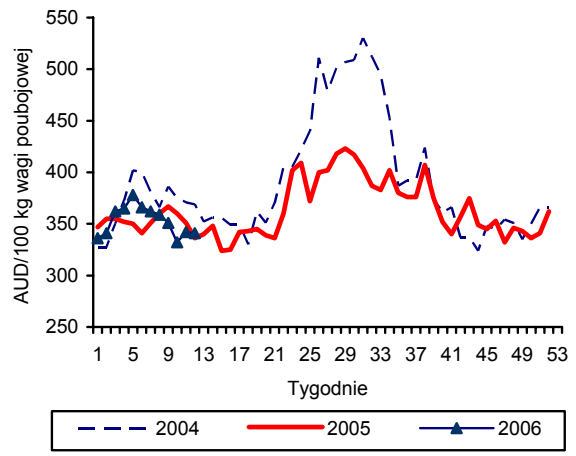
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

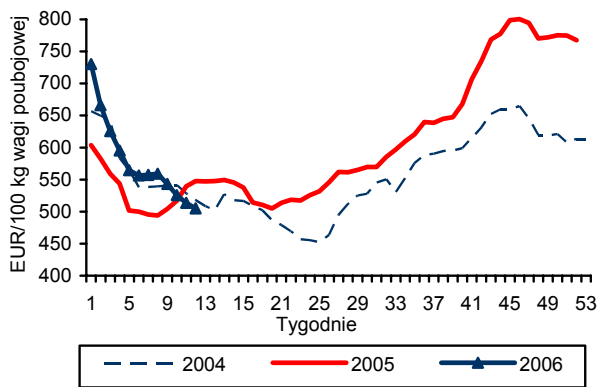
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

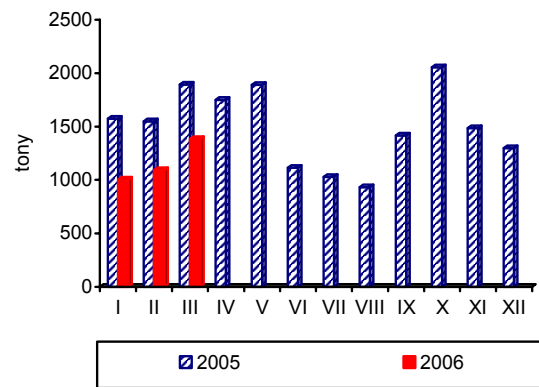
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy bałtyckie wyniosły w lutym 2006 r. 10,5 tys. ton ryb oraz 19,0 tysięcy ryb liczonych w sztukach (łososie, trocie i pstrągi). Jest to odpowiednio o 30% mniej i 56% więcej niż w tym samym okresie 2005 r. Zdecydowały o tym przede wszystkim mniejsze o blisko 40% wyładunki szprotów. Mniej niż przed rokiem złowiliśmy także ryb płaskich (storni). Przed zbliżającym się długim okresem ochronnym rybacy koncentrują się na połowach dorszy, które są najbardziej dochodowym gatunkiem. W porównaniu z lutym 2005 r. wyładunki dorszy były wyższe o ponad 60%. Wzrost połowów jest możliwy również dzięki wynegocjowaniu na rok bieżących wyższych o 17% kwot połowowych na dorsze. Jak dotychczas rybacy mogą być zadowolone z połowów łososi i troci, których złowili odpowiednio o 34 i 71% więcej niż w ciągu pierwszych dwóch miesięcy 2005 roku.

Pierwsze dane handlu zagranicznego rybami i przetworami rybnymi z 2006 r. pokazują, że w roku bieżącym można spodziewać się utrzymania dynamiki obrotów z 2005 r. W styczniu wyeksportowaliśmy 12,9 tys. ton produktów za kwotę 44,6 mln EUR, tj. odpowiednio o 43 i 52% więcej niż w roku ubiegłym. W dalszym ciągu rośnie sprzedaż wędzonych łososi do Niemiec. Na początku roku jest ona o 76% wyższa niż przed rokiem. Dobrze wypada także eksport przetworów i konserw (wzrost o 16,3%) oraz ryb filetowanych (wzrost o 33,8%). Dynamicznie rozwija się także eksport produktów niekonsumpcyjnych: odpadów rybnych i mączek. Mniejszy jest natomiast wywóz ryb świeżych (spadek połowów szprotów) oraz mięczaków. Wolumen importu zwiększył się o 14% (28,2 tys. ton), a jego wartość o 40% (52,4 mln EUR). W stosunku do stycznia ubr. podwoiła się ilość sprowadzonych ryb świeżych (głównie łososi), a import filetów wzrósł o 16,5%.

Według wstępnych szacunków spożycie ryb, przetworów rybnych i owoców morza w 2005 r. wyniosło 11,4 kg/osobę (w wadze żywej) i było o 10% niższe niż w 2004 r. Mniejsze połowy i wzrost eksportu ograniczyły podaż ryb na rynek krajowy, a dodatkowo na spadek spożycia wpłynęło relatywne podrożenie ryb względem mięsa. W strukturze spożycia dominowały ryby morskie (86%), jednak ich konsumpcja spadła w 2005 r. o 12%. Więcej zjedliśmy krewetek (o 29%) oraz ryb słodkowodnych (o 1%). Najczęściej spożywanym gatunkiem ryby były

mintaje, które zastąpiły po raz pierwszy na pozycji lidera śledzie. Konsumpcja mintajów wzrosła o 10%, tj. do 2,90 kg/osobę, przy spadku spożycia śledzi aż o 26% (2,36 kg/osobę). Konsumpcja pozostałych gatunków ryb wyniosła od 0,91 kg/osobę w przypadku makreli do 0,22 kg, osobę dla ryb płaskich. Mniejsze było spożycie łososi i makreli – o 7% oraz morszczuków o 19%. Spadek spożycia potwierdzają badania budżetów domowych prowadzone przez GUS. Według miesięcznych danych spożycie to wyniosło w 2005 r. 4,86 kg/osobę wobec 4,92 kg/osobę w 2004 roku (w wadze produktu).

Wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego wyniósł w styczniu 2006 r. 99,9%. W zbyciu wzrost cen był większy. Po świątecznych promocjach karpie podrożały w styczniu o 5,3%, a w lutym o kolejne 1,9% (8,10 zł/kg). Cena świeżych niepatroszonych pstrągów wzrosła w ciągu dwóch miesięcy o 4,2% (8,70 zł), a mrożonych filetów z mintaja o 3,1% (7,83 zł/kg). Tanieją natomiast filety ze śledzi. W detalu ryby i przetwory rybne zdrożały w styczniu o 0,2% (w stosunku do miesiąca poprzedniego), a w lutym o 0,1%.

W marcu zahamowany został spadek cen dorszy na aukcji w Ustce. W pierwszej połowie miesiąca średnia cena zawieranych transakcji wyniosła 5,78 zł/kg wobec 5,76 zł/kg w lutym. Niższe ceny notowane są w obrocie flądrami (1,61 zł/kg), ale ich poziom jest znacznie wyższy niż przed rokiem (1,11 zł/kg). Wyraźnie tanieją wątroby dorszowe, gdzie spadek cen sięga ponad 30%. Wysokie ceny utrzymują się natomiast w handlu łososiami bałtyckimi. Ich średnie ceny przekraczają od początku roku 13 zł/kg i są o ok. 3 zł wyższe niż w marcu 2005 r. Większość złowionych ryb trafi bezpośrednio do firm handlowych zlokalizowanych w głównych portach polskiego wybrzeża, a uzyskiwane przez rybaków ceny są niższe od cen aukcyjnych. Średnie cena oferowana za dorsze wyniosła 5,40 zł/kg, śledzie w asortymencie D wyceniano na 1,53 zł/kg, a w asortymencie S na 1,21 zł/kg (nieznacznie wyższe niż w lutym).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Plaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczowy
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2005 II	11 347	737	929	1 958	61	15 032	11 448	751	43
III	17 362	847	1 256	1 455	100	21 020	17 923	1 465	141
IV	19 532	3 782	1 610	490	504	25 918	45 364	4 862	479
V	10 764	2 540	338	843	527	15 012	33 055	3 207	512
VI	1 997	2 790	119	930	319	6 155	578	21	0
VII	710	1 605	78	817	370	3 580	1 417	61	10
VIII	78	2 358	100	776	489	3 801	2 515	74	2
IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
Wskaźnik zmian (%)									
II 2006 II 2005	59,2	92,7	161,5	77,1	85,2	69,6	149,9	241,3	27,9
I-II 2006 I-II 2005	60,1	125,0	182,6	77,1	103,4	73,8	133,6	171,1	24,8

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety oraz mięso z ryb świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki, sardele i szproty	Makrele	
2004 I-XII	16 127	56 648	37 021	119 622	67 377	17 629	7 841	229 418
2005 I-XII	19 530	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	258 993
2005 I	724	4 324	3 520	8 191	5 290	1 144	721	16 759
II	2 518	6 321	3 627	11 968	7 813	1 505	793	24 434
III	2 838	7 585	4 559	11 236	7 416	1 585	757	26 218
IV	4 250	6 527	3 233	8 099	5 254	1 151	573	22 109
V	2 043	4 981	2 760	7 280	4 856	684	497	17 064
VI	825	4 187	2 830	7 329	4 813	704	507	15 171
VII	847	4 547	2 484	7 076	4 893	690	423	14 954
VIII	329	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 644
IX	1 852	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	24 974
X	1 222	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 697
XI	1 292	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	29 270
XII	790	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 699

^a Dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2004 I-XII	126,89	47,38	30,64	11,72	10,01	284,09	130,15	71,90	31,15	25,85
2005 I-XII	156,95	57,48	32,57	22,22	13,25	315,49	135,84	73,86	31,7	39,83
2005 I	9,02	4,06	2,52	1,02	0,50	24,79	10,25	7,70	2,41	1,94
II	12,67	4,90	2,78	1,58	1,07	27,48	12,07	7,42	2,45	3,15
III	15,78	4,57	3,43	1,93	2,01	24,99	11,03	5,96	2,49	2,99
IV	15,60	3,86	3,34	1,60	1,69	18,22	6,36	4,56	2,16	2,20
V	12,01	3,92	3,03	1,32	0,87	21,31	7,15	7,24	1,82	1,99
VI	10,87	3,81	2,79	1,51	1,24	21,70	9,25	5,61	1,60	2,39
VII	10,68	4,02	2,30	1,86	0,95	21,19	7,43	5,29	2,75	2,97
VIII	11,84	4,73	1,66	1,49	1,10	25,28	11,21	4,90	3,30	3,04
IX	12,58	5,28	2,23	1,88	1,14	26,04	10,64	6,12	2,32	3,90
X	14,96	5,75	3,22	2,24	0,92	30,29	13,27	6,59	2,89	4,23
XI	16,18	6,14	3,32	2,79	1,03	38,21	18,95	6,77	4,13	5,20
XII	14,76	6,44	1,95	3,00	0,73	35,99	18,23	5,70	3,38	5,83
2006 I	12,88	4,72	3,37	1,80	0,80	28,23	11,95	7,51	2,42	3,93
Wskaźnik zmian (%)										
$\frac{I\ 2006}{I\ 2005}$	142,8	116,3	133,8	175,9	159,8	113,9	116,5	97,5	100,5	202,4

^a bez eksportu z burt statków

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makreła			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I	4,86	4,60	3,65	3,85	3,90	5,97	6,57	6,06	12,35	4,96
II	4,64	4,83	4,13	3,97	3,68	5,89	6,70	6,04	14,42	5,55
III	5,02	4,90	4,21	3,60	3,30	6,05	5,47	5,95	12,73	5,02
IV	5,14	-	4,25	3,88	3,78	6,37	6,45	6,34	13,17	6,15
V	4,08	5,34	4,26	3,76	3,71	6,12	6,56	6,41	13,89	6,28
VI	4,58	5,37	4,16	3,61	3,36	6,46	8,17	6,76	14,49	5,48
VII	4,69	5,39	4,33	3,54	-	6,38	11,25	6,64	10,00	7,36
VIII	4,22	5,31	4,36	3,57	4,36	6,38	7,81	7,07	12,67	8,26
IX	4,07	5,00	3,94	4,55	4,59	6,27	8,30	7,08	13,83	7,68
X	4,23	4,83	3,89	4,58	6,76	6,04	6,25	7,20	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,92	8,35	7,29	13,94	7,92
XII	4,54	4,29	4,94	4,84	5,30	6,07	7,99	7,74	14,59	8,37
2006 I	4,10	3,85	4,56	5,09	4,73	6,11	6,96	7,28	13,65	7,27
Wskaźnik zmian (%)										
$\frac{I\ 2006}{I\ 2005}$	84,4	83,7	124,9	132,2	121,3	102,3	105,9	120,1	110,5	146,6

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry
	Niemcy	W. Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 I	7,44	18,27	18,06	19,00	35,22	31,22	38,39	11,31
II	7,08	18,09	17,13	17,93	32,38	30,64	41,20	10,81
III	7,26	18,32	15,42	16,84	32,81	31,20	42,91	10,79
IV	8,05	18,66	15,17	18,47	34,07	32,28	58,72	11,25
V	8,02	19,57	17,99	18,30	34,87	31,72	53,17	11,14
VI	7,93	19,63	14,68	17,46	35,11	30,40	50,94	10,70
VII	8,00	18,75	17,74	17,07	36,06	33,23	49,23	10,50
VIII	7,93	19,37	17,65	17,30	38,41	30,86	44,74	10,12
IX	7,53	17,70	18,42	18,87	36,11	30,83	38,93	10,03
X	7,48	16,63	17,50	18,02	34,22	31,62	34,74	9,88
XI	7,53	18,21	16,81	18,44	35,50	32,57	40,40	10,25
XII	7,28	17,16	24,08	18,93	34,38	31,94	35,66	9,62
2006 I	7,41	17,95	16,40	17,73	33,86	32,10	36,59	10,35
Wskaźnik zmian (%)								
<u>I 2006</u> <u>I 2005</u>	99,6	98,2	90,8	93,3	96,1	102,8	95,3	91,5

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 I	8,57	-	7,84	52%	8,76	67%	7,90	60%	5,69	69%	7,33	71%
II	8,59	-	8,14	54%	8,76	67%	7,84	59%	5,67	69%	7,37	71%
III	8,59	-	8,11	54%	8,78	67%	7,86	60%	5,70	69%	7,37	71%
IV	8,37	-	8,07	54%	8,71	67%	7,76	59%	5,83	70%	7,19	69%
V	8,20	-	7,97	53%	8,69	67%	7,80	59%	5,89	70%	7,31	69%
VI	8,39	-	7,97	53%	8,69	67%	7,78	59%	5,93	70%	7,35	70%
VII	8,52	-	7,82	52%	8,69	67%	7,79	59%	5,89	70%	7,34	69%
VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	53%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	71%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	-	9,24	-	7,88	-	5,87	-	7,40	-
II	8,10	-	8,70	-	9,27	-	7,83	-	5,92	-	7,32	-
Wskaźnik zmian (%)												
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>	94,3	x	106,9	x	105,8	x	99,9	x	104,4	x	99,3	x
<u>I-II 2006</u> <u>I-II 2005</u>	93,5	x	108,8	x	105,7	x	99,8	x	103,8	x	100,1	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4)	Dorsz (5)	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki
2004 XI	6,59	6,20	-	-	5,86	10,23
XII	6,84	6,52	1,62	1,84	6,20	9,71
2005 I	6,76	6,37	1,53	1,88	6,80	-
II	6,23	6,09	1,30	1,33	7,36	12,00
III	6,43	6,25	1,03	1,11	8,05	10,50
IV	6,18	6,12	-	1,20	8,20	9,87
XI	6,34	6,13	1,53	1,78	9,73	-
XII	6,43	6,26	1,70	1,91	10,28	-
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	5,84	5,62	-	1,61	6,90	13,82

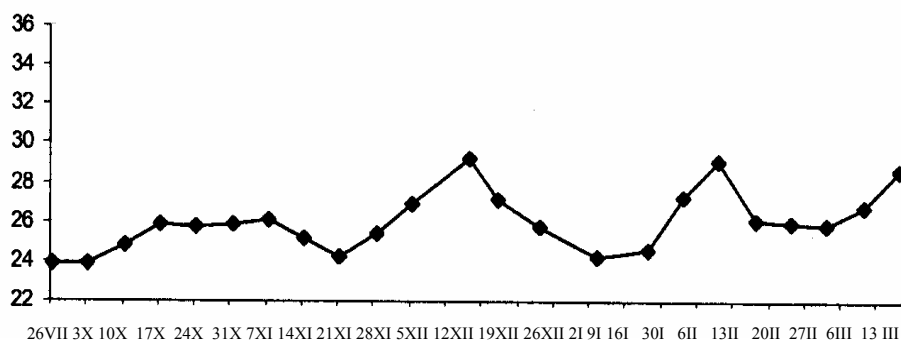
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

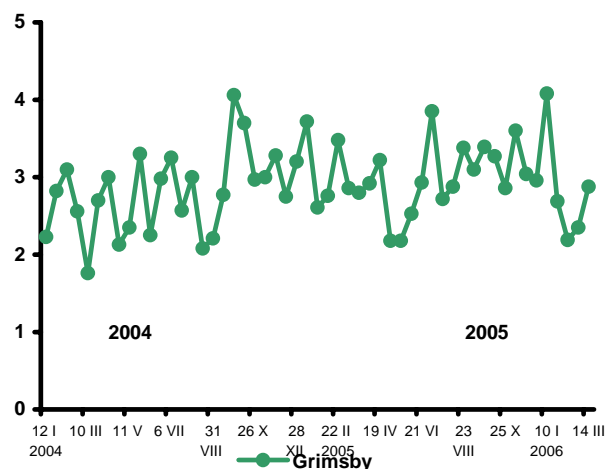
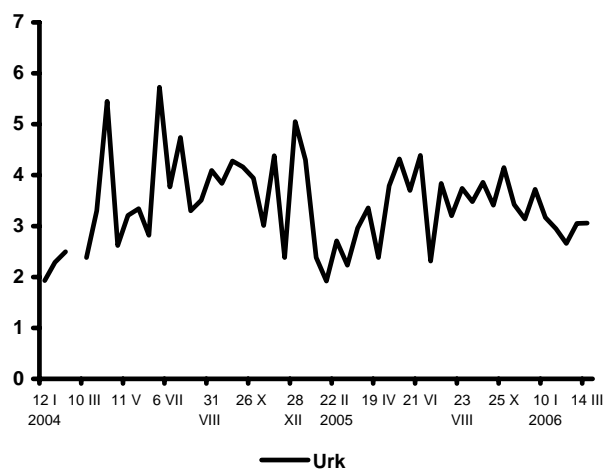
Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005I	13,14	13,24	56,60	6,62	11,96	12,48	11,45	19,41	10,26	11,21	11,48
II	13,12	13,18	56,80	6,66	12,03	12,52	11,55	19,59	10,37	11,32	11,48
III	13,05	13,20	56,60	6,69	12,02	12,64	11,70	19,59	10,41	11,32	11,48
IV	13,05	13,18	56,50	6,68	12,13	12,84	11,95	19,76	10,44	11,38	11,58
V	12,99	13,16	56,60	6,69	12,16	12,93	12,05	19,82	10,53	11,37	-
VI	12,99	13,18	57,00	6,70	12,17	13,00	12,10	19,88	10,54	11,48	-
VII	12,99	13,14	57,10	6,70	12,22	13,06	12,15	19,94	10,57	11,53	-
VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15

Źródło: Dane GUS.

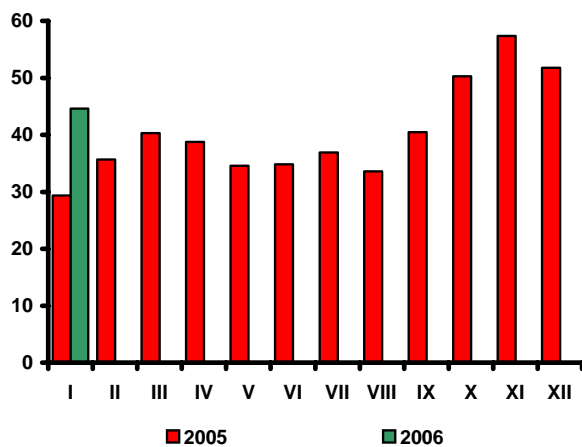
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych łososi w Norwegii (NOK/kg)

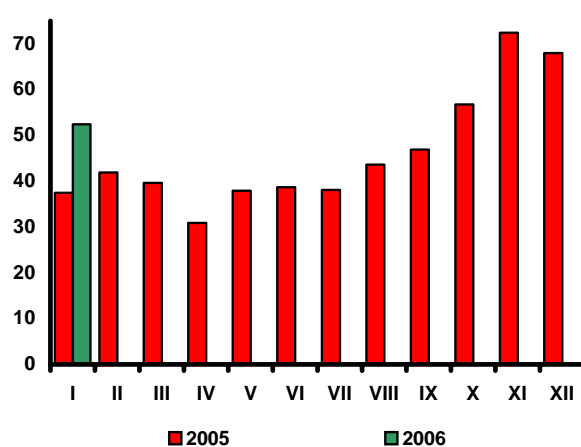
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W okresie styczeń-luty 2006 r. na rynku żywnościowym utrzymały się pozytywne tendencje obserwowane w IV kwartale ub. roku. Wyższe niż w poprzednich okresach 2005 r. tempo wzrostu gospodarczego, wyższa dynamika płac realnych, dalszy stopniowy wzrost zatrudnienia i zmniejszanie liczby zarejestrowanych bezrobotnych, niższa stopa inflacji i bezwzględny spadek cen żywności – to główne czynniki sprzyjające ożywieniu popytu.

W lutym 2006 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w stosunku do poprzedniego miesiąca (podobnie jak w styczniu) o 0,3%. W styczniu podrożały głównie owoce i warzywa oraz tłuszcze roślinne, mięso wołowe i jaja. Obniżyły się natomiast ceny mięsa drobiowego i wieprzowego, wędlin, tłuszczów zwierzęcych, mąki i cukru. Ceny napojów bezalkoholowych i artykułów mleczarskich utrzymały się na poziomie notowanym w grudniu 2005 r. O wzroście cen artykułów żywnościowych w lutym zdecydowały istotne podwyżki cen warzyw (o 4,8%) i drobiu (o 1,0%). Więcej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili także za owoce (o 0,6%), mięso wołowe i makarony (po 0,2%). Nieznacznie, bo o 0,1% podrożały artykuły w grupie „mleko, sery i jaja”, pieczywo i ryby. Zmalały w stosunku do stycznia ceny mięsa wieprzowego (o 1,9%) i wędlin (o 1,0%), a ponadto cukru (o 0,6%), tłuszczów zwierzęcych (o 0,4%) i mąki (o 0,3%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły średnio o 0,1%, w tym wód mineralnych o 0,5%, a soków o 0,3%.

W okresie styczeń-luty 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych ukształtowały się na poziomie średnio o 0,5% niższym niż w analogicznym okresie przed rokiem, co przy inflacji wynoszącej 0,6% oznacza realny ich spadek o 1,1%. Odpowiednio rok wcześniej, tj. w okresie styczeń-luty 2005 r. nominalne ceny żywności wzrosły o 6,3%, tj. w stopniu blisko dwukrotnie wyższym niż ceny towarów i usług konsumpcyjnych. Analiza miesięcznych indeksów cen w dwóch ostatnich latach wskazuje, że po krótkotrwałym okresie relatywnego drożenia żywności wywołanego akcesją Polski do Unii Europejskiej nastąpił powrót do obserwowanego w latach wcześniejszych trendu relatywnego jej tanienia. W okresie styczeń-luty br. wzrost cen większości towarów nieżywnościowych i usług w porównaniu do okresu styczeń-lu-

ty 2005 r. był wyższy niż cen konsumpcyjnych ogółem. Najbardziej, bo o 3,2% podniosły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem, w tym nośników energii o 5,3%. Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosły o 2,6%, towarów i usług związanych z transportem o 2% (w tym paliw do prywatnych środków transportu o 5,5%) oraz zdrowiem i edukacją (o 1,7%). Obniżyły się ceny odzieży i obuwia (o 6,4%), ceny w zakresie łączności (o 1,3%) oraz rekreacji i kultury (1,4%).

W lutym 2006 r. odnotowano przyspieszenie dynamiki wzrostu płac w gospodarce. W porównaniu z analogicznym miesiącem 2005 r. przeciętne wynagrodzenie miesięczne nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 4,8%, a realne o 4,3% (w styczniu wzrost wyniósł odpowiednio 3,6% i 3,1%). W okresie styczeń-luty 2006 r. było ono o 3,8% wyższe niż przed rokiem, wobec spadku o 1,3% w analogicznym okresie 2005 r. Siła nabywcza przeciętnych emerytur i rent brutto w systemie pracowniczym w okresie styczeń-luty 2006 r. była wyższa niż rok wcześniej o 2,1%, natomiast rolników indywidualnych utrzymała się na poziomie zbliżonym do notowanego w analogicznym okresie 2005 r. (wzrosła o 0,1%).

Potaniecie żywności względem dochodów z pracy najmniejszej i świadczeń społecznych spowodowało zwiększenie popytu na żywność. Potwierdzają to dane o produkcji przemysłu spożywczego i handlu detalicznym żywnością. W okresie styczeń-luty 2006 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wytwarzającego artykuły spożywcze i napoje w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniósł 11,7%, a sprzedaży detalicznej żywności i napojów bezalkoholowych realizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) – 10,2%. Rok wcześniej wskaźniki te kształtowały się na poziomie odpowiednio 2% i 4,9%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu i lutym 2006 roku

Wyszczególnienie	I 2006		II 2006			I-II 2006
	I 2005=100	XII 2005=100	II 2005=100	XII 2005=100	I 2006=100	I-II 2005=100
OGÓŁEM	100,6	100,2	100,7	100,2	100,0	100,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,1	100,3	99,8	100,6	100,3	99,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	100,1	102,5	100,0	99,9	102,6
Odzież i obuwie	93,6	98,1	93,2	96,1	98,0	93,4
Mieszkanie	103,2	101,3	103,2	101,4	100,1	103,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	103,9	101,6	103,9		100,2	103,9
w tym nośniki energii	105,3	102,4	105,4		100,1	105,3
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,3	100,1	100,2		100,0	100,2
Zdrowie	101,6	100,2	101,7	100,3	100,2	101,6
Transport	102,3	98,3	101,6	98,1	99,8	102,0
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	106,4	96,6	104,6	95,6	99,0	105,5
Łączność	98,7	100,0	98,7	100,0	100,0	98,7
Rekreacja i kultura	98,6	99,8	98,7	99,9	100,1	98,6
Edukacja	101,7	100,2	101,7	100,2	100,0	101,7
Restauracje i hotele	101,7	100,1	101,6	100,2	100,1	101,6
Inne towary i usługi	99,6	99,5	99,6	99,6	100,0	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2005 roku

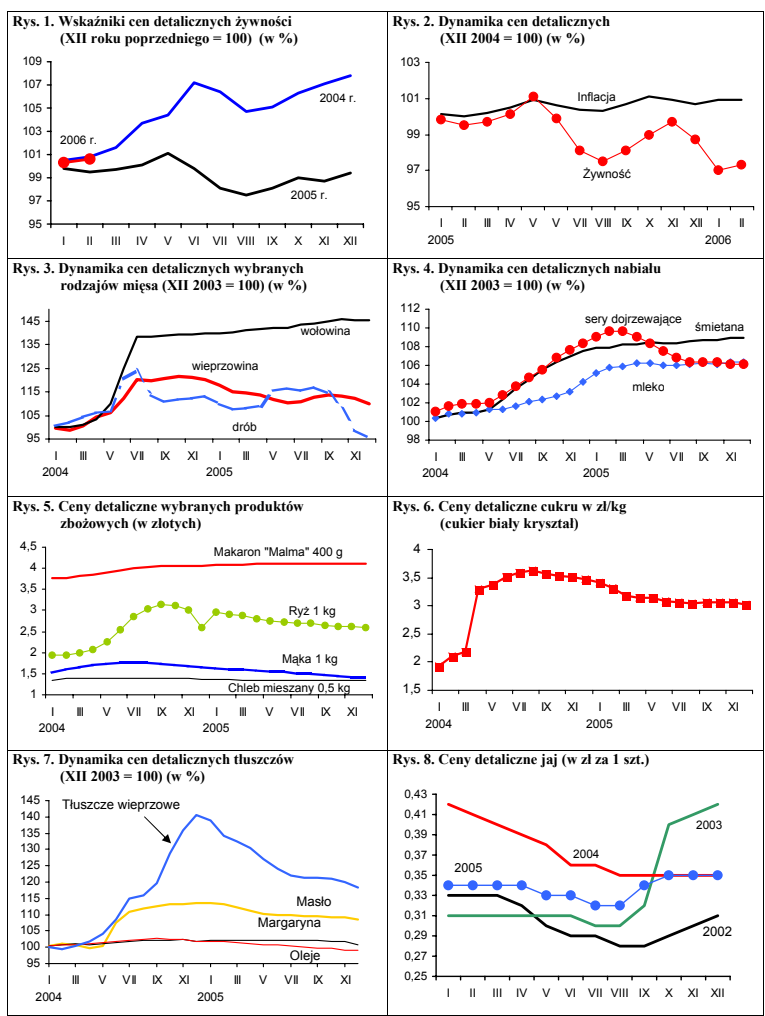
Wyszczególnienie	XII 2005		I-XII 2005
	XI 2005=100	XII 2004=100	I-XII 2004=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,0	98,7	102,1
Żywność	100,0	98,5	102,2
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	99,2	101,0
Pieczywo	100,1	99,4	100,4
Makarony	99,9	99,8	101,6
Ryż	99,9	91,2	104,5
Mięso i przetwory	98,8	94,2	102,6
Mięso wieprzowe	98,1	91,6	100,7
Mięso wołowe	100,0	104,1	116,5
Drób	96,7	84,5	99,2
Przetwory mięsne i wędliny	99,4	97,2	103,1
Ryby	100,0	102,3	103,0
Mleko, sery i jaja	100,1	99,9	101,3
Artykuły mleczarskie	100,0	99,6	103,2
Mleko	100,0	102,1	104,2
Sery twarogowe	99,8	98,5	102,3
Sery dojrzewające i topione	100,0	97,9	103,4
Jaja	101,1	101,1	90,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,5	95,7	102,2
Masło	99,6	95,6	103,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,7	84,0	110,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,3	99,2	100,5
Oleje roślinne	99,8	97,2	98,8
Owoce	99,4	105,6	102,7
Jabłka	100,7	116,6	101,7
Owoce cytrusowe	97,9	99,6	93,8
Banany	97,1	109,2	138,1
Warzywa	104,9	107,7	104,2
Ziemniaki	104,5	150,9	117,2
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby	99,6	96,1	102,3
Cukier	99,0	88,1	100,3
Napoje bezalkoholowe	99,8	100,7	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw mierzona możliwością kupna za nie wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie	2004		2005	
	XII	I-XII	XII	I-XII
Ryż – kg	910	942	1 073	918
Chleb pszenno-żytni – 0,5 kg	2 006	1 767	2 097	1 864
Mąka pszenna „Poznańska” – kg	1 676	1 452	1 964	1 655
Makaron „Malma” – 400 g	679	619	680	614
Mięso wołowe z kością (rostbef) – kg	173	177	167	154
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) - kg	186	172	213	186
Szynka wieprzowa gotowana – kg	133	123	142	126
Kielbasa „Zwyczajna” – kg	291	274	310	276
Kurczę patroszone świeże – kg	482	428	602	447
Dorsz odgłowiony – kg	246	225	239	219
Mleko 3,0-3,5% tłuszczu, w opakowaniu kartonowym – l	1 136	1 025	1 138	1 023
Ser twarogowy półtłusty – kg	296	270	296	267
Ser dojrzewający „Gouda” – kg	161	152	176	154
Jaja kurze świeże – szt	7 852	6 591	7 969	7 400
Masło świeże „Extra” 82,5% tłuszczu – 200 g	843	802	900	799
Margaryna „Palma” – 250 g	2 181	1 935	2 286	2 029
Olej rzepakowy – l	579	510	601	533
Ślonina – kg	524	637	712	584
Smalec 250 g	1 796	2 067	2 268	1 810
Ziemniaki – kg	4 658	3 810	3 134	3 340
Jabłka – kg	1 535	1 145	1 328	1 215
Cukier biały kryształ – kg	792	777	911	830

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

W dwóch pierwszych miesiącach 2005 r. na rynku środków produkcji trwały przygotowania do rozpoczęcia nowego sezonu, który w bieżącym roku opóźnia się.

Na rynku nawozów mineralnych nastąpiło ożywienie popytu, gdyż rolnicy przywiązują coraz większą wagę do odpowiedniego poziomu nawożenia. Wraz ze wzrostem popytu na nawozy mineralne ceny wzrosły w ciągu 2 miesięcy o 0,7% podczas gdy w okresie ostatnich 12 miesięcy odnotowano spadek średnich cen o 0,9%. Najbardziej podrożał superfosfat prosty (o 4,1%), saletra amonowa (o 2,8%) i saletrzak (o 1,9%). Ceny pozostałych nawozów wzrosły o 0,7%. Od kilku miesięcy spadają ceny nawozów wapniowych. W okresie 2 pierwszych miesięcy 2006 r. nawozy wapniowe staniały o 8,2%, a w okresie ostatniego roku o 12,2%.

Nieznacznie poprawiły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. W lutym br. na 1 kg NPK należało wydatkować równowartość 5,4 kg pszenicy.

Powoli wzrasta popyt na podstawowe preparaty ochrony roślin, w tym na zaprawę nasienną. Ceny na początku roku były stabilne, a w ciągu 2 miesięcy br. wzrosły o 0,3%. W okresie ostatnich 12 miesięcy średnie ceny pestycydów obniżyły się o 0,3%. W strukturze cen preparatów w ostatnich 12 miesięcy nastąpiły znaczne zmiany. Najbardziej podrożał Decis 2,5 EC (o 3,2%), Nimrid 250 EC (o 2,8%) i Chwastox extra (o 2,3%). Do taniejących środków ochrony roślin należały: Zolone 350 (o 7,7%), Reglone 200 SL (o 2,8%) i Dithane M-450 (o 2,6%). Relacje cen środków ochrony roślin do cen produktów rolnych utrzymują się na tym samym poziomie.

Rośnie zużycie paliw gazowych i oleju napędowego oraz opałowego, spada natomiast zużycie paliw stałych i energii elektrycznej. Ceny nośników uległa obniżeniu średnio o 1,3%.

Nastąpiło to w wyniku obniżki cen koksu opałowego o 6,5%, benzyn silnikowych o 5,3%, a oleju napędowego o 3,4%. W ciągu ostatnich 12 miesięcy nośniki energii zdrożały o 4,8%. Najbardziej wzrosły ceny oleju opałowego (o 27,7%), następnie gazu (o 20,1%) i oleju napędowego (o 9,5%). Ceny benzyn w ciągu roku nie zmieniły się.

Tanieją materiały budowlane. W pierwszych dwóch miesiącach średnia obniżka była niewielka (0,1%), a w okresie 12 miesięcy średni spadek cen wyniósł 4,1%. Największa obniżka cen dotyczyła stali płaskiej (o 22,4%), blachy dachowej (o 11,6%) i rur stalowych (o 10,8%). Wzrost cen o około 5% nastąpił jedynie na drewniane okna i drzwi. Od początku roku rozpoczął się proces odzyskiwania wydatków przez osoby fizyczne związane z budownictwem za wzrost cen materiałów budowlanych po podwyżce stawki VAT z 7% do 22% w maju 2004 r. W praktyce do urzędów skarbowych składanych jest wiele wadliwych wniosków. W dokumentacji wykazy usług często oznaczone są niezgodnie z symbolami PKWiU, brak jest dołączonych faktur i oświadczeń o przeprowadzonym remoncie zgodnie z wymogami ustawy, a zamiast nazw materiałów używa się skrótów i symboli.

Na rynku maszyn rolniczych widoczne jest małe ożywienie. Producenci liczą na wzrost popytu przez możliwość skorzystania przez rolników ze wsparcia udzielonego na zakup maszyn i urządzeń mechanizacji w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rolnictwo i Rozwój Obszarów Wiejskich 2004-2006 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Pozwoli to odtworzyć zużyte zasoby mechanizacji w gospodarstwach.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		II 2005	XII 2005	II 2006	II 2006 I 2006	II 2006 XII 2005	II 2006 II 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	71,56	67,48	68,76	101,2	101,9	96,1	6,36	7,58
Saletra amonowa 34%N	„	78,08	74,36	76,44	101,5	102,8	97,9	5,83	6,94
Mocznik 46%N	„	94,84	93,92	94,96	100,6	101,1	100,1	5,35	6,37
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	55,52	54,96	57,20	99,9	104,1	103,0	7,41	8,83
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	88,64	84,96	85,56	100,3	100,7	96,5	5,54	6,60
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	110,40	109,64	110,36	100,2	100,7	100,0	4,47	5,32
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	85,32	89,08	89,16	99,7	100,1	104,5	3,85	4,59
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,04	105,44	106,44	100,6	100,9	101,3	4,93	5,87
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	105,16	109,80	97,32	102,5	88,6	92,5	5,04	6,01
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	47,23	45,19	41,48	99,9	91,8	87,8	1,79	2,13

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		II 2005	XII 2005	II 2006	II 2006 I 2006	II 2006 XII 2005	II 2006 II 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	65,56	60,41	60,48	100,5	100,1	92,3	17,75	18,67
Nurelle D 550 FC	100 ml	42,23	42,79	42,66	100,1	99,7	101,0	11,05	13,17
Karate Zeon O50 CS	100 ml	20,09	19,86	19,89	99,8	100,2	99,0	5,15	6,14
Decis 2,5 EC	250 ml	23,53	24,23	24,28	99,8	100,2	103,2	6,29	7,49
Dithane M-45	1 kg	23,48	23,16	22,88	100,0	98,8	97,4	5,93	7,06
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,37	28,26	28,39	99,6	100,5	100,1	7,36	8,76
Bravo	1 l	43,80	42,70	42,89	99,9	100,4	97,9	11,11	13,24
Nimrod 250 EC	1 l	95,18	97,10	97,89	100,0	100,8	102,8	25,37	30,21
Roundup	1 l	23,06	22,99	23,12	99,9	100,6	100,3	5,99	7,14
Granstar	8 g	17,85	17,90	18,00	100,0	100,6	100,8	4,66	5,83
Fusilade Forte	1 l	112,62	112,20	111,89	99,7	99,7	99,4	28,99	34,53
Chwastox extra	1 l	13,98	14,20	14,30	99,7	100,7	102,3	3,71	4,41
Reglane 200 SL	1 l	79,44	77,49	77,18	99,7	99,6	97,2	20,00	23,82
Ziarno zatrute fosforem cynku, IAB	1 kg	18,93	19,03	19,45	99,9	102,2	102,7	5,04	6,00

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		II 2005	XII 2005	II 2006	II 2006 I 2006	II 2006 XII 2005	II 2006 II 2005	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	t	478,64	497,46	497,18	100,0	99,9	103,9	128,84	153,45
Koks opałowy	t	1037,29	828,01	774,44	96,3	93,5	74,7	200,68	239,02
Benzyna „Euro Super” 95	l l	3,70	3,93	3,72	98,7	94,7	100,5	0,96	1,15
Olej napędowy	l l	3,37	3,82	3,69	98,9	96,6	109,5	0,96	1,14
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	1,95	2,46	2,49	100,8	101,2	127,7	0,65	0,77
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,79	2,20	2,15	99,5	97,7	120,1	0,56	0,66
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	10,98	11,29	11,29	100,1	100,0	102,8	2,92	3,48
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,90	20,86	20,95	100,3	100,4	100,2	5,43	6,47
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,33	10,68	10,78	100,4	100,9	104,3	2,79	3,33
Płyn do chłodziac „Pettygo”	l l	9,59	10,13	10,16	100,0	100,3	105,9	2,63	3,14
Energia elektryczna	10 kWh	4,10	4,24	4,24	100,0	100,0	103,4	1,10	1,31

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		II 2005	XII 2005	II 2006	II 2006 I 2006	II 2006 XII 2005	II 2006 II 2005	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	17,88	17,58	17,62	100,6	100,2	98,5	4,57	5,44
Wapno	1 t	414,11	412,55	413,59	100,2	100,2	99,9	107,17	127,65
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	155,94	137,05	134,45	99,3	98,1	86,2	34,84	41,50
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3625,59	2902,24	2814,98	98,4	97,0	77,6	729,46	868,82
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,12	10,05	9,92	99,1	98,7	89,2	2,57	3,06
Dwuteownik gruby	1 t	3378,14	3154,16	3127,03	99,2	99,1	92,6	810,32	965,12
Błacha dachowa	1 m ²	31,75	28,30	28,07	99,4	99,2	88,4	7,27	8,66
Tynk „Atlas”	25 kg	41,12	42,25	43,81	99,9	103,7	106,5	19,13	13,52
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,72	0,73	101,4	101,4	100,0	0,19	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	774,76	730,82	722,15	99,5	98,8	93,2	187,13	222,89
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	541,09	541,42	536,99	99,7	99,2	99,2	139,15	165,74
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,86	26,05	265,73	100,0	98,8	99,5	6,67	7,94
Okno drewniane szklane	1 szt.	1149,28	1172,61	1201,77	101,9	102,5	104,6	311,42	370,92
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	931,59	978,56	991,90	100,5	101,4	106,5	257,04	306,14

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	II 2005	XII 2005	II 2006	II 2006 I 2006	II 2006 XII 2005	II 2006 II 2005	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	369820,75	376733,75	384623,56	100,0	102,1	104,0	996,69	1187,11
Kombajn do ziemniaków	46138,69	48812,04	49004,89	100,0	100,4	106,2	126,99	151,25
Samochód Lublin	58752,45	61363,24	63035,76	100,2	102,7	107,3	163,35	194,55
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	15343,71	16998,16	17098,53	100,3	100,6	112,1	44,31	52,77
Siewnik zbożowy 25 redlic	12127,53	12914,89	12977,90	99,3	100,5	107,1	33,63	40,06
Ciągnik „Ursus” 3512	68042,07	71711,89	97314,19	100,5	135,7	143,0	252,17	300,35
Ciągnik 90 kW	141180,48	148998,92	151178,81	100,6	101,5	107,1	391,76	466,60
Przyczepa do ciągnika samowładowca	19701,68	22683,99	23420,25	100,3	103,2	118,9	60,69	72,28
Kopaczka elewatorowa	9469,08	9951,72	10121,16	100,4	101,7	106,9	26,23	31,24
Agregat uprawowy do siewnika	11708,07	13037,23	12526,13	99,7	96,1	107,0	32,46	38,66
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5168,44	5696,86	5713,04	99,4	100,3	110,5	14,80	17,63
Glebogryzarka	4527,63	4785,55	4591,35	96,8	95,9	101,5	11,90	14,17
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	31739,01	32880,85	33022,51	100,1	100,4	104,0	85,57	101,92
Opryskiwacz 300 l	2663,34	2674,11	2617,47	99,4	97,9	98,3	6,78	8,08
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4098,44	4525,67	4307,18	99,7	95,2	105,1	11,16	13,29
Rozsiewacz nawozów	1493,56	1473,26	1342,97	99,3	91,2	89,9	3,48	4,14
Sadzarka 2 rzędowa	2297,45	2581,36	2509,33	98,2	97,2	109,2	6,50	7,74
Pług 3 skibowy	3323,39	3331,36	3325,34	99,8	99,8	100,1	8,62	10,26
Kultywator 14-18 zębowy	1320,64	1379,47	1440,28	100,8	104,4	109,1	3,73	4,45
Dojarka 2 konwie ^a	7776,06	7943,79	8223,24	102,5	103,5	105,8	21,31	86,14
Dojarka z rurociągiem ^a	43647,66	42988,91	44702,44	100,3	104,0	102,4	115,84	468,28
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17208,53	17665,12	17544,96	100,7	99,3	102,0	45,46	183,79

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

Na początku 2006 r., podobnie jak w roku 2005, utrzymał się popyt na usługi rolnicze związane z produkcją zwierzęcą. Liczba krów objętych oceną użytkowości mlecznej w lutym 2006 r. wyniosła 521 tys. sztuk i powiększyła się o 0,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim oraz o 5,5% w stosunku do lutego 2005 r. W 17 tys. gospodarstw stosujących ocenę w lutym br. przeciętne stado krów mlecznych liczyło p 30,6 sztuk krów. Wzrósł także popyt na usługi inseminacyjne bydła i trzody. W 2005 r. w porównaniu z poprzednim liczbą zabiegów inseminacyjnych krów wzrosła o 1,7%, a inseminacji loch aż o 19,3%. Najwyższe ceny za usługi zootechniczne pobierane są w południowych regionach rozdrobnionego rolnictwa, podobnie jak za usługi mechanizacyjne.

Pod koniec 2005 r. istniało 23,3 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 3,4% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą ich grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,1 tys.) i weterynaryjnych (8,4 tys.), a mniej licznie występowały zakłady usług zootechnicznych (2,9 tys.) i naprawcze maszyn (1,9 tys.). W okresie od roku 1995 do 2005 r. liczba placówek usługowych wzrosła o prawie 80%, w tym sieć zakładów zootechnicznych (głównie inseminacyjnych) zwiększyła się ponad 7-krotnie, naprawczych prawie 3-krotnie, mechanizacyjnych o 68%, a weterynaryjnych o 42%.

W lutym 2006 r. ceny usług dla rolnictwa obniżyły się minimalnie (o 0,1%) wobec miesiąca poprzedniego oraz wzrosły o 2,1% w porównaniu z cenami z lutego 2005 r., przy wskaźniku inflacji 0,7% (tab. 3). W tym czasie znacznie bardziej wzrosły ceny usług rolniczych (o 4,9%) niż pośrednich usług dla rolnictwa (o 1,8%). Wśród usług rolniczych ceny usług związanych z produkcją zwierzęcą zwiększyły się o 3,8%, w tym wete-

rynaryjnych o 6%, a inseminacyjnych o 1,7%. W grupie pośrednich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny usług ubezpieczeniowych (o 7,3%) i naprawczych (o 4%) oraz budowlano-remontowych (o 3,5%), a mniej w przypadku usług handlowych (o 2,2%) i finansowych (o 1,3%). W zasadzie nie zmieniły się ceny usług młynarskich, a bankowych i transportowych obniżyły się odpowiednio o 10,7% i o 3,5%. W okresie od lutego 2005 r. do lutego br. przykładowo cena zabiegu sztucznego unasienienia krwi wzrosła z 45,21 do 46,00 zł, a opłata odsetek od kredytu krótkoterminowego w kwocie 10 tys. zł zmalała z 686 do 615 zł.

W lutym br. w porównaniu z miesiącem poprzednim poprawiły się relacje cen produktów rolnych do cen usług dla rolnictwa, osiągając wskaźnik 102,3. Były jednak gorsze w porównaniu z lutym 2005 r. Nastąpiło obniżenie wskaźnika do 93,4, a nawet do 89,8 w przypadku relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych. W efekcie wzrosła masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi. Na przykład cena usługi transportowej, wyrażona w kg żywca trzody wzrosła z 31,4 kg w lutym 2005 r. do 36,4 kg w lutym 2006 r., a o koszt unasienienia sztucznego krwi wzrósł z 47 do 48 litrów mleka, zaś składka roczna ubezpieczenia Autocasco ciągnika wzrosła z 15,7 do 17,6 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług (tab. 5), wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów rolnych, w lutym 2006 r. wzrosła o 4,4% w porównaniu z lutym 2005 r., a wobec stycznia br. obniżyła się o 0,3%.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Rodzaje usług i placówek		Średnia liczba krów ocenianych tys.	L. gospodarstw stosujących ocenę tys.	L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII	471	18,6	25,2	1 630	922	9 746	8 457	3 261
2004	I-XII	480	17,8	26,9	1 669	991	9 066	8 466	2 748
	IX	480	17,6	27,3	444	234	9 073	8 491	2 815
	XII	485	17,4	27,8	351	295	9 066	8 466	2 748
2005	I-XII	509	17,3	29,5	1697	1182	10 053	8 357	2 939
	II	494	17,2	28,6	x	x	x	x	x
	III	500	17,3	28,9	377	280	9 232	8 392	2 822
	IV	505	17,3	29,3	x	x	x	x	x
	V	510	17,3	29,5	x	x	x	x	x
	VI	513	17,3	29,7	485	306	9 666	8 336	2 829
	VII	515	17,3	29,7	x	x	x	x	x
	VIII	515	17,3	29,8	x	x	x	x	x
	IX	516	17,3	29,9	475	271	9 981	8 352	2 884
	X	517	17,4	30,0	x	x	x	x	x
	XI	518	17,2	30,1	x	x	x	x	x
	XII	518	17,2	30,2	360	325	10 053	8 357	2 939
2006	I	519	17,1	30,4	x	x	x	x	x
	II	521	17,0	30,6	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)									
<u>I-XII 2005</u> <u>I-XII 2004</u>		106,0	97,2	109,7	101,7	119,3	110,9	98,7	106,9
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>		105,5	98,8	107,0	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Wskaźniki zmian cen		Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa
2003	I-XII	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4
2004	I-XII	106,7	105,6	104,1	116,3	107,6
2005	I-XII	90,9	89,9	83,5	97,4	91,5
	II	100,0	98,5	.	99,2	100,3
	III	99,1	98,7	.	100,1	99,1
	IV	96,9	96,4	96,3	97,1	97,0
	V	98,1	98,2	95,4	101,1	98,1
	VI	102,6	103,1	104,2	101,9	102,8
	VII	98,1	96,6	93,3	100,4	98,7
	VIII	99,6	99,4	98,0	101,0	99,7
	IX	97,1	97,1	95,3	99,2	97,1
	X	94,5	94,6	94,0	95,1	94,5
	XI	98,7	98,7	100,6	96,3	98,7
	XII	105,0	105,0	.	99,3	105,0
2006	I	100,0	99,8	.	95,9	100,1
	II	102,3	102,7	.	100,3	102,3
<u>II 2006</u> <u>II 2005</u>		93,4	90,9	.	89,8	93,7

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2004		2005												2006		II 2006	
	I-XII		I-XII		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	II 2005	%			
	% wobec poprzedniego okresu																			
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	100,5	100,2	100,2	99,9	100,5	99,9	100,2	100,0	100,0	100,0	101,2	99,9	102,1				
I. Usługi rolnicze ^a	103,4	105,1	105,3	100,9	100,7	100,1	99,7	102,1	100,1	100,2	99,9	100,0	100,1	101,4	99,5	104,9				
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2		102,3	100,5	99,2	102,6	100,1	100,3	99,9	99,9								
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0		102,1	100,4			99,9	100,3	100,1	99,9								
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9		103,3	100,2			100,5	98,7	99,7									
c. chemizacyjne	103,6	109,3	103,9	99,3	101,6	100,8	99,8	99,9	100,1	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	98,2	107,0				
d. zbioru płodów	102,2	106,0	104,2				98,8	103,6	99,9	100,6	99,8									
2. usługi robocizny przy pracach polowych			104,5		95,4	98,2	101,7	99,3	100,6	100,3	100,2	100,2								
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	100,5	100,0	100,2	100,1	101,8	100,2	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	103,8				
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	100,0	100,6	100,3	100,0	103,6	100,4	100,2	100,2	99,9	100,0	103,6	100,2	106,0				
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	105,4	99,5	100,1	100,2	100,1	100,1	100,0	100,0	100,7	100,3	99,8	100,2	101,7				
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa ^a	100,8	103,2	103,5	100,5	100,1	100,2	100,0	99,9	99,8	100,2	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	101,8				
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	99,8	100,6	99,9	100,1	100,0	100,3	100,6	100,6	98,7	100,0	97,5	98,4	96,5				
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	101,0	99,9	101,7	99,7	100,0	100,2	101,4	99,9	99,6	100,1	101,0	99,5	104,0				
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,1	100,8	100,3	99,9	100,1	100,0	100,2	100,0	100,3	100,2	101,1	100,2	103,5				
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	100,1	100,4	100,3	100,9	98,8	98,6	99,7	100,4	100,0	99,8	99,5	100,6	100,2				
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	100,1	100,0	99,3	100,1	100,1	100,0	99,7	100,0	99,9	99,7	102,6	100,1	102,2				
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	100,6	100,0	99,5	99,7	99,6	99,4	99,5	99,7	99,9	100,1	102,4	100,2	101,3				
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	100,5	100,9	99,8	100,0	99,8	100,1	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	100,6	107,3				
- bankowe	100,1	107,9	95,6	99,5	99,5	98,7	99,1	98,9	97,9	98,6	99,0	99,2	100,2	97,7	99,4	89,3				
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	99,9	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,0	100,7				

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne

^b przemiat zboż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGZ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2005												2006		II 2006 II 2005 %				
		2003 I-XII	2004 I-XII	I-XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II			
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	92,01	88,74	90,56	90,97	92,77	92,99	93,21	93,44	93,38								
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	76,51	73,99	76,41	76,74	77,37	77,76	76,77	76,54									
na obszarze 1 ha		53,63	59,65	61,75		61,28	61,04	61,66	62,13	62,13	61,99									
Opryskiwanie roślin	Na obszarze 1 ha	56,75	61,02	63,69	62,38	63,36	63,90	64,60	64,56	64,45	64,45	64,40	66,93	65,74						107,0
Rozsiew nawozów szt.	1 ha	147,08	168,74	194,87			188,53	188,56	197,42	198,38	198,38									
Zbiór zielonek siewczarnią	za 1 godz.	209,88	221,59	228,03				228,95	227,30	227,84										
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	111,91	114,87	117,74				112,76	118,32	119,88	119,44									
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.																			
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień		41,80	43,70	45,65	43,57	42,80	43,54	43,25	43,63	43,70	43,62								
Unasiwienie sztuczne krowy	1 szt.	39,50	42,36	45,46	45,47	45,26	45,32	45,40	45,45	45,50	45,52	45,85	46,01	45,90	46,00	46,00	46,00	46,00	101,7	
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,87	20,71	20,83	20,89	20,90	20,98	21,02	21,06	21,04	21,04	21,79	21,83	21,83	21,83	21,83	106,0	
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odległ. 20 km	118,95	123,49	123,77	123,14	124,07	123,96	124,02	123,68	124,30	125,06	121,42	121,20	117,96	118,10	118,10	118,10	118,10	95,2	
Naostrzenie lemiesz	1 szt.	10,27	11,00	11,75	11,46	11,61	11,96	11,90	11,90	11,93	11,93	11,93	11,93	12,69	12,36	12,36	12,36	12,36	107,9	
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,36	28,84	28,38	28,31	28,18	28,18	28,24	28,11	28,12	28,12	28,06	28,22	28,06	28,22	28,06	98,0	
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	65,12	64,73	64,82	64,90	65,08	65,34	65,50	65,44	65,20	65,21	65,50	65,59	65,50	65,59	65,59	101,1	
Opłata projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.	907,8	989,9	1040,89	1040,1	1046,8	1051,4	1048,5	1038,71	1034,88	1037,00	1037,65	1033,67	999,73	999,73	999,73	999,73	999,73	96,1	
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	31,64	31,38	31,46	31,73	31,79	31,69	31,73	31,81	32,07	32,48	31,44	31,69	31,44	31,69	31,69	99,6	
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,62	8,56	8,63	8,68	8,83	8,83	8,57	8,54	8,59	8,54	8,36	8,42	8,36	8,42	8,42	98,6	
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	26,04	25,98	26,01	26,06	26,06	26,06	26,09	26,06	26,11	26,04	28,17	27,86	28,17	27,86	27,86	107,4	
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	105,96	104,19	106,75	106,84	106,67	106,55	106,47	106,17	106,63	106,69	107,33	107,32	116,04	116,38	116,04	116,38	116,38	108,8	
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	658,09	656,76	659,97	662,55	662,55	663,25	664,01	662,36	664,55	665,01	670,39	679,30	670,39	679,30	679,30	106,3	
Odsetki kredytu krótkoterm.	za 1 rok	736,06	690,18	662,17	685,59	686,10	678,19	671,90	665,16	649,00	639,63	633,87	628,90	618,96	614,82	618,96	614,82	614,82	89,7	
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5930	5885	5807	5758	5694	5590	5465	5429	5426	5296	5273	5296	5273	5273	88,9	

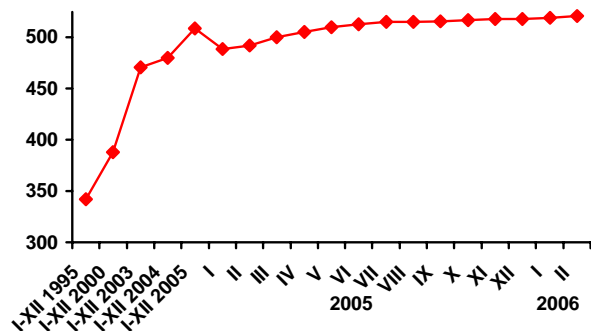
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERIGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

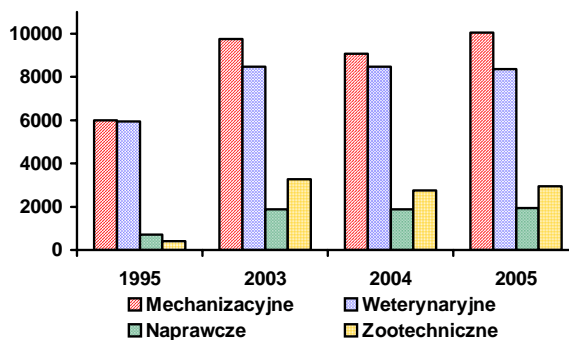
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003		2005												2006		II 2006
			I-XII	I-XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	II 2005	
			%																
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,5	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6					
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,1	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	2,3	2,2	2,1						
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7		1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	1,7						
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,5	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	113,3	
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210				207	208	220	220	216						
Sprząt zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2						6,1	6,6	6,4						
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7					2,6	3,0	3,7	5,6	6,1					
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu		12,7	13,9	15,0	14,5	13,2		13,0	12,5	12,4	12,5	14,1	15,1				
Unasiwienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	48	48	50	50	50	51	50	49	49	47	48	48	102,1	
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	5,1	5,0	5,0	5,0	4,9	4,9	5,0	5,1	5,4	5,4	5,5	5,3	103,9	
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	31,4	34,5	34,6	34,6	33,7	31,1	29,7	30,3	32,4	33,7	34,6	34,6	115,9	
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	kg żyta	29	30	42	38	40	41	41	42	47	46	44	44	42	41	36	94,7	
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	100,0	
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	106,2	
Opłata projektu budynku inv.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	26,4	27,2	29,0	28,1	28,1	27,0	25,3	25,7	32,0	31,7	27,3	25,8	97,7	
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	28	29	30	31	31	35	33	31	31	30	27	25	89,3	
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	6,6	7,2	7,3	7,1	7,1	6,5	6,2	6,3	6,7	7,3	8,3	8,5	128,9	
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	111	114	117	117	117	118	119	118	116	114	122	122	109,9	
Składka ubez. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	15,7	17,2	17,3	18,1	17,7	17,7	19,2	18,6	18,5	18,5	17,8	17,6	112,1	
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	17,5	16,0	19,9	18,2	19,6	17,8	16,6	17,1	17,2	17,1	16,4	16,5	94,3	
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	146	154	152	157	152	162	155	153	151	150	141	137	93,8	

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

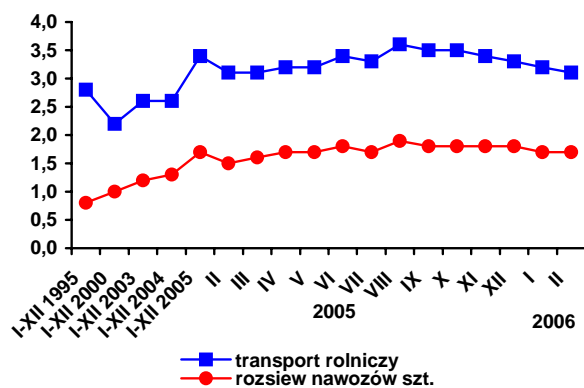
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

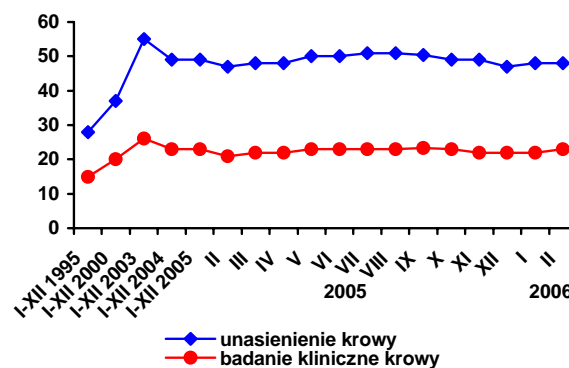
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

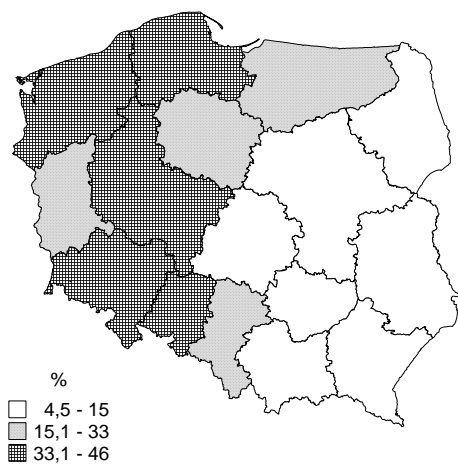
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

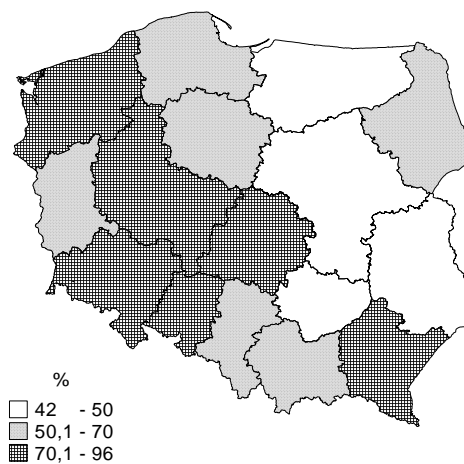
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootecznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów ocenianych w pogłowiu ogółem w 2005 roku

Rys. 6. Udział krów inseminowanych w pogłowiu ogółem w 2005 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.